

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

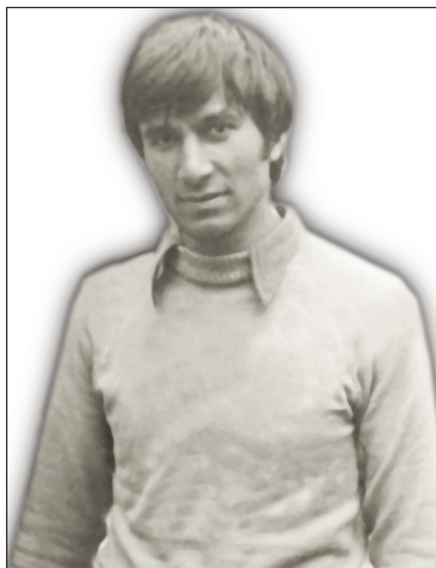
Sal: 30 / Hejmar 353 / Gulan 2011

ÇÖZÜM HEMEN ŞİMDİ

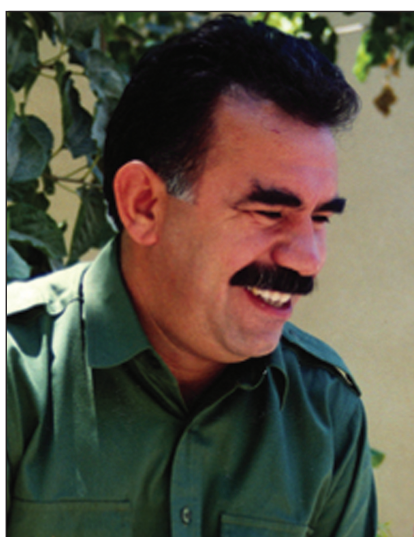
Yeni mücadele sürecinde direnişimiz daha güçlü olacak

● Bölgedeki gelişmelerin etkisi ve bu temelde ABD'nin yeni bir politik konsept oluşturması temelinde ortaya çıkan ABD-AKP ittifakıyla Kürt özgürlük hareketi'ne yönelik yeni bir planlı imha ve tasfiye saldırısının başlatılmış olduğu açıktır. Öncelikle bu gerçeği kesinlikle görmemiz gerekiyor. Bu anlamda geçen süreçte hem Ortadoğu güçleriyle, hem Avrupa ve ABD ile ilişki ve ittifak içinde olmaya çalışan Türkiye devleti ve AKP hükümeti, şimdi ABD ile ittifak yaparak kendi konumunu, siyasi tutumunu netleştirmiş oluyor. Bu açıdan artık hem İran'la hem ABD ile sıkı ilişki geliştirme politikasının sonuna gelmiştir. sayfa 2'de

PAJK kimliği ile halkların baharlaşmasını karşılayalım

● 21-29 Nisan tarihleri arasında 120 delegenin katılımıyla PAJK VIII. Kongresi Kürdistan özgürlük hareketinin tarihi bir dönemecinde gerçekleştirilmiştir. Kongre, kapsamlı kararlaşma ve küresel bölgesel ve özellikle ulusal düzeyde gelişimlerin ve büyük değişimlerin yaşanacağı, önümüzdeki sürecin gidişatını ve olası gelişmeleri değerlendirerek Kadın özgürlük hareketinin bu süreçteki ideolojik örgütsel, stratejik gelişim perspektifini ve planlamasını ortaya çıkarmıştır. Olağanüstü zorlu koşullarda gerçekleşen PAJK VIII. Kongresi, önemli bir tartışma, sorgulama ve kararlaşma düzeyini yaratmıştır. sayfa 6'da

ABD ve Türkiye Kürtlerin kellesi karşılığında anlaştılar

ABDULLAH ÖCALAN

● AKP dokuz yıllık iktidarını benim üzerimden yaşattı. AKP hala bana dayanarak yaşamaya, ömrünü uzatmaya çalışıyor. Buna daha fazla izin vermeyeceğim. CHP'nin 80 yıllık hegemonyasından sonra AKP'nin son on yıllık hegemonyası yaşanıyor. Biz bu hegemonyaya hizmet etmeyeceğiz. Ben çocuk değilim, beni kandıramazlar. Aslında ben bu süreci 2005 yılında bitirecektim. Ancak o zaman yine aracılar üzerinden haber göndererek "sorunu çözeceğiz, çözmek istiyoruz" dediler. Ve 2005'ten bu yana altı yıldır bana ızdırap çektirdiler. Demokratik çözüme olan inancımdan dolayı bütün bunlara katlandım. Ben bu şekilde gelişmelerin önünde engel olmak istemiyorum artık. Mevcut statü sadece AKP'nin günlük politikalarını kurtarmaya yönelik bir sonuç doğurabilir, bunun dışında ne Kürtlere ne de devlete bir faydası olacaktır. sayfa 12'de

İÇİNDEKİLER

YENİ MÜCADELE SÜRECİNDE DİRENİŞİMİZ DAHA GÜÇLÜ OLACAK

2011 yılının Mayıs ayını yaşadığımız ve Şehitler Ayı dolayısıyla kahraman şehitleri andığımız bu sürecin temel siyasi ve askeri özellikleri nelerdir? Bu özellikler bize ne tür görev ve sorumluluklar yüklemektedir? Bu görev ve sorumlulukları başarıyla nasıl yerine getireceğiz?

Elbette şehitleri doğru anmak, bu sorulara da doğru ve yeterli cevap vermeyi gerektirir. Çünkü şehitler çizgisi başarı çizgisidir, zafer çizgisidir. Bunun için de yaşanan koşulların özelliklerini doğru anlamak, onların yüklediği görev ve sorumlulukları zamanında doğru ve yeterli bir biçimde görmek, bu görevlerin başarıyla hayata geçmesini sağlamak gerekir. Kahraman şehitlerimizi doğru anlamak ve anmak ancak böyle olur. Yoksa nostalji yapmak ya da duygusal gösterilerde bulunmak, anılarıyla yetinmek, ağlayıp sızlamak asla kahraman şehitler gerçeğimizi doğru anmak ve anlamak olamayacağı gibi, onların anısına doğru sahip çıkmak da olamaz. Şehitlerimizin anısına doğru sahip çıkmak, onları doğru anlamak ve uygulamak, yaşanan anın devrimci görev ve sorumluluklarını doğru ve yeterli bir biçimde bilince çıkartarak başarıyla hayata geçirmekle mümkündür. Bu nedenle de 2011 Mayısı'nın temel özelliklerini kısaca gözden geçirmemiz, bu sürecin bizden neler istediğine, ne tür görev ve sorumlulukları bize yüklediğine bakmamız, şehitlerimizin anısına bu görevlere sıkı sıkıya sahip çıkarak, onları başarı çizgisinde gerçekleştirmek için tüm gücümüzle mücadeleye yönelmemiz zorunludur.

Böyle bir yaklaşımla ele alıp değerlendirdiğimizde şehitler gününü ve ayını yaşadığımız bu süreçte siyasi ve askeri durumun oldukça karmaşık ve kritik bir yapı arz ettiği, önemli ve yeni gelişmelerle dolu olduğunu görebiliriz. Bu noktada, yeni olan nedir dendiğinde, net bir biçimde vereceğimiz yanıt, Türk devleti ve AKP hükümetinin bu son bir aylık süre içerisinde yeni ve planlı bir saldırıyı Kürt özgürlük hareketine ve Kürt halkına yönelttiği gerçeğini ifade etmek olur. Gerçekten de bugünün doğru tespiti nedir dendiğinde söylenecek tek şey, AKP hükümetinin imha ve tasfiye amaçlı topyekun bir saldırı konumunda olduğudur. Bu saldırı dağda gerillaya dönük askeri operasyonlar olmaktadır. Bu saldırı şehirde demokratik siyasete dönük tutuklama operasyonları, siyasi soykırım saldırıları olmaktadır. Bu saldırı Kürdistan'ın bütün kent ve kasabalarında halkımızın sivil itaatsizlik çerçevesinde geliştirdiği siyasi mücadeleye karşı vahşi bir polis terörü olarak ortaya çıkmaktadır. Bu saldırı İmralı işkence sisteminin devam ettirilmesi, dolayısıyla Kürt Halk Önderi'nin barış ve çözüm çabalarının engellenmesi olarak ortaya çıkmaktadır. Son haftalarda yaşanan polis ve asker saldırılarını ne bir tesadüf olarak ele alabiliriz, ne de karşılıklı bir çatışma olarak görebiliriz.

Hepimiz çok iyi biliyoruz ki, gerilla ve halk bir tür eylemsizlik içindedir. Kürt özgürlük hareketine saldırılmadıkça saldırı eylemi yapmamayı, sabit hedeflere vurmamayı öngören bir gerilla duruşuna sahiptir. Esas olarak halkın demokratik siyasi eylemliliğini geliştirmeyi esas alan bir taktik izliyor. Mart başından bu yana içine girilen etkin savunma sürecinin temel özellikleri böyle tanımlanmıştır. Ancak gerilla ve halk böyle bir konumda bulunurken, askeri ve siyasi operasyonların veya başka bir deyişle ordu ve polis saldırılarının dağda ve şehirde gittikçe yaygınlaştığı ve tırmandırıldığı görülüyor. Demek ki bunlar bir rastlantı olmadığı gibi, karşılıklı bir çatışma durumu da değildir. Tamamen tek yanlı bir saldırıyı ifade etmektedir. Zaten sonuçlar da açıkça bunu göstermektedir. Kimin hangi konumda bulunduğunu, saldıranın kim olduğunu yaşanan sonuçlar herkese net bir biçimde göstermektedir. Nitekim Newroz'dan bu yana gerilla otuzun üzerinde şehit verdi. Kürt halkı da serhildanda ciddi kayıplar verdi. Bismil'de bir genç şehit olurken, polis terörü altında yüzlerce yaralanan oldu. Yine bu süre içerisinde neredeyse binden fazla insan gözaltına alındı, beş yüzden fazlası tutuklandı. Dolayısıyla 2009 Nisanı'ndan bu yana sürdürülen siyasi soykırım operasyonlarında yaşanan tutuklamaların sayısı azalmadı, tam tersine yüzlercesi eklenerek bu süreçte sayı çok daha fazla arttı.

AKP'nin seçim beyannamesi Kürt halkına dönük bir savaş bildirisidir

Peki, bu ne anlama geliyor? Çok açık ki, AKP hükümetinin savaşa karar verdiği, Kürt özgürlük hareketine dönük imha ve tasfiye amaçlı planlı bir saldırı içinde olduğunu gösteriyor. Zaten birçok aydın, yazar da bunu açıkça bu biçimde tanımlıyor. AKP'nin seçim beyannamesini Kürt halkına dönük bir savaş bildirisi olarak değerlendirenler oldu. Dağda ve şehirde geliştirilen operasyonları yeni bir savaş sürecini başlatmak biçiminde tanımlayanlar oldu. Gittikçe bu tür değerlendirme durumları daha da artıyor. AKP hükümetinin politikalarında değişiklikler olduğu görülüyor. Daha önce Kürt Halk Önderi'yle görüşerek en azından seçime kadar bir eylemsizlik konumunun sürmesi için yoğun çaba harcıyordu. AKP hükümeti, son bir aydan bu yana böyle bir çaba yürütmediği gibi, siyasi ve askeri operasyonları geliştirerek gerginlik ve savaşı bilinçli ve örgütlü bir biçimde tırmandıran bir politika izliyor.

Daha önce, seçimden sonra Kürt özgürlük hareketine dönük imha ve tasfiye amaçlı kapsamlı bir saldırı geliştirme olasılığı vardır diye yaptığımız değerlendirmeler aslında seçim sonrasına kalmadan daha şimdiden gerçekleşmiş bulunuyor. Aslında AKP hükümeti seçim sonrasını da beklemeden, daha şimdiden Kürt özgürlük hareketini imha ve tasfiye etmek için topyekun bir saldırı konumuna geçmiş bulunuyor. İdeolojik, psikolojik saldırıyı bu düzeyde geliştiriyor. Her türlü hakaret, küfür, tehdit başta Tayyip Erdoğan olmak üzere AKP sözcülerinden geliyor. Yine askeri saldırılar bütün Kürdistan'a yayılmış bulunuyor. Eylemsizlik konumundaki gerillayı imha ve tasfiye edebilmek için bu durum adeta bir fırsat gibi değerlendirilmeye çalışılıyor. Yine Kürt gençleri, Kürt kadınları bir bütün

Kürt halkı üzerinde faşist polis terörü 12 Eylül zulmünü geride bırakır bir düzeyde geliştiriliyor. Bütün bunların imha ve tasfiye amaçlı topyekun bir saldırıyı ifade ettiği, dolayısıyla AKP hükümetinin bu düzeyde topyekun planlı bir saldırı konumuna geçmiş bulunduğu tartışmasızdır. Bu noktada seçimi beklemeye bile ihtiyaç duymamıştır.

Peki neden? Bu durumun iki nedeni üzerinde durulabilir. Birincisi, Kürt özgürlük hareketinin ve Kürt halkının seçim sürecinde geliştirdiği etkinliktir. AKP'nin bütün oyunlarına, hilelerine, baskısına, satın alma çabalarına karşı Kürt halkı büyük bir bilinçlilik ve örgütlülük içerisinde demokratik siyaset yapmak isteyen adaylarına sahip çıkmaktadır. Yine AKP'nin yüzde on seçim barajıyla demokratik siyaseti ve Kürt halkının iradesini meclis dışında tutmak için gösterdiği bütün çabalara, oyunlara karşı bağımsız adaylar yoluyla bu iradenin meclise taşınmasının önü açılmış durumdadır. Özellikle Emek, Özgürlük ve Demokrasi Bloku çerçevesinde Türkiye'nin tüm demokratik güçlerinin ortak bir seçim ittifakında birleştirilmiş olması hem bağımsız demokratik siyaset adaylarının kazanma şansını artırmakta, hem de AKP, CHP ve MHP'nin iktidar baskısından bunalmış olan Türkiye toplumuna yeni bir demokratik yönetim alternatifi sunmaktadır. Bütün bu gelişmeler AKP'yi korkutmuş, ürkütmüş bulunmaktadır. Öfkesi Kürt halkıyla Türkiye demokrasi güçlerinin buluşmasınadır. Bunun yanında bir kısım Kürt siyasetçisinin BDP'nin bağımsız listesinden aday gösterilmesi Kürtleri bölme üzerinde politika üretmesine darbe vurmuştur. Yüzde on seçim barajına ve bu temelde BDP'yi seçim dışı tutmaya güvenerek rahatlıkla iktidar olacağını, Kürt halkının oylarını alabileceğini sanan AKP'nin, neredeyse Kürdistan'dan silinir duruma gelmesi onu büyük bir kaygı ve telaş içerisine sokmuştur. İşte siyasi ve askeri operasyonları imha amaçlı saldırılar temelinde sürdürmesinin temel bir nedeni budur. Kolaylıkla halkı aldatıp oylarını alarak iktidar olacağını sanırken, bunun tehlikeye düştüğünü, Kürdistan'dan alacağı oyun neredeyse yüzde onlara düşeceğini görmesi sonucu, bu durumu değiştirebilmek, baskıyla, zulümle, hileyle oy alabilmenin ortamını yaratmak amacıyla bu saldırıları gündeme getirmiştir. Bir neden olarak bu durum bu biçimde ifade edilebilir. Fakat esas neden başkadır.

ABD AKP hükümetine PKK'ye saldırması için hem güç ve imkan hem de talimat verdi

İkinci ve esas neden ise, Libya'ya dönük saldırı sürecinde gelişen mücadele içerisinde yeni bir ABD-Türkiye anlaşmasının yapılmış olmasıdır. Nitekim buna Kürt Halk Önderi de dikkat çekti. Bu temelde CIA başkanının Türkiye'ye gelip günlerce görüşmeler yaptığını söyledi. Aslında AKP hükümetini daha seçimi beklemeden Kürt özgürlük hareketine dönük siyasi ve askeri boyutlu böyle bir imha ve tasfiye saldırısını başlatmaya götüren bu anlaşma oldu. Bir yerde ABD, PKK'ye saldırması için hem AKP hükümetine güç ve imkan, hem de talimat verdi. Libya çatışması üzerinde yürütülen pazarlıklar sonucunda –ki bunun NATO çerçevesinde geliştiğini biliyoruz– yeni bir ABD-AKP anlaşması ve bu çerçevede de Kürt özgürlük hareketine dönük yeni bir imha amaçlı saldırı planı ortaya çıktı. Bu gerçeği çok iyi görüp, anlamak gerekiyor.

Dikkat edilirse, AKP hükümetinin saldırısından önce ABD'den Kürt özgürlük hareketine dönük saldırılar gelmeye başladı. PKK'nin terör örgütü olduğunu çeşitli ABD sözcüleri daha sık söyler hale geldi. Bununla da yetinilmedi, ABD yönetimi, PKK yönetimi hakkında her türlü yalan ve dolana dayalı iftira içeren sözlerle yeni kararlar aldığını duyurdu. Aslında narkotik içerikli o kararların ciddi siyasi anlamı vardır. Kuşkusuz iddialar yalandır, iftiradır, bunu herkes biliyor, kararı alanlar da biliyor. Dolayısıyla o kararların pratikte hiçbir değeri yoktur. Doğruluk payı olmadığı gibi, gerçekleşme durumu da yoktur. Malvarlığının dondurulması gibi bir şeyin pratik uygulanırlılığının olmayacağı açıktır. İsmi anılan PKK yöneticilerinin beş kuruşları olmadığını bizzat bu kararı alanlar da çok iyi bilmektedirler. O halde niye bu kararı alıyorlar? Siyasi anlam yüklüyorlar da onun için alıyorlar. PKK yönetiminin bu temelde hakkında sözde karar alınması, böyle bir karara maruz kılınması, onun siyasi sürecin dışına itilmesi, muhatap bir siyasal güç olmaktan çıkarılması anlamına geliyor. ABD'nin mevcut kararlarıyla PKK'ye dönük böyle bir politik karar almış olması gerçekleşmiş bulunuyor. Bu şu anlama geliyor: ABD politikaları içerisinde PKK ile ilişki, görüşme, PKK'yi muhatap alma gündemde yoktur. ABD'nin aldığı karar kesinlikle bu anlama gelmektedir.

ABD bu kararı aldıktan, dolayısıyla PKK ile Kürt sorununu çözme siyasetinde olmadığını ortaya koyduktan sonradır ki, hemen Türk Başbakanı Tayyip Erdoğan ve diğer AKP sözcüleri, "artık Kürt sorunu bitmiştir" sözünü dillendirmeye başlamışlardır. Yoksa AKP ne yaptı da Kürt sorunu bitti? Gerçekten Kürt sorununu çözücü adımlar mı attı, Türkiye'nin demokratikleşmesi yönünde adımlar mı attı? İdareyi demokratik reformdan mı geçirdi? Demokratik Özerklik statüsünü mü tanıdı? Anadilde eğitim hakkını mı tanıdı? Kürt kimliğini mi tanıdı? Dikkat edilirse bunların hiçbirisi yoktur. AKP hükümeti aslında resmiyet taşıyan, Kürt sorununun çözümüne ve Kürt kimliğinin tanınmasına dair kalıcı resmiyet arz eden hiçbir adımı atmamıştır. Atıyor göründüğü bazı adımlar da özel savaş kapsamındadır. Tamamen izlediği kültürel soykırım politikasını örtmeye, Kürt halkını ve kamuoyunu aldatmaya dönüktür.

AKP Kürt sorununun çözümü yönünde ciddi ve kalıcı hiçbir adım atmamışken, inkar ve imhayı daha inceltilmiş ve hileli yöntemlerle sürdürürken, birden bire Tayyip Erdoğan'ın, bizim için artık Kürt sorunu bitmiştir

demesi tamamen ABD yönetiminin aldığı bu kararla bağlantılıdır. AKP hükümetine göre Kürt sorununun çözümünü kendilerine dayatan ABD olmaktadır. Yani mevcut haliyle ABD politikalarından korkuyorlar. Bir kere daha Obama yönetiminden PKK'yi muhatap almayacağı yönünde bir kararı ortaya çıkartmış bulunması AKP hükümetine artık PKK'yi yok etme şansının doğduğu, fırsatının oluştuğu intibasını vermektedir.

AKP inkar politikasını şimdi daha açık sürdürür hale gelmiştir

Kürt sorununu gündeme getiren, çözümünü dayatan PKK olmaktadır. Eğer PKK olmazsa, PKK'nin mücadelesi ve dayatması gerçekleşmezse ne Kürtler kendi kimliklerini ve özgürlüklerini bu kadar istekle savunabilir, yaşamak çabasında olabilir, ne de böyle bir sorunun çözümü siyaset gündemine bu biçimde dayatılabilir. Bunu gerçekten de temsil eden, dayatan yegane güç hiç kuşkusuz ki PKK olmaktadır. O bakımdan AKP hükümeti ABD'nin son kararını, PKK'nin üzerinin çizilmesi olarak algılamıştır. PKK ABD siyasetinde yok sayılıyorsa o zaman Kürt sorununu dayatacak ve çözüm arayacak kimse kalmamıştır düşüncesiyle Kürt sorunu bitmiştir sonucuna varmaktadır. Kürt sorunu artık bitmiştir demek, PKK'ye karşı imha amaçlı bir topyekun saldırı konseptinin benimsendiği anlamına gelmektedir. Bu da Kürt'ün inkar ve imhasını ifade etmektedir. Bu konuda gerçekçi ve uyanık olunmalı. Eğer ortada Kürt sorunu yoksa o zaman demek ki Kürt de yoktur. Mevcut haliyle sorun çözümlenmemişse ve bu soruna yok deniyorsa bu, Kürt yoktur anlamına geliyor. Yer yer Kürt vatandaşlarım demesi, Kürtlerden söz etmesi bu gerçeği değiştirmiyor. AKP hükümeti geçmişte daha inceltilmiş bir biçimde sürdürdüğü inkar politikasını şimdi daha açık sürdürür hale gelmiş oluyor. Bu da Kürt özgürlük hareketine karşı bir topyekun yok etme saldırısı konumuna geçmiş olmayı ifade ediyor.

Başta Tayyip Erdoğan olmak üzere AKP sözcülerinin, Kürt sorunu bitmiştir demeleri, yine her fırsatta Kürt halkını, BDP'yi, Kürt özgürlük hareketini tehdit etmeye çalışmaları, son birkaç haftadır Kürdistan'ın dört bir yanında, dağda ve şehirde askeri ve siyasi operasyonları imha amaçlı bir biçimde ve son derece yaygın hale getirmiş olmaları buradan kaynaklanmaktadır. AKP hükümeti, ABD'den icazet alarak PKK'yi yok etmenin imkan ve talimatına ulaşarak, bunu gerçekleştirmek üzere yeni bir saldırı içerisine girmiş olmaktadır. Bu durum '90'ların başında Doğan Güreş-Tansu Çiller ekibinin saldırılarına benzer bir durumu ifade etmektedir. Yeni bir Gladio saldırısıyla karşı karşıyayız. Tek farkı, bu Gladio'ya şimdi Yeşil Gladio denen güçlerin hakim olmasıdır. O zaman da İngiltere'den alınan icazetle topyekun savaş konseptini hayata geçirmeye çalıştılar. Yine bu durum 5 Kasım 2007 Bush-Erdoğan görüşmesiyle ulaşılan anlaşmaya benzemektedir. O zaman da gerçekleşen ABD-AKP ittifakıyla Kürt özgürlük hareketine dönük başta askeri saldırılar olmak üzere, siyasi ve ideolojik boyutta topyekun imha saldırıları yaşandı. 2007-2008 yıllarında sadece Kuzey Kürdistan'da da değil, Güney Kürdistan'a dönük de askeri saldırılar ortaya çıktı. Sadece Türk ordusunun saldırıları da değil, Türk ve İran orduları ortak operasyonlar yaptılar, yine Güney Kürdistan'dan kısmi destek alarak Medya Savunma Alanları'nı günlük olarak karadan ve havadan bombardıman edip, gerilla üslenmesini yok etmeye çalıştılar. Şimdi benzer bir biçimde yeni bir ABD-AKP ittifakının oluştuğunu ve bu temelde Kürt özgürlük hareketini imha ve tasfiye etmek için yeni bir ortak saldırı içine girdiklerini görmekteyiz.

Peki, bu durum nereden kaynaklandı? Neden geçen aylarda değildi de bu son süreçte böyle bir imha ve tasfiye planı yeniden gündeme geldi? İşte bu soruların cevabını da Ortadoğu'da özellikle Arap aleminde 2011 yılının ocak ayından bu yana gelişen gelişmelere, halk isyanının ortaya çıkardığı duruma ve bunun ABD politikaları üzerindeki etkisine bakarak anlamalıyız.

Dikkat edilirse Libya'da yaşanan olaylar ardından ABD'nin bölgeye dönük yeni bir saldırı süreci içerisine girdiğini görmekteyiz. Libya'ya askeri müdahaleyi bu çerçevede anlamak lazım. Sadece ABD müdahalesi de değil, bütün NATO'yu ortak eden bir askeri müdahale durumu söz konusudur. Aslında Irak müdahalesinden çok daha etkili bir askeri müdahale durumunun olduğu söylenebilir. Tıpkı Saddam Hüseyin yönetiminin tasfiye edilmesi gibi aslında Kaddafi yönetimi de ABD yönetimi tarafından tasfiye edilmek istenmektedir. Sadece Kaddafi yönetimi mi? Hayır, ABD'nin son haftalarda Ortadoğu'da kendisine karşıt olan herkesi imha ve tasfiye etmeye dönük bir saldırı süreci içerisine girdiğini gözlemekteyiz. El Kaide'ye dönük saldırılar da bu temelde gelişiyor. Usame Bin Ladin'in birdenbire bir gece operasyonuyla öldürülüp, yok edilmesi buradan kaynaklanmıştır. Nasıl ki 2007 başında ABD'nin bölgeye dönük politikasında değişiklikler olması sonucu, yani Büyük Ortadoğu Projesi'ni ABD-Türkiye-Irak üçlü ittifakı ile hayata geçirme politikasının esas alınması sonucu bunun önünde engel olan Saddam Hüseyin yönetimi idama götürüldüyse, şimdi de ABD'nin benzer bir değişiklik sonucunda kendi politikaları önünde engel gördüğü bütün karşıtlarını imha ve tasfiye etmek amaçlı bir saldırı içerisine girdiğini görmekteyiz. Libya'dan El Kaide'ye kadar saldırıların böyle bir dönemde gerçekleşmiş olmasının amacı kesinlikle budur. Dikkat edilirse eş zamanlı olarak AKP'nin de Kürt özgürlük hareketine dönük imha ve tasfiye amaçlı saldırısı gelişmektedir. Demek ki bu son saldırıları yürüten güç sadece AKP olmamaktadır. Aslında saldırının arkasında mevcut Obama yönetimi vardır. Zaten PKK yöneticilerini siyaset dışı bırakan kararlar alarak, Avrupa'da Kürt halkının demokratik çalışmalarına, Roj TV yayınlarına yönelik engellenmesi için yeniden baskıları artırarak bizzat ABD yönetimi böyle bir saldırının önünü açmıştır. AKP'ye güç vermiş, talimat vermiş bulunmaktadır. AKP de bunu uygulamaktadır.

"Aslında hem Arap aleminde yaşanan bu isyan durumunun ortaya çıkmasında en etkileyici güçlerden birisi, hem de mevcut isyan durumunu onunla birleştirerek birleşik bir Ortadoğu devrimi çerçevesinde değerlendirme gücüne en fazla sahip olan güç Kürdistan'daki PKK devrimidir. Dolayısıyla da ABD yönetimi radikal islamdan daha büyük tehdit olarak PKK'yi görmektedir. Bir yandan radikal islama dönük kısmi bazı saldırılar yaparken, esas olarak da AKP hükümetine her türlü desteği verip PKK'nin Arap isyanıyla Kürt direnişini birleştirip demokratik Ortadoğu devrimine dönüştürmesini engellemek istemektedir"

ABD PKK'yi radikal islamdan daha büyük bir tehdit olarak görmektedir

Öyle anlaşılıyor ki, başlangıçta ABD yönetimi Ortadoğu'da yaşanan gelişmeleri çok fazla ihtimal dahilinde görmüyordu. Gelişmeler olduğunda da çok fazla anlayıp önemsemedi. Bazı sınırlı tedbirlerle önleyebileceğini sandı. Yine mevcut isyan durumunun bazı ülkelerle sınırlı olabileceğini değerlendirdi. Onun için tek tek ülkelere dönük kısmi tedbirler almaya çalıştı. Fakat ortaya çıktı ki, gelişmeler ABD yönetiminin değerlendirdiği gibi dar ve yüzeysel değildir. Tersine Tunus ve Mısır'dan başlayan isyan durumu batıya, doğuya, kuzeye dönük bütün Arap alemine yayıldı. Yine çok yüzeysel ve sınırlı, geçici bir isyan durumu olmayıp, gittikçe demokratikleşmeyi daha açık ve somut gündemleştiren, dayatan ve uzun sürece yayılan, her türlü cesaret ve fedakarlığı göstermeye açık birer halk isyanı durumuna geldi. Bütün bunlar ABD yönetiminin hesabında yoktu. Bu durumun bölgede yeni bir demokratik devrim dalgasının gelişmesi ve gerçekleşmesi olduğunu gördüğü, anladığı andan itibaren de, bunları engellemek, tersine mevcut isyan durumuyla ortaya çıkan sonuçları Büyük Ortadoğu Projesi çerçevesinde kendi siyasi çıkarlarına göre sonuçlandırmak amacıyla yeni bir planlı saldırıyı bu isyanlar çerçevesinde ve tüm Ortadoğu'ya dayatmayı öngördü. İşte Obama yönetiminin Libya'dan başlayarak geliştirdiği yeni saldırı durumu kesinlikle bunu ifade ediyor ve bu amaca hizmet ediyor. Arap toplumunun ocak ayından bu yana geliştirdiği isyanın ortaya çıkardığı sonuçları ABD siyasetinin çıkarlarına hizmet eder kılmayı, bu sonuçları ABD hegemonyasının denetimine almayı amaçlıyor. Bunun için de kendisine karşıt olan, muhalif olan, mevcut isyan durumunu bölge çapında ABD karşıtı siyasi gelişmelere dönüştürme ihtimali bulunan güçlerin tasfiye edilmesini öngörüyor.

Bunlardan bir tanesi radikal islam diye tanımlanan güçlerdir. İran'dan El Kaide'ye kadar çeşitli örgütler veya devletler bunu temsil ediyorlar. ABD ile bölge düzeyinde belli bir çatışma içindeler. Mevcut Arap toplumundaki isyanı kendi anlayışları doğrultusunda derinleştirmek ve siyasi kazanıma dönüştürmek için bu güçler de mücadele ediyorlar. Özellikle Yemen'den Mısır'a, Suriye'ye kadar tarihten gelen, kısmi örgütlülükleri de olan belli bir güce sahipler. İşte ABD yönetiminin bu gücü geriletmek, mevcut isyan hareketi içerisindeki etkinliğini kırmak amacıyla bir saldırı içinde olduğunu görüyoruz.

Diğer yandan, mevcut isyan hareketlerinin gelişmesine en çok katkıda bulunan ve onlarla günümüzde de en çok birleşerek bir genel demokratik Ortadoğu devrimi yaratma istidadında bulunan, Ortadoğu'da gerçek demokrasiyi ve halkların kardeşliğini, bu temelde Demokratik Ortadoğu Birliğini hedefleyen güç olarak Kürt Halk Önderi öncülüğündeki Kürdistan devrimi, PKK hareketi var. Aslında hem Arap aleminde yaşanan bu isyan durumunun ortaya çıkmasında en etkileyici güçlerden birisi, hem de mevcut isyan durumunu onunla birleştirerek birleşik bir Ortadoğu devrimi çerçevesinde değerlendirme gücüne en fazla sahip olan güç Kürdistan'daki PKK devrimidir. Dolayısıyla da ABD yönetimi radikal islamdan daha büyük tehdit olarak PKK'yi görmektedir. Bir yandan radikal islama dönük kısmi bazı saldırılar yaparken, esas olarak da AKP hükümetine her türlü desteği verip PKK'nin Arap isyanıyla Kürt direnişini birleştirip demokratik Ortadoğu devrimine dönüştürmesini engellemek istemektedir. Bunun için de AKP hükümetini Kürt sorununun siyasi çözümünden uzaklaştırarak, PKK'ye karşı tıpkı 2007'de olana benzer bir biçimde yeni bir askeri saldırı, savaş içerisine sokmaktadır.

ABD-AKP-genelkurmay ittifakı PKK ve Kürt halkına dönük imha ve tasfiye amaçlı yeni bir saldırıdır

Çok açıkça görülüyor ki, AKP hükümeti aslında bu talimatı ABD'den almıştır. Hem hükümete, hem de genelkurmaya "PKK'ye saldırabilirsiniz, biz önünüzü açıyoruz, imkan, fırsat veriyoruz" demişlerdir. Son yapılan Milli Güvenlik Kurulu toplantısında da hükümet ile genelkurmay bu konuda tam bir birlik oluşturup, imha ve tasfiye amaçlı saldırı planı yaratarak bu planlı saldırıların içine girmişlerdir. Nitekim yedi saati aşan bir Milli Güvenlik Kurulu toplantısı olduğunu biliyoruz. Bu kadar uzun süre içerisinde tamamen böyle bir imha planının görüşülüp tartışılmış olduğu kesindir. Zaten Türkiye yönetiminin başka herhangi bir gündemi yok. Dolayısıyla da şimdi hem ABD-AKP ittifakı, hem de bu temelde hükümet-genelkurmay ittifakı oluşarak PKK'ye ve Kürt halkına dönük imha ve tasfiye amaçlı yeni bir saldırı sürecinin gündeme getirildiği, seçimlerin de buna hizmet edecek şekilde kullanılmaya, değerlendirilmeye çalışıldığı açıktır.

Bu çerçevede özelde Arap toplumunun son beş ayda geliştirdiği isyan hareketini, genelde ise Ortadoğu'da yaşanan mücadeleleri daha doğru ve derinlikli anlamaya ihtiyaç vardır. Bölgesel düzeyde yaşanan gelişmeler oldukça tarihi öneme ve özelliklere sahiptir. Bu gelişmelerin önümüzdeki süreçte oldukça ciddi ve kalıcı sonuçları da olacaktır. Böyle bir isyan durumunun nerden geliştiğini anlamak bizim açımızdan zor da değildir. Son savunmalarında Kürt Halk Önderi, aslında güncel yaşadığımız gelişmelerin doğru anlaşılmasını verecek teorik çözümlemeleri tarihsel boyutlarıyla birlikte kapsamlı bir biçimde ortaya koymuştur. Savunmaları okuyan ve derinliğine inceleyen, anlayan herkes bu gerçeği rahatlıkla görebilir ve bilebilir.

Kürt Halk Önderi savunmalarında açıkça ortaya koyduğu gibi, kapitalist modernite sistemi 19. yüzyıl başından bu yana bölgeye dönük çok somut bir saldırı yürütür konumdadır. 19. yüzyıl boyunca bu saldırının ideolojik ve ekonomik boyutlu olduğu, 20. yüzyılın başında ise bunun bir askeri çatışmaya dönüştüğü bilinmektedir. Nitekim bu süreç kendisini 1914-18 yılları arasındaki I. Dünya Savaşı'na götürmüştür. Her ne kadar I. Dünya Savaşı Almanya ve İngiltere arasında geçen bir savaş olsa da, bunun esas amacının dünya hegemonyasının liderliğini ele geçirmek olduğu ve bu amacın da Ortadoğu'nun fethiyle gerçekleşmeyi içerdiği açıktır. Nitekim savaş büyük oranda Ortadoğu'da olmuş ve Ortadoğu'nun kapitalist modernite sistemi tarafından fethedilmesiyle sonuçlanmıştır. Savaşın galipleri olan İngiltere ve Fransa kapitalist modernite sistemi adına Ortadoğu'yu fethetmiş, bu fetih bölgeyi sistemle birleştirecek, kapitalist modernite sistemini bölgede egemen hale getirecek ve böylece bir dünya hegemonyasına dönüştürecek siyasi adımların atılmasıyla sonuçlanmıştır. Nitekim tamamen İngiliz-Fransız çıkarlarına hizmet edecek şekilde bölgenin siyasi coğrafyası yeniden yapılandırılmıştır. Bu yapılandırmaya Türkiye'de kemalist hareketin başlangıçtaki itirazı ardından, Lozan Anlaşması'yla bu itiraz giderilerek kapitalist dünya hegemonyasının Ortadoğu stratejik yapılanışı ortaya çıkmıştır.

Bu stratejik yapılanışın esas olarak Türkiye ve İran'a dayandığı bilinmektedir. I. Dünya Savaşı ile ortaya çıkan Ortadoğu siyasi coğrafyasının bölgesel hegemonik güçleri Türkiye ve İran olarak görülmüşlerdir. Arap toplumu ise bu stratejide ikinci sınıf konumuna düşürülmüştür. Bu temelde yirmi iki devlete bölünmüş, bu devletler tamamen kapitalist emperyalizme hizmet edecek kukla yönetimler tarafından yönetilir kılınmışlardır. Bu stratejide Kürtlere düşen ise, yok sayılmak ve yok edilmeye çalışılmak olmuştur. Türkler ve Farslar birinci sınıf toplum, Araplar ikinci sınıf toplum olarak ele alınırken, Kürtler üçüncü sınıf toplum bile sayılmamışlardır. Yok sayılıp, yok edilmeyi öngören jenosit, I. Dünya Savaşı ardından Kürdistan'a ve Kürt toplumuna dayatılmıştır.

Bölgede kapitalist modernitenin hegemonyası altındaki bu yapılanmada önemli bir değişiklik II. Dünya Savaşı ardından ortaya çıkmıştır. Şöyle de diyebiliriz: Kapitalist modernitenin fethiyle bölgenin birinci yapılanışı I. Dünya Savaşı ardından gerçekleşmiştir. II. Dünya Savaşı ardından ise, dünyada yaşanan gelişmelerin bölgeye etkisiyle ikinci bir yeniden yapılanma süreci bölgede gerçekleşmiştir. Özellikle faşizmin yenilgisi ardından dünya çapında esen sosyalizm ve demokrasi rüzgarları Ortadoğu'ya milliyetçilik ve militarizm olarak yansımıştır. Bu rüzgarın etkisiyle bütün Ortadoğu devletlerinde milliyetçi militarist hareketler gelişmiş ve iktidarı ele geçirmişlerdir. Kapitalist modernite dünya hakimiyeti açısından kendi işbirlikçisi militarist güçleri desteklemiştir. Türkiye'den başlamak üzere bütün bölgede yayılan askeri darbeler olmuştur. Türkiye'de 27 Mayıs darbesinden 12 Mart ve 12 Eylül darbelerine kadar

"Öyle anlaşılıyor ki, başlangıçta ABD yönetimi Ortadoğu'da yaşanan gelişmeleri çok fazla ihtimal dahilinde görmüyordu. Gelişmeler olduğunda da çok fazla anlayıp önemsemedi. Bazı sınırlı tedbirlerle önleyebileceğini sandı. Yine mevcut isyan durumunun bazı ülkelerle sınırlı olabileceğini değerlendirdi. Onun için tek tek ülkelere dönük kısmi tedbirler almaya çalıştı. Fakat ortaya çıktı ki, gelişmeler ABD yönetiminin değerlendirdiği gibi dar ve yüzeysel değildir. Tersine Tunus ve Mısır'dan başlayan isyan durumu batıya, doğuya, kuzeye dönük bütün Arap alemine yayıldı"

zincirleme bir darbeler süreci yaşanmış, sonuçta 12 Eylül faşist askeri darbesi ardından demokrasi hareketi geriye itilerek faşist oligarşik güçlerin Türkiye'deki egemenlikleri yaratılmıştır. Türkiye, şoven milliyetçi çizgide, Kürt soykırımını öngören bir temelde azgın bir diktatörlük haline getirilmiştir.

Benzer bir biçimde İran'da kısmi bir demokratik eğilimi olan Musaddık hareketine karşı darbe ile şahlık rejimi yeniden kurulmuş, bu rejim altında İran kapitalist modernite hegemonyasına dahil edilmeye çalışılmıştır. Ak Devrim ve benzeri hareketlerle İran'ı şahlık rejimi altında kapitalist hegemonyaya eklemleme çabaları istenen sonucu vermeyince, yeni bir devrimci dalga ortaya çıkmış, şahlık aşılarak mevcut islam cumhuriyeti gerçekleştirilmiştir. Her ne kadar İran'daki mevcut islam cumhuriyetinin sistemle bazı çelişkileri olsa da, özünde kapitalist modernite sisteminin dışında değildir, ona alternatif de değildir. Yüzeysel, kısmi bir çelişki içerisindedir. İran'ı islami renkle kapitalist modernite sistemine eklemlemeye çalışan bir özelliğe sahiptir. İran'ın oligarşisi esas olarak islam cumhuriyetiyle hayat bulmuştur.

Arap aleminde ise milliyetçi militarist hareket çok daha yaygın askeri darbeler biçiminde ilerlemiştir. 1952'de Cemal Abdulnasır öncülüğündeki Hür Subaylar hareketinin Mısır'daki darbesiyle başlayan bu süreç Suriye'de, Irak'ta, Libya'da, Yemen'de devam etmiş, Cezayir'de savaş olmuş, Filistin Kurtuluş Hareketi örgütlenmiş, böylece yirmi iki parçaya bölünmüş Arap devletlerinin birçoğunda krallıklar yıkılarak, milliyetçi askeri çizgide bireysel diktatörlükler ortaya çıkmıştır. Yıkılmayan krallıklar da milliyetçi çizgiyle uzlaşarak kapitalist modernite sistemine eklemlenmeyi kabul etmişlerdir. İşte Arap Birliği denen oluşum bu milliyetçi militarist iktidarların zayıf bir temelde bir araya gelmesiyle sağlanmıştır.

II. Dünya Savaşı'ndan sonra bölge genelinde bir iktidar değişimi olarak yaşanan bu gelişmelerin ortaya çıkardığı bireysel ve oligarşik diktatörlükler altında 20. yüzyılın son elli yılı yaşanmış, bu işbirlikçi diktatörlüklerin baskı ve sömürüyü derinleştirmeleri bütün toplumlarda yoğun bir tepkiye yol açmıştır. Nitekim bu tepkiler Türkiye'de sosyalist ve demokratik bir mücadele olarak ortaya çıkmış, zaman zaman bu mücadele ciddi bir etkinlik kazanmış, yine İran'da gençlik ve kadınların demokrasi isteyen eylemleri olarak ortaya çıkmış, Arap aleminde ise Filistin direnişi olarak yaşanmıştır. Bunlara rağmen kapitalist modernitenin içselleşmesi olarak da ifade edebileceğimiz bu bireysel ve oligarşik diktatörlüklere karşı Arap aleminde ciddi bir öfke ve tepki yaşanmamıştır. Kürt Halk Önderi son savunmalarında, II. Dünya Savaşı'nı kapitalist modernitenin Ortadoğu'yu fethetme süreci olarak değerlendirirken, II. Dünya Savaşı ardından yaşanan gelişmeleri de kapitalist modernitenin bölgede içselleşmesi olarak ifade etmektedir. Yani kapitalist modernist sistem sadece bir dışsal olgu olmaktan çıkarak, bölge toplumları içerisinde sosyal temel bulur, iktidar olur bir düzey kazanmıştır.

İfade ettiğimiz stratejide modernist sistemin bu biçimde içselleşmesi, bölgede sosyal temel bulması ve dolayısıyla toplumun derinliklerine nüfuz etmesi herkesten önce Kürtlerin soykırımla karşılaşmasını getirmiştir. Moderniteyi içselleştirme süreci toplumun bütün örgütlülüğünün dağıtılması, dil-kültür değerlerinin asimile edilmesi temelinde sonuca götürülmesi, başarılması sürecini dayatmıştır. Dolayısıyla bu süreç en çok Kürtler üzerinde olumsuz sonuçlar doğurmuştur. Modernist sistemin Ortadoğu'da içselleştirilmesinin başarılması demek, Kürt soykırımının sonuca götürülmesi demek olduğundan, elbette bu duruma ilk büyük tepkiyi Kürtler vermişlerdir. Bu temelde kendisine dayatılan soykırıma karşı var olmak ve özgür yaşamak üzere 1970'lerin başından itibaren Kürt Halk Önderi öcülüğünde PKK örgütlenmesine dayanarak Kürt halkı büyük bir ulusal demokratik direniş geliştirmiştir. PKK ve Kürt Halk Önderi gerçeğini, son otuz beş yıllık Kürt direnişini bu çerçevede anlamak gerekiyor.

PKK Kürt toplumunda bir diriliş devrimi gerçekleştirmiştir

Bu direniş tümüyle kapitalist modernist sistemin Kürt soykırımını başarıya götürmesine karşı Kürt halkının var olmak ve yaşamak için son bir direnişi, hamlesi olmaktadır. Bunun için de PKK çizgisi halk tarafından benimsenmiştir. Zorlukları da olsa, büyük cesaret ve fedakarlıklar da istese, Kürtler gibi nicel olarak büyük bir nüfusa sahip, nitel olarak da tarihin en kadim, en kültürlü halklarından birisi olan bir halkın direnmesini, yaşamak istemesini ifade etmiştir. Dolayısıyla da PKK halk içerisinde taraftar bulmuş, bunun sonucu kapitalist modernist sistem NATO çerçevesinde birlik içinde saldırsa da, bu imha saldırıları karşısında ayakta kalabilen, yaşayan, varlığını sürdüren bir direniş günümüze kadar gelmiştir. Bu hareketin Kürt toplumunda bir diriliş devrimini gerçekleştirdiği, yeniden demokratik bir ulus olarak örgütlenip bir araya gelmeyi ortaya çıkardığı bir gerçektir. Bu gelişme süreci içerisinde Kuzey Kürdistan'dan başlayan gelişme Güney'e, Batı'ya, Doğu'ya doğru yayılmış, dolayısıyla etkisi bütün Ortadoğu'yu içine almıştır. Türkiye'yi zorlayarak, gittikçe İran'ı, Irak ve Suriye'yi zorlayan bir direniş olarak bütün Ortadoğu sistemini zorladığı gibi, Ortadoğu toplumlarını da derinden etkilemiştir. Filistin direnişinin kısmi etkisi altında olan Arap alemi son otuz yılda Kürdistan'dan gelişen böyle bir demokratik direnişin yoğun etkisi altına da girince, toplumda demokrasi bilinci, istemi, arayışı gittikçe yayılır olmuştur.

Bu gelişmelere bir de Sovyet sisteminin çözülüşü ardından, Yeni Dünya Düzeni adı altında ABD'nin Ortadoğu'ya yönelttiği müdahalelerin etkilerini eklemek gerekiyor. Bu sürecin Körfez Savaşı'yla başladığı, 11 Eylül 2001 ikiz kule saldırısı ardından Afganistan ve Irak Savaşlarıyla bölgeye dönük bir askeri müdahale haline geldiğini biliyoruz. Bu müdahalenin Afganistan ve Irak'ta yönetimleri yıktığı, dolayısıyla ulus devlet statükosunda ciddi bir parçalanma ortaya çıkardığı açıktır. ABD sadece bazı halkalardan bu sistemi parçalamayı değil, katı ulus devlet sistemini biraz yumuşatarak küresel sermayenin daha rahat hareket etmesine ve sömürü yapmasına hizmet edecek bir siyasi yapılanmayı Büyük Ortadoğu Projesi çerçevesinde ortaya çıkartmak istemektedir. Nitekim 2007 başından itibaren bu durumu ABD-Türkiye-Irak üçlü ittifakı temelinde yaratmayı öngörmüş olmasına rağmen, Türkiye ve Irak'taki gelişmelerin buna tam elvermemesi, özellikle de bunun önündeki PKK engelinin aşılamaması sonucunda o taktik başarıya ulaşmamıştır. Bunun üzerine Obama yönetimi Arap alemine daha fazla önem veren bir siyasi yaklaşım göstermiştir. Bütün bunların da son gelişmeler üzerinde etkisi vardır. Kısmen Filistin direnişinin etkisi, esas olarak da Kürt ulusal demokratik direnişinin etkisi ve ABD müdahalelerinin belli etkilemeleri sonucu son kırk yıllık ulus devlet diktatörlüklerinin uyguladığı ağır baskı, terör ve sömürüye karşı oluşan öfke ve tepkinin isyana dönüşmesi yaşanmaktadır. Arap alemindeki gelişen isyanları kesinlikle böyle görmek, bu temelde anlamak gerekiyor.

Ortadoğu'da gelişen halk hareketleri bir gücün etkilemesi veya yönlendirmesiyle gerçekleşen isyan hareketleri değildir. Çok bilinçli ve örgütlü olmadıkları da zaten görülüyor. İçlerinde birçok eğilim var ve bunlar kendi aralarında mücadele halindeler. Ancak bir bütün olarak bir halk isyanı haline gelmişlerdir. Bunun sonucu katı ulus-devlet statükoları, siyasi yapıları dağılıyor, aşılıyor. Özellikle bireysel diktatörlüklerin, yönetimlerin dayanma güçleri yoktur. Onların bir kısmı aşıldı, diğerlerinin de aşılacağı anlaşılıyor. Artık bir kişi ve çevresine dayalı diktatörlüklerle yönetimlerle Ortadoğu toplumlarını yönetmek mümkün değildir.

Peki, bu isyanların gelişme seyri hangi yönde olacak? Şimdi bunun mücadelesi veriliyor. ABD yönetimi bu isyanların yaygınlık ve derinlik kazandığı ve uzun bir süreye yayıldığını görünce, sonuçların kendi denetiminden çıkacağını varsayarak, bu durumu tersine çevirmek, mevcut isyanların ortaya çıkaracağı siyasi sonuçları tamamen kendi denetimine almak için şimdi yeni bir planlı saldırı içine girmiş bulunmaktadır. ABD'nin neden böyle bir süreçte bu tür planlı bir saldırı içine girdiğinin temel nedenini de böyle görmek gerekiyor. 20. yüzyılda Ortadoğu siyaseti iki kez kapitalist modernite hegemonyası altında yapılandı. Şimdi bu üçüncü yapılanma sürecidir. Dolayısıyla bu üçüncü yeniden yapılanmada acaba kapitalist modernitenin yeniden tam hakimiyeti mi olacak, yoksa ona karşı farklı eğilimlerin etkinliği mi yaşanacak? Bugün Ortadoğu'da verilen mücadele tamamen bu çerçevededir.

Kapitalist moderniteye ilk tepki Kürtlerden geldi

Özellikle II. Dünya Savaşı ardından kapitalist modernitenin içselleştirilmesi harekatına karşı ilk büyük tepkiyi Kürtler verdiler. Modernite demek en başta da ulus devletçilik demektir. Dolayısıyla modernitenin içselleşmesi herkesten önce Kürt soykırımının sonuca gitmesini ifade ediyordu. Kürt halkı, Kürt gençliği yok olmamak için tüm güçlerini, imkanlarını seferber ederek, en ileri düzeyde cesaret ve fedakarlık yaratarak PKK biçiminde bir direnişe girmiştir. En başta kapitalist modernitenin içselleşme temelinde bölgede tam hakim olmasına karşı tepkiyi ve mücadeleyi Kürtler vermişlerdir. Bu bütün bölgeyi içine alan uluslararası sistemi etkileyen büyük bir ideolojik ve siyasi mücadele haline gelmiştir. Şimdi 2011 yılının ocak ayından bu yana süren isyan hareketiyle de ikinci büyük tepkiyi Arap toplumu, Arap halkı veriyor. Nasıl ki Kürtler kendilerine dayatılan soykırımı reddederek, var olmak ve özgür yaşamak için büyük bir tarihi direniş içerisine girdilerse, son otuz yılda bu direnişi her türlü cesaret ve fedakarlıkla yürüttülerse, şimdi Arap toplumu da kendilerine dayatılan ikinci sınıf toplum olmayı reddediyorlar. Kapitalist modernitenin kendi hakimiyetini sağlamak için Arap toplumunu bölüp parçalamasını reddediyorlar. Diktatörlüklerin ağır baskı ve zulmü altında yaşamayı reddediyorlar. Ortadoğu halklarına bunları dayatan kapitalist modernitenin Ortadoğu hegemonyasına tepki gösteriyorlar. Mevcut isyan hareketinin kesinlikle böyle bir tepki hareketi olma, modernite sistemine karşıt olma özelliği vardır. Belki Kürt ulusal demokratik devrimi kadar bilinçli ve örgütlü değiller, ama onların içinde de belli bir bilinçlilik ve örgütlülük vardır.

Bu isyanların temel bir özelliğinin, kapitalist modernitenin Arap alemine dayattığı ikinci sınıf toplum olmayı reddetmek olduğu tartışmasızdır. Arap toplumu özellikle kapitalist modernite tarafından gerçekleştirilen bu kadar bölünmeyi, parçalanmayı, aşağılanmayı, ikinci sınıf toplum haline getirilmeyi, horlanmayı kabul etmemektedir. Toplumun öfkesinden ve direniş hareketlerinden bu durum açıkça görülmektedir. Bunu zaten geçen süreçte bazı çevreler değerlendiriyorlardı. ABD ve Avrupa yönetimini uyarıyorlardı. Şimdi kapitalist modernite sisteminin korktuğu bir yerde başına gelmiş oluyor. Arap toplumu dünyada bu kadar aşağılanmayı, bölgede böyle ikinci sınıf sayılmayı kabul etmiyor. Güç olarak, kültür olarak, tarih olarak kaldıramıyor, kabul edemiyor, etmesi de zaten mümkün değildir. Bu toplum uygarlığı yaratan bir toplumdur. Sümerleri Akad imparatorluğu biçiminde ilk imparatorluk haline getiren Araplardır. Mısır'da ilk uygarlık sistemini yaratan, devletçi toplumu ortaya çıkaran, onun kök hücresi olan bir toplumdur. Diğer yandan, büyük islam devrimini yaratarak Ortadoğu'ya ve dünyaya yayan bir toplumdur. Uygarlığa bu kadar öncülük etmiş bir topluma ikinci sınıf toplum olma dayatılır, bu kadar horlanır, aşağılanırsa elbette bu toplum bunu kabul edemez. Toplum psikolojisi bu dayatmayı kaldırmaz. Buna büyük öfke duyar, tepki gösterir. Nitekim günümüzde gelişen Arap isyanlarının da tümüyle böyle bir öfke ve tepkiyi ifade ettiği açıktır. Bu anlamda Kürtler soykırımı reddettikleri gibi, Arap toplumu da kendilerine dayatılan ikinci sınıf olmayı reddetmektedir. Dolayısıyla Kürt ulusal demokratik direnişiyle Arap halkının isyanı arasında böyle bir bağ, ortak bir stratejiye karşı direniş hareketleri olma özelliği vardır. Kapitalist modernitenin 19. yüzyıldan itibaren bölgeyi ele geçirme stratejisine karşı olma, onu reddetme durumları vardır. Kürt direnişi de Arap isyanı da bunu reddediyor. Dolayısıyla düşmanları, karşıt oldukları güç ortaktır.

Diğer yandan birbirlerini etkileme güçleri çok fazladır. Nitekim Kürt ulusal demokratik direnişinin yıllardır Arap toplumunu etkilediği bilinmektedir. Her şeyden önce siyasi olarak etkilemiştir. Çünkü Suriye ve Irak üzerinden Arap siyasetini etki altına almıştır. Yine ideolojik olarak etkilemiştir. Kürt Halk Önderi'nin demokratik devrimde Ortadoğu'nun öncü konumuna ilişkin değerlendirmeleri, görüşleri Arap aydınlanması üzerinde çok yoğun bir etkide bulunmaktadır. Özellikle demokratik

"Kapitalist modernitenin içselleştirilmesi harekatına karşı ilk büyük tepkiyi Kürtler verdiler. Modernite demek en başta da ulus devletçilik demektir. Dolayısıyla modernitenin içselleşmesi herkesten önce Kürt soykırımının sonuca gitmesini ifade ediyordu. Kürt halkı, Kürt gençliği yok olmamak için tüm güçlerini, imkanlarını seferber ederek, en ileri düzeyde cesaret ve fedakarlık yaratarak PKK biçiminde bir direnişe girmiştir. En başta kapitalist modernitenin içselleşme temelinde bölgede tam hakim olmasına karşı tepkiyi ve mücadeleyi Kürtler vermişlerdir"

Ortadoğu devrimine, Ortadoğu halklarının kardeşliğine, demokratik Ortadoğu birliğine ilişkin savunmalarında ortaya koyduğu görüşleri Arap toplumunda çok yoğun bir yankı bulmuş, bir benimseme durumu gerçekleşmiştir. Bu durum da gittikçe yayılmakta ve gelişmektedir. Kürt devriminin hem düşünsel, hem siyasi olarak mevcut Arap isyanlarının gelişimi üzerindeki güçlü etkisi tartışmasızdır.

Günümüzde gelişen Arap isyanlarının da benzer bir biçimde Kürt halkının ulusal demokratik direnişi üzerinde, Kürt serhildanı üzerinde çok ciddi bir etkisi vardır. Kürt halkına güç, cesaret vermiş, yalnız olmadığını ortaya koymuştur. Direnerek büyük gelişmeler yaratabileceğini, başarabileceğini göstermiştir. Yine halkların kardeş olduğunu, halklar arasında bir sorunun olmadığını, aslında olumsuzlukları yaratanın, sorunu çıkaranın mevcut egemen rejimler, sistemler olduğu gerçeğini de ortaya koymuştur. Bütün bu yönlerle Kürt direnişi üzerinde oldukça olumlu etkileri vardır.

Kuzey Kürdistan'da yeni ve büyük bir mücadele sürecine girilmiştir

Bazı yönleriyle ifade etmeye çalıştığımız bu bölgesel gelişmelerden hangi sonuçları çıkartabiliriz?

Birincisi, bölgedeki gelişmelerin etkisi ve bu temelde ABD'nin yeni bir politik konsept oluşturması temelinde ortaya çıkan ABD-AKP ittifakıyla Kürt özgürlük hareketi'ne yönelik yeni bir planlı imha ve tasfiye saldırısının başlatılmış olduğu açıktır. Öncelikle bu gerçeği kesinlikle görmemiz gerekiyor. Bu anlamda geçen süreçte hem Ortadoğu güçleriyle, hem Avrupa ve ABD ile ilişki ve ittifak içinde olmaya çalışan Türkiye devleti ve AKP hükümeti, şimdi ABD ile ittifak yaparak kendi konumunu, siyasi tutumunu netleştirmiş oluyor. Bu açıdan artık hem İran'la hem ABD ile sıkı ilişki geliştirme politikasının sonuna gelmiştir. Elbette bu durum geçen yıllarda komşularla sıfır problem adı altında yürütülmeye çalışılan diplomasinin iflasını gösteriyor. Aslında bu politikanın sonuçsuz kalacağı önceden bilinmekteydi. Şimdi ABD'nin bölgeye dönük saldırı konseptinin bir uzantısı ve parçası olarak ve ABD ile ilişki içerisinde Türkiye yönetiminin yeni bir topyekun imha ve tasfiye saldırısı içerisine girdiği bir gerçektir. Biz geçmişte muhtemelen böyle bir sürecin seçimden sonra gündemleştirileceğini değerlendiriyorduk, ama şimdi açığa çıktı ki bölgedeki gelişmeler ve onlara dönük ABD politikaları bu süreci seçim sonrasına bırakmadı, daha öne aldı. Seçim çalışmalarını AKP hükümeti bu temelde değerlendirmeye çalışıyor. Eğer seçimden büyük bir güç alırsa, bu saldırılarını seçim sonrasında da ABD'den ve diğer çevrelerden alacağı destekle sürdürmeye çalışacaktır.

Şunu bilmemiz gerekiyor: Kuzey Kürdistan'da yeni ve büyük bir mücadele süreci içerisine girilmiştir. AKP hükümeti PKK'nin imha ve tasfiyesi için Türkiye'nin bütün gücünü ve imkanlarını seferber ediyor. "Kürt sorunu bitmiştir" diyerek, bu sorunu var eden ve çözümünü dayatan gücü, yani Özgürlük hareketini imha ve tasfiye etmeye çalışıyor. Gücü yettiği oranda bu saldırılarını sürdürecektir. Başarılı olmak için elinden gelen her türlü çabayı harcayacaktır. Artık AKP'nin gerçek yüzü açığa çıkmıştır. Türk-islam sentezci ideolojisiyle siyasal dinci ve ulusalcı milliyetçiliği birleştirerek yoğun bir ideolojik saldırıyı halkımıza karşı sürdürmektedir. AKP şimdiye kadarki gelmiş geçmiş özel savaş hükümetlerinin en kapsamlı ve en tehlikeli olanlarından birisidir. En sonuncusu olarak da ortaya çıkmıştır. Varlığını ve iktidarını Özgürlük hareketinin tasfiyesine ve Kürt soykırımının başarısına bağlamış durumdadır. Dolayısıyla bu gerçeklik görülerek, böyle tehlikeli ve planlı imha saldırılarına karşı onları boşa çıkartacak, yenilgiye uğratacak, özgürlük ve demokrasi mücadelesini, Demokratik Özerklik çözümünü sağlama temelinde başarıya götürecek bir mücadeleyi bu saldırganlığa karşı dayatmak gerekmektedir. Her şeyden önce düşünsel ve politik olarak bunu iyi anlamalıyız, yöntemlerini iyi çözmeliyiz. Diğer yandan bu saldırıyı boşa çıkartacak, yenilgiye uğratacak bir tarz, taktik zenginlik nasıl olmalı, hangi yöntemlerle nerede, nasıl mücadele edilmeli sorusu üzerinde de yoğunlaşmalı ve kesinlikle bu tehlikeli imha saldırısını boşa çıkartacak, yenilgiye uğratacak bir özgürlük mücadelesini Kuzey Kürdistan'da AKP hükümetine karşı dayatmak gerekmektedir.

Diğer yandan var olan bu durumun, mevcut gelişmelerin çeşitli etkileri de vardır. Dikkat edilirse, AKP hükümeti şimdiye kadar bir yandan ABD-Avrupa'yı, diğer yandan İran ve Arabistan'ı ilişki içinde yürütmeye çalışıyordu. Deyim yerindeyse iki koltuğunda iki farklı karpuz taşıyordu. Şimdi artık tutumu netleşmiştir. ABD ile bir imha planında birleşmiş durumdadır. Dolayısıyla ABD'nin Ortadoğu'ya dönük saldırılarının bir parçası durumundadır. Bu durum şimdiye kadarki ilişkilerini zayıflatmıştır. Özellikle Arap alemine dönük müslümanlık ve Arap dostluğu temelinde geliştirdiği politikalar boşa çıkmış, tersyüz olmuştur. Libya örneğinden de görüldüğü gibi, Arap toplumu Erdoğan hükümetinin ikiyüzlülüğünü görmüştür. Öte yandan, yine İran ile ilişkilerinin bu gelişmeler temelinde nasıl devam edeceği çok net değildir.

AKP hükümetinin ABD'nin radikal islama dönük saldırılarına açıktan destek verir durumda olması Türk-İran ilişkilerini olumsuz yönde etkileyecektir. AKP hükümetinin ABD'nin bu saldırılarına destek verdiği de açıktır. Nitekim Libya'ya dönük saldırıların merkezini İzmir yapmışlardır. Burası NATO saldırılarına ev sahipliği yapıyor. Diğer yandan El Kaide'ye dönük saldırılara destek veriyor. En somut olarak Bin Ladin operasyonunda herhalde en etkili güçlerden birisi Türk MİT'i olmuştur. Bunu herkes biliyor ve bu temelde de ifade ediyor. Dolayısıyla şimdiye kadar AKP hükümetinin İran ve Arap alemine dönük izlediği politikalar mevcut gelişmeler karşısında yürütülemeyecektir. Artık Arap alemiyle ve İran'la benzer tür ilişkiler sürdürmesi zordur. Bu durumu da değerlendirmek önem taşıyor. Bu bakımdan da Doğu Kürdistan'daki çalışmalar, yine İran karşısındaki tutumumuzu buna göre değerlendirmemiz lazım. Gelişmeleri biraz daha derinden izlememiz, gerçeklerin ne olduğunu görerek ona göre politikalar belirlememiz gerekiyor. Öyle anlaşılıyor ki, İran ile AKP ilişkileri eskisi kadar güçlü olmayacak, çelişkiler gelişebilecek. Bunları değerlendirecek bir politikayı izlememiz hem mümkün, hem gereklidir.

Benzer bir durum Irak ve Güney Kürdistan açısından da geçerlidir. Dikkat edilirse, Tayyip Erdoğan hükümeti Libya üzerindeki pazarlık sonucu ABD ile anlaştıktan sonra, Irak ve Güney Kürdistan ile işbirliği yapmak için yoğun bir çalışma içerisine girmiştir. Bizzat Tayyip Erdoğan hem Bağdat'a, hem de Hewlêr'e gidip görüşmeler yapmıştır. Özellikle Güney Kürdistan yönetimiyle Kürt özgürlük hareketine karşı ortak mücadeleye ulaşabilmek için yoğun bir çaba harcadığı gözle görülür bir gerçektir. ABD ile birlikte oluşturdukları imha ve tasfiye planına Güney Kürdistan yönetimini de katmak için yoğun bir çaba harcamışlardır. Bu konuda karşılıklı kısmi bir anlaşmaları olsa da, Türk devletinin ve AKP hükümetinin istediği gibi bir politikayı Güney Kürdistan yönetiminin izlemesi zordur. Böyle bir politikayı izlemeye ne güçleri vardır, ne de bu onların çıkarınadır. Dolayısıyla AKP hükümetine biraz taviz verseler de, Güney Kürdistan yönetimi de AKP gerçeğini biraz daha yakından görmüş olduğundan daha dikkatli politika izleyecektir.

Nitekim biz de Güney Kürdistan yönetimine bu gerçekleri göstermek için bir çaba içerisindeyiz. Türk devletiyle ilişkili olmalarına karşı da değiliz. Fakat her şeyden önce, bu ilişkiler bütün parçalardaki Kürtlerin çıkarına olmalı, kesinlikle aleyhlerine olmamalı. İki parti ilişkisi değil, devletle ilişki biçiminde olmalıdır. Başka bir Kürt örgütünün veya parçasının aleyhine olmaması gerektiği gibi, seçim sürecinde AKP'yi güçlendirmemelidir. AKP'yi güçlendirecek yaklaşımlar Kuzey Kürdistan'daki Kürt hareketine karşı kabul edilemeyecek bir durum olarak görülür. Nitekim Güney Kürdistan yönetiminin bu konuda dikkatli olduğu görülüyor. Pasif konumda kısmi destek verseler de, AKP hükümetinin istediği bir desteği vermeleri, onunla bize karşı bir savaş ittifakı yapmaları mevcut koşullarda imkansız gibidir. Tersine, Kürt halkı içerisinde itibar bulabilmek için de PKK ile daha yakın olma eğilimini gösteriyorlar. Nitekim bu durum hem Kuzey'deki seçim ittifakında, hem de Batı Kürdistan'daki Kürt örgütlerinin ittifakında görülüyor.

Demokratik Suriye Özgür Kürdistan

Kuşkusuz en büyük yenilik Batı Kürdistan'da ortaya çıkan gelişmelerdir. Arap halkının isyanı geç de olsa Suriye'ye de yansımıştır ki, son iki aydır en çok hareketlenen, çatışmalı durumu yaşayan alan Suriye olmaktadır. Beşar Esad yönetiminin başlangıçta reformist değişiklikler yapma şansı varken, giderek bu şansı kaybetmişe benzemektedir. Çatışmalar yoğunlaşmış, yüzlerce ölüm olayı yaşanmıştır. Dolayısıyla Suriye'deki bu durumdan şu sonuçları çıkarabiliriz: *Bir*, zayıf da olsa mevcut hükümetin kendisini demokratik temelde dönüşüme uğratarak kendini yaşatma imkanı bulmasıdır. *İki,* Suriye'deki mevcut siyasi yapılanış değişecektir. Bunu mevcut konumuyla yaşatmak artık mümkün değildir. *Üç,* bu değişiklik muhtemelen mevcut hükümetin düşüşüyle olacaktır. Başlangıçta hükümetin yaşama şansı fazlayken, siyasi reform yapamaması bu şansını önemli ölçüde azaltmıştır. *Dört,* bütün bu gelişmeler Güneybatı Kürdistan halkı üzerinde olumlu etkiler yapacaktır. Daha şimdiden halk üzerinde rahatlama, baskı azalması söz konusudur.

Nitekim Newroz'dan bu yana Kürt halkında da kendini örgütleme ve demokrasi istemi doğrultusunda demokratik eylemliliği geliştirme yönünde belli bir hareketlilik var. Tutumunu da somut ortaya koyuyor. Hiç kimseyi düşman ilan etmedi. Demokratik Suriye, Özgür Kürdistan istiyor. Batı Kürdistan'daki halkın talepleri bu bakımdan nettir. Bu talep doğrultusunda hareket eden herkesle ilişki ve ittifak içinde olmaya hazır olduğunu belirtiyor. KCK Rojava ve PYD'nin izlediği siyasi çizginin bu olduğu anlaşılıyor. Bu doğru bir çizgidir, önemli bir çizgidir. Demokratikleşmeyi isteyen herkesle diyalog içine girme imkanı veriyor.

Diğer yandan, bu halk milliyetçi çatışmalara karşıdır. Nitekim bazı çevrelerin Arap-Kürt çatışması yaratması çabalarını boşa çıkartıcı bir siyaset izlendi. Bu oldukça önemli bir durumdur. Yoksa en büyük saptırıcılık burada olacaktı. Şimdi bu saptırma önlenmiştir. Doğru bir gelişme olmuştur. Dikkat edilirse Kürtler milliyetçi çatışmaların bir tarafı değil, demokratik dönüşümü isteyen tutarlı taraf olarak siyasette varlık gösteriyorlar. Diğer bir durum, birlik içinde olmaya önem veriyorlar. Özellikle PYD'nin izlediği siyaset bu konuda etkili görünüyor. Bütün Kürt örgütlerini birleştirerek ulusal demokratik çizgide ortak bir tutum geliştirmeye çalışıyorlar. Bu yaklaşım Kürtleri birbiriyle çatıştırıp bundan yararlanma anlamında dış güçlerin provokasyonlarının boşa çıkartılmasını ifade ediyor.

Bu yönlü de önemli gelişmeler var. Şu söylenebilir: AKP hükümetinin Kürtleri tehdit edici, Özgürlük hareketini imha etmeyi öngörücü, Kürt sorunu bitmiştir diyerek hareket eden saldırılarına karşı en önemli gelişme Güneybatı Kürdistan'daki özgürleşme, demokratik toplum örgütlülüğünün gelişmesi olmaktadır. Bu durum AKP politikalarının boşa çıkmasına hizmet eden en önemli gelişme olduğu gibi, AKP'ye karşı yürütülen özgürlük ve demokrasi mücadelesine de en büyük desteği veren gelişmelerden biri olmaktadır. Kuzey Kürdistan'daki halkın AKP'nin faşist ve imhacı saldırılarına karşı geliştirdiği büyük demokratik direniş en büyük desteğini Batı Kürdistan'daki Kürt halkının yaşadığı gelişmelerden almaktadır. Güney ve Doğu Kürdistan'daki durum da bu direnişi destekleyecek düzeydedir.

AKP'nin saldırganlığı gücünden değil zayıflığından geliyor

Dolayısıyla mevcut durumda ABD-AKP planının başarıya gitme şansı şimdiye kadarki sömürgeci saldırıların başarı şansından daha da azdır. Şimdi böyle bir saldırıya geçiyor olması AKP'nin güçlü olmasından, yine ABD'den daha fazla destek aldığından da kaynaklanmıyor. Aslında AKP giderek eriyor, güç kaybediyor. Seçim sürecinde de neredeyse 2007 seçimlerinde Kürdistan'da aldığı sonuçlar tersine çevrilecek. Bunu gördüğü için ve Kürdistan'dan tecrit olmuş bir parti durumuna düşeceğini anladığı için, buna fırsat vermemek amacıyla her türlü saldırıyı yapıyor. Neredeyse seçim ortamını yok etmek istiyor. Zorla, asker ve polis baskısıyla hile yaparak oy almaya, seçim kazanmaya çalışıyor. Mevcut AKP saldırılarını böyle anlamak gerekir.

Demek ki saldırganlığı gücünden değil, aslında erimesinden, gerilemesinden, zayıflığından geliyor. Fakat oldukça pragmatist ve çok tehlikeli de saldırıyor. Dolayısıyla bu saldırıyı ciddiye almak, doğru anlamak, buna karşı siyasi ve askeri direnişi çok yönlü ve etkili bir biçimde geliştirmek gerekiyor. Eğer Kürt özgürlük hareketi ve Kürt halkı şimdiye kadar sürdürdüğü direnişi bundan sonra daha bilinçli ve örgütlü kılarak geliştirirse AKP'nin bu saldırganlığının ömrünün çok uzun olamayacağı açıktır. Bu saldırı planının kırılması da AKP'nin en azından Kürdistan'da tam bir yenilgisi ve sonu olacaktır. Kürdistan'da yenilen bir gericilik Türkiye'de iktidarda uzun süre kalamaz, dolayısıyla Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümünün de önünü kapatamaz. O bakımdan da ulusal demokratik direnişin sonuç alıcı bir duruma geldiği, böyle bir süreç içine girilmiş olduğu belirtilebilir. Dördüncü stratejik mücadele dönemi olarak 1 Haziran 2010'da ilan edilen mücadele süreci şimdi çok yönlü gelişme ve sonuç alma dönemine girmiş bulunuyor. Kürt özgürlük hareketi ve Kürt halkı şimdi Kürt sorununun çözümünü Türkiye'nin demokratikleşmesiyle birlikte gerçekleştirme sürecini yaşıyor ve bunun mücadelesini veriyor. İçinde bulunduğumuz yıl içerisinde de bu sonucun alınması şansı her zamankinden daha fazladır.

PAJK kimliği ile halkların baharlaşmasını karşılayalım
Reber Apo'nun esaretine son verelim

"PAJK 8. Kongresi ortaya çıkardığı ideolojik düzey, militan ruh ve coşku Nisan yağmurlarının bahar esintisi ile tarihsel bir dönemeçte Önderlik çizgisinde yaşam ve mücadele kararlılığını daha üst bir düzeye taşırmıştır. Başta Önderliğimiz olmak üzere, her gün ayakta serhildan ruhu ile tarih yazan halkımıza, öncülük misyonunun bilinci ve kararlılığı ile yürüyen ve mücadele eden tüm kadınlara Partimizin 8. Kongresi kutlu olsun"

21-29 Nisan tarihleri arasında bütün alanların temsilinden 120 delegenin katılımıyla PAJK VIII. Kongresi Kürdistan özgürlük hareketinin tarihi bir dönemecinde gerçekleştirilmiştir. Kongre, kapsamlı kararlaşma ve küresel bölgesel ve özellikle ulusal düzeyde gelişimlerin ve büyük değişimlerin yaşanacağı, önümüzdeki sürecin gidişatını ve olası gelişmeleri değerlendirerek Kadın özgürlük hareketinin bu süreçteki ideolojik örgütsel, stratejik gelişim perspektifini ve planlamasını ortaya çıkarmıştır.

Yoğun yağış, yoğun saldırı ve imha operasyonlarının yürütüldüğü olağanüstü zorlu güvenlik koşulları altında ve büyük bir tempo ve yoğunluk içerisinde başlatılan PAJK VIII. Kongresi, önemli bir tartışma, sorgulama ve kararlaşma düzeyini yaratmıştır. Kongrenin gerçekleştirildiği sürecin niteliği Kadın özgürlük partisi olarak PAJK'a örgütlülük, kararlılık, netleşme ve planlama anlamında kapsamlı değerlendirmeleri dayatıyordu. Kadın partileşmesinin geldiği düzeyin gelişim sorunları, ideolojik stratejik esaslarda doğru konumlanmanın ve pratikleşme sorunlarının da derinlikli değerlendirilmesi ihtiyacını ortaya çıkarıyordu. Bir yandan zamanın ve mücadele mekanı olarak Ortadoğu gibi bir bölgenin ortaya çıkardığı çalkantılı, kaotik karakterin giderek öne çıktığı, kendisini çok yoğun ve sarsıcı bir şekilde hissettirdiği bir süreçteyiz. Diğer yandan giderek büyüyen ve kendisini her alanda ve her açıdan ortaya koyan partileşme ve yeni paradigma doğrultusunda zihniyet ve yapılanma sorunlarını aşma anlamında mutlak özgürlük duruşu, zihniyeti ve cesaretini dayatan toplumsal tarihsel sorumlulukların yüklendiği bir dönemeçteyiz. Kadın özgürlük hareketi bu tarihsel görevler ve sorumlulukların yoğun dayatımı altında VIII. Kongresi'ni gerçekleştirmiştir.

Başta Önderliğimizin savunmalarından ve görüşme notlarından derlenmiş olan politik rapor çağın temel toplumsal sorunlarını, kadın özgürlük sorunlarını ve çözüm yollarını ortaya koymuş; kadın öncülük misyonu perspektifini kapsamlı bir şekilde değerlendirmiştir. Hem sürecin siyasal doğrultusu, hem de partileşmenin ulaştığı düzey itibarıyla 'Kadın özgürlük partisinin, kadının toplumsal öncülük misyonunda güçlü bir çıkış yapması öncelikle ideolojik netlik ve derinleşmeden geçmektedir' tespiti yapılmıştır. Bu çerçevede ideolojik ve örgütsel sorunlar Parti Meclisi'nin sunduğu Meclis raporunda değerlendirilmiş, kapsamlı tartışmalarla birlikte derinleştirilmiştir. VIII. PAJK Kongresi'nin önemli bir gündemini de parti programı oluşturmuştur. VIII. PAJK Kongresi'nin aldığı karar doğrultusunda Önderliğimizin savunmaları esas alınarak partinin ideolojik stratejik esaslarını ve amaçlarını ortaya koyan parti programı yenilenmiştir. Bu gündeme bağlı olarak parti tüzüğü yeniden gözden geçirilerek kısmi değişikliklere gidilmiştir. Ardından karar taslakları tartışılarak Önderlik hakkında, devrim şehitlerine ilişkin, içerisinde toplumsal alana meşru ve özsavunmaya ilişkin kararları da kapsayan partileşmeye ilişkin karar, eğitim ve akademiler yapılanmasına ilişkin, jineolojinin örgütlendirilmesine ilişkin, kadın basın yayın faaliyetlerine ilişkin, kadın kültür sanat çalışmalarına, zindandaki PAJK yapılanmasına ilişkin ve PAJK arşiv sicil çalışmalarına ilişkin kararlar alınmıştır. Ardından seçim gündemi ile Kongre sonuçlandırılmıştır. Kongre'nin temel sloganı olarak ***"PAJK kimliği ile halkların baharlaşmasını karşılayalım, Reber Apo'nun esaretine son verelim!"*** belirlenmiştir.

"Önderliğin özgürlüğü yaşam gerekçemizdir"

Siyasal gündem değerlendirmelerinde egemenlikli ataerkil sistemin özellikle kadın cephesinden yeniden kapsamlı bir değerlendirilmesi ve tahlili yapılmış; Ortadoğu özgünlüğünde yaşanan derin değişimler ve olası gelişmeler ele alınmıştır. Önderliğimizin genel sistem çözümlemelerinde öne çıkan sistemsel ve yapısal değişim süreçleri olarak kaos ve olası çözüm perspektifleri yeniden değerlendirilerek, Ortadoğu şahsında bunun yansımaları olarak halkların çıkış arayışları ve ayaklanmalarının anlam ve sonuçları üzerinde durulmuştur. 35 yılı aşkın sürede Kürdistan özgürlük mücadelesinin ortaya çıkardığı özgür toplum ve birey gelişimi son on yılların en büyük halk serhildanlarında ifadesini bulmuştur. Bunun özellikle Ortadoğu coğrafyasında önemli bir dinamiği değişim iradesini ve arayışını ortaya çıkardığı belirtilebilir. Bölgede hızla derinleşen ve somutlaşarak kendisini açığa vuran toplumsal tarihsel çelişkiler Kürdistan özgürlük mücadelesi ile birlikte yeni bir dinamik ve özgürlük zeminini açığa çıkarmıştır. Ortadoğu'ya egemenlikli sistemin biçtiği ve yapısal kıldığı bütün hegemonya statüleri ve kalıpları derin bir sarsılmayı ve çözülmeyi yaşamıştır. Son on yılda Ortadoğu'nun bütün çelişki ve sorunlarının kümelenerek dondurulduğu ve kördüğüme dönüştüğü Kürdistan gerçekliği burada alabildiğine canlı dirençli ve oldukça etkileyici bir gerçekliğe bürünmüştür. Ortadoğu bu anlamda Kürdistan özgülünde yepyeni, diri bir görünüm ve dinamik kazanmıştır. Bu anlamda egemenlikli küresel sermayenin başta Irak olmak üzere Ortadoğu müdahalesinin Kürdistan özgürlük mücadelesinin ortaya çıkardığı ve bölgesel bütün yerleşik statüleri kendisiyle birlikte sarsan kazanım ve gelişimine bağlamak ideolojik olarak önemli olmaktadır. Tarihin bir anlamda toplumsal akış kazanmasının esas kaynakları ve dinamiklerinin stratejik düzeyde tespitinin önemi, olası gelişim potansiyelinin çıkış kazanmasında ve bir özgürlük iradesini ortaya çıkarmasındaki rolünden almaktadır. Egemenlikli küresel sermayenin Ortadoğu'ya müdahalesi ile birlikte içerisine girilen 2000'li yılların bu denli sarsıcı ve çarpıcı gelişmesi bir anlamda ortaya çıkan bu sarsılma ve dinamik ile bağlantıları Kongrede kapsamlı değerlendirildi. Bu dinamiği ortaya çıkaran asıl faktörler ve bunlar arasındaki çelişkinin bütün açıklığı ve canlılığı ile herkes için daha görünür hale gelmesi önemli olmaktadır.

Tarihin asıl akışını şimdi kazandığı belirtilebilir. Giderek çelişkinin bütün unsurlarının örgütlenerek ve sistemli hale gelerek önümüzdeki yılların gidişatını belirleyeceği ortadadır. Ortadoğu bütün etnik yapıları, kadınları, ezilenleri ve sistem karşıtı bütün sosyal kültürel yapıları ile birlikte yeniden ve giderek daha da somut kapsamlı bir diriliş ve canlanmayı yaşayacağı şimdiden görülebilmektedir. Kongremizin bu noktada toplumsallaşma anlamında güçlü bir sistem kazanmanın önemine vurgu yapmıştır. Özellikle sürece öncülük düzeyinde iradi müdahale için gerekli ideolojik örgütsel perspektif, bunun ortaya çıkardığı görev ve sorumluluklar çerçevesinde güçlü bir kararlaşma ortaya çıkarmıştır. Kadının ideolojik derinleşme ile birlikte özellikle yapısallaşma ve toplumsal sistem kazanması, bunun için toplumsal örgütlenme ve inşa temel süreç perspektifi olarak ortaya konuldu. Hızla kendini Demokratik Ulus ve Demokratik Konfederalizm perspektifinde örgütleme, diğer halklardan kadınlarla ortak ideolojik perspektif ve ortak örgütlenmelere ulaşmanın önemi üzerinde duruldu. Önderliğimizin hala esaret altında kalışının hiçbir şekilde kabul edilemeyeceği Kongrenin temel tespitlerindendir. Önderliğimizin sürece aktif katılımının mutlak bir şekilde sağlanmasının önümüzdeki sürecin temel görevi olarak durduğu belirtilmiş; bu anlamda Özgür kadın partileşmesinde sergilenecek her türlü darlaştırıcı, parçalayıcı, bireyci liberal veya dogmatik, sınırları aşmayan, aşılmasına da izin vermeyen, toplumsallaşmayan, öncüleşmeyen her türlü yetersiz kadro anlayış ve duruşunun Önderliğimizin esaretini zamana yaydığı ve derinleştirdiği, bu anlamda kabul edilemez olduğu ortaya konulmuştur. Bu temelde 8. Kongre'nin kadın öncülük misyonunun gelişimi önündeki bütün anlayış ve yetmezliklerin eleştirisi yapılarak aşılmasında radikalleşme anlamında bir dönüm noktası olması gerekliliği üzerinde durulmuştur. ***"Önderliğin özgürlüğü yaşam gerekçemizdir"*** şiarının partileşmenin esası yapılması, bu bilinçle mücadelenin yükseltilmesi kararlılığı ortaya konulmuş ve karar düzeyine getirilmiştir. Bu temelde "PAJK kimliği ile halkların baharlaşmasını karşılayalım, Reber Apo'nun esaretine son verelim!" sloganı VIII. Parti Kongresi'nin temel sloganı olarak belirlenmiştir. Böylesine olağanüstü dönem görevleri ve sorumluluklar karşısında Kadın özgürlük hareketinin mevcut anlayış ve yapılanma düzeyini aşması, niteliksel bir gelişim ve sıçrama yapmasının kaçınılmaz olduğu ortaya konulmuştur.

Ortadoğu'da yaşanan tam bir halklar baharlaşmasıdır

Başta Kürt halkı olmak üzere Ortadoğu halklarına da çözümsüzlüğün adeta bir statü gibi dayatılarak, her türlü çözüm çabalarının yoğun bir imha ve tasfiye konsepti ile bastırılması karşısında giderek iç içe geçen ve bir sistem kazanan sistem karşıtı Demokratik Uygarlık unsurlarının özgürlük ve demokrasi sorunlarının direniş çizgisinde somutlaştığı ortaya konulmuştur. Tam bir halklar baharlaşmasıdır yaşanan. Hiçbir barajlamayı veya bildik egemenlikli siyasi, askeri, idari tedbir veya sistemsel yapılanma ile engellenemeyecek denli büyük bir sel akışına benzetilebilir. Önderliğimizin "tarih akışının hız kazandığı" şeklinde tanımladığı bir süreçteyiz. Bu akış hızının neyi getireceği, neyi yıkacağı ve neyi inşa edeceği ortaya konulacak devrimci irade, kararlaşma ve en önemlisi de ideolojik örgütsel sistem kazanmakla ortaya çıkacak. Önderliğimizin Savunmalarında ortaya koyduğu varolmanın direnişle özdeşleştiği gerçekliği en çarpıcı bir şekilde kendisini bu süreçte ortaya koymaktadır. Bu anlamda Kongre, devrimci halk savaşı ile mücadelemizin içine girdiği 4. Hamle döneminin başarısını Kürt halkı şahsında kadınların, ezilen tüm kimliklerin ve Ortadoğu halklarının özgürlük gerçekleşmesi olarak tespit etmiştir. Uluslararası iktidar ve tekel çevrelerinin saldırılarına karşı halkımızın tek kurtuluş yolu devrimci halk savaşını geliştirmektir. Bu temelde PAJK VIII. Kongremiz devrimci halk savaşına göre her alanda kendini örgütleyerek katılmayı Kürdistan kadın özgürlük partisi PAJK'ın temel görevi olarak kabul etmiştir.

Özgürlük mücadelesinin giderek daha fazla kadın eksenine kaymasının Kadın özgürlük hareketine özellikle ideolojik öncülük misyonunu yüklediği Kongrede değerlendirilmiştir. Siyasetin demokratikleştirilmesi ve toplumsal nitelikler kazanmasında kadının oy-

nayacağı öncülük rolü kendisini her alanda ve her zamankinden daha fazla belirgin bir şekilde dayatmaktadır. VII. Kongre sonrası toplumsal alanda toplumsal cinsiyetçiliğe karşı mücadelenin yükseltilmesinde önemli bir kararlaşma ortaya çıkmış; yürütülen kampanya ve eylemliliklerle, yine özellikle kadının siyaset zemininde daha kapsamlı ve nitelikli bir şekilde yer alışı toplumsal zeminde önemli bir zihniyet değişim ve dönüşümünü ortaya çıkarmıştır. Sistemin bu denli kadını hedeflemesinin Kadın özgürlük hareketinde yaşanan bu gelişmeyle bağlantılı olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte Kadın özgürlük hareketinin demokratik toplum, demokratik siyaset ve çözüm noktasında kendisini yapısallaştırması ve örgütsel sistem kazanmasında yaşanan yetersizliklerin öncülük misyonunun gelişiminde ve derinleşmesinde etkili olduğu değerlendirilmiş; bu doğrultuda özellikle partileşmede toplumsal perspektifin daha güçlü oturtulması gerekliliği vurgulanmıştır. Öncülük misyonunun gelişiminde ve derinleşmesinde erkek egemenlikli sisteme karşı cins mücadelesinin daha radikal yürütülmesinin ve ideolojik derinliğe ulaşmasının partileşmeyi ifade ettiği ortaya konulmuştur.

Partileşmeden özgürleşme olmaz

Siyasal gündem ardından Kadın Özgürlük Partisi PAJK'ın ideolojik ve örgütsel sorunları gündemine geçilmiştir. Bu çerçevede PAJK VII. Kongresinden bu yana 2 yıllık süreç değerlendirilmiş; bu süreçte öncülüğü büyütme, güçlendirme, partileşmeye hamle kazandırmayla birlikte toplumsal cinsiyetçilikle mücadeleyi radikalleştirme, örgütlülüğü her alana yayma kararlılığının pratikleşme düzeyi ve sorunları değerlendirilmiştir.

VII. Kongre partileşme hamlesini kararlaştırmıştı. VII. Kongre bir anlamda kadın partileşmesinde kararlılığın ortaya konulduğu ve hamlesel bir süreç olarak kadının kararlaştığı bir zemindi. Erkek egemen zihniyete, saldırılara, yaşam gerçeğine karşılık güçlü, mücadeleci, sonuç alıcı kadın duruşunun ancak partileşmeyle mümkün olabileceğini tespit etmiştir. Ancak partinin, partileşmenin Kadın özgürlük hareketi kapsamındaki tüm kadınları sıkı bir ideolojik, politik, örgütsel birliğe kavuşturacağı ve ancak özellikleri her yerde aynı olan bir kadro militan gerçeğe kavuşabilirse değişim dönüşüm iradesi, gücü haline gelebileceğimizi belirlemiştir. Kongremiz özgür kadın militanlık ölçülerinde ideolojik bir netliğin ve kararlılığın ortaya konulduğu bir kongreydi. Partileşmeden özgürleşme olmaz yaklaşımının esas alınarak kadın partileşmesini talileştiren, gereksiz gören tüm anlayış ve yaklaşımlar karşısında mücadele edilmesi bu anlamda VII. Kongre'nin temel kararlarındandı.

PAJK VIII. Kongresi daha ağırlıklı olarak partileşme sorunlarının, özellikle egemenlikli sistemden kopmadaki zayıflıkların partileşme anlayışına yansımaları ve bunların yarattığı gelişim sorunlarının ele alındığı bir kongre olmuştur. İdeolojik partileşmenin derinleştirilmesi anlamında yüzeyselliğin aşılarak daha çok özeleştirel yaklaşımla birlikte öncülük anlayış ve tarzının sorgulandığı bir kongre olmuştur. Örgütsel sistem oluşturma sorunlarının tıkandığı noktalar veya partileşmenin geldiği eşik bu anlamda kapsamlıca değerlendirilmiştir. Kadın hareketi olarak her alanı kapsayan kapsamlı bir örgütsel sistemimiz ve işleyişimiz vardır. Ancak bunu dinamik, etkili, katılımcı bir karar mekanizmasına dönüştürme olabildiğince zayıftır. Bunun bir sonucu olarak, süreç karşısında yeterli etkinliği Kadın hareketi adına açığa çıkaramadığımız, kendi gündemlerimizi oluşturmada zayıf kaldığımız, mevcut gündemlere etkide bulunmada pasif kaldığımız geçen dönemler boyunca değerlendirme konusu olmuştur. Böyle olduğu için de hem karar iradesi olarak örgüt küçülmekte, sadece bazı kurumların katılabildiği bir yapıya yol açmakta hem de genel karşısındaki güç olma düzeyi zayıflamakta, etkisiz kalınmaktadır. Bunda genelden önce özgün toplantı ve karar mekanizmalarının işletilmemesinin ya da bunda istikrarsızlık yaşanmasının da önemli bir payı bulunduğu tespit edilmiştir. VIII. Kongre'de değerlendirilen bir diğer konu iç ideolojik mücadeledeki yüzeysellik olmuştur. Eleştirilere kapalılıktan ve birbirine hesapçı yaklaşmaktan kaynaklı iç ideolojik mücadelenin yeterince geliştirilmemesi öncülük şahsında cins mücadelesinin tıkanmasına dolayısıyla yapıda ve genel olarak toplumda da cins mücadelesinin liberalleşmesine yol açtığı ortaya konulmuştur. Partiyi darlaştıran ve her türlü erkek egemenlikli zihniyet ve tarzlara açık hale getiren bu yaklaşımlar kapsamlı bir şekilde ele alınmıştır. Bu anlamda denilebilir ki genel olarak çalışmalar günübirlik ve pratik ihtiyaçların belirlediği gündemler temelinde yürütülmüştür. Bunu aşan bir tarz yakalanamamıştır. Kadın hareketinin ideolojik örgütsel gündemlerini belirleyecek, parti öncülüğü temelinde alanların ihtiyaçlarını ve mevcut yetersizliklerini değerlendirecek, ideolojik teorik olarak öngörü temelinde süreci derinleştirecek sistematik, istikrarlı ve ideolojik derinliği olan bir çalışma tarzına kavuşulamamıştır. Koordinasyon tarzında düşünsel yoğunlaşma, düşünceyi ideolojik olarak derinleştirme, sistematik bir öngörü temelinde ideolojik gündem oluşturma yeterince gelişmemiştir. Sorunlara yaklaşımda daha çok sonuçlarla ilgilenme dolayısıyla ideolojik doğrultuyu hakim kılamama yaşanabilmiştir. Yine tarzda kapsayıcı olunamamış, tüzük ve işleyiş kurallarını uygulama adına dogmatik kalınabilindiği ortaya konulmuştur.

Sonuç olarak bu çalışma tarzı partiye, ideolojik mücadeleye derinlik kazandıramamış, parti örgütlülüğünün ve zihniyetinin paradigma temelinde gelişmesine yeterince hizmet etmediği, en genel anlamda işlerin pratik sınırlarda yürütülmesine yetebildiği değerlendirilmiştir.

Bu kongremizde erkek egemen zihniyetin kadın özgürlük mücadelemiz karşısında somutlaşan duruşu ve dönemsel politikaları da kapsamlı çözümleme konusu olmuştur. Egemen erkek yaklaşımlarının uyumlu çalışma adı altında yine özgünlükle örgütselliği karıştırmama adı altında cins bilincini ve duyarlılığını zayıflatmaya çalıştığı açıktır. Uyumlu çalışma adına gelişen tarz liberalizm olmaktadır ki bunun örgütteki ifadesi cins mücadelesini durdurmak, geleneksel olanı yaşama hakim kılmadır. Egemen erkeğin en ufak bir cins çelişkisini ve buna dayalı çatışmayı suni çelişki ve çatışma gibi teşhir etmesi, cins bilinci ve buna dayalı örgütlü duruşunu feminist yaklaşım olarak damgalaması esasta cins mücadelesini zayıflatma amaçlı olduğu vurgulanmıştır.

Yapılan değerlendirmeler doğrultusunda VIII. Kongre'nin önemli bir gündem maddesi olan ve partileşmede önemli bir düzeyi açığa çıkaran nokta eleştiri özeleştiri gündemi olmuştur. PAJK Meclisi'ndeki bütün arkadaşların bu temelde bireysel özeleştiri platformları yapılmış; önemli bir eleştiri ve özeleştiri düzeyi açığa çıkmıştır. Özellikle ideolojik iç mücadelenin güçlendirilmesi ve derinleştirilmesinde, yine ideolojik duruştaki yetersizliklerin aşılmasında yakalanan eleştiri ve özeleştiri düzeyinin geliştirildiği belirtilebilir.

Radikal bir iç mücadelenin geliştirilmesi esas alınmıştır

PAJK VIII. Kongresi bu temelde önemli kararlaşmalara gitmiştir.

Başta Önderliğimizin esaretine son verilmesi temelinde Kürt sorununun demokratik bir şekilde çözümünün sağlanmasının bütün çalışmalarda esas alınması kararlaştırılmıştır.

Partileşmenin ideolojik derinlik ve radikalliği yakalaması önündeki bütün yanlış anlayış ve tarzlar karşısında radikal bir iç mücadelenin gelişimi esas alınmıştır. Her şeyden önce cins mücadelesine yaklaşımdaki dengeci, idareci, liberal, geleneksel, gerekçeli anlayış ve duruşlar mahkum edilmiş, partileşme ile toplumsallaşma bağını koparan, örgütlenmeyi yadsıyan tüm anlayış ve yaklaşımlar reddedilerek kadro öncülüğünde tüm alanlarda toplumun örgütlendirilmesi kararlaştırılmıştır. Kadın partileşmesine taktik yaklaşan, parçalayan, teşhir eden, yıpratan, yedeğine almaya ve bastırmaya çalışan erkek egemen yaklaşımlara karşı örgütlü tavır alınarak mücadelenin yükseltilmesi kararlaştırılmıştır. 'Tanrıçalaşma-melekleşme-Afroditleşme' ilkelerinin kadın militanlaşmasının temel ölçütü olarak yaşamsallaştırılması ve kadro ölçülerinin yükseltilmesi, kadrolaşmayı gereksiz gören, kadroluk ölçülerini muğlaklaştıran, geriye çeken, mücadele alanlarına göre parçalayan anlayış ve yaklaşımların mahkum edilerek aşılması kararlaştırılmıştır. Kadın kimliğini ve hareketini yadsıyan, erkeği çözüm gücü olarak gören, kendini iktidara yatıran erkek işbirlikçisi, taklitçisi, yetkici, iktidarcı anlayış ve yaklaşımların mahkum edilerek kadının özgücü ve örgütlülüğüne dayanan kadro duruşuna ulaşılması karar haline getirilmiştir. Kadroda Önderlik çizgisiyle bütünleşen, iradeleşen, demokratik mücadele bilincini geliştiren kadro politikasının esas alınması, kadroya seçici, sınıfsal ve bölgeci yaklaşan, iradesizleştiren her türlü iktidarcı anlayış ve yaklaşımların aşılarak, ilkesel, ahlaki ve adil yaklaşımların geliştirilmesi karar altına alınmıştır.

PAJK komitelerinin kendisini kadın hareketinin sosyal, siyasal, genç kadın örgütlenmesi ve meşru savunma alanlarında örgütlemesinin geliştirilmesi, parça, saha, eyalet, bölge, alan vb örgütlülüklerde özgünlüklerine göre örgütlenmelerin geliştirilerek komite örgütlenmelerinin tabana yayılması kararlaştırılmıştır.

Dördüncü stratejik mücadele döneminde devrimci halk savaşını ustalıkla yürütecek bir taktik yetkinlik, mevzilenme ve hareket tarzına ulaşılması kararlaştırılmış; bu temelde Meşru savunma gücünün büyütülmesi temelinde yeni savaşçı katılımlarının artırılması, kadın hareketinin tüm organlarının YJA Star örgütlemesine maddi manevi desteği sağlaması karar altına alınmıştır. Yine kadına yönelik her türlü (ideolojik, ahlaki, kültürel, fiziki, hukuksal vb) saldırı kapsamındaki tüm özel savaş uygulamalarına karşı kadının özsavunma bilinci ve örgütlülüğünün geliştirmesi kararlaştırılmıştır.

Sonuç olarak; PAJK VIII. Kongresi ortaya çıkardığı ideolojik düzey, militan ruh ve coşku nisan yağmurlarının bahar esintisi ile tarihsel bir dönemeçte Önderlik çizgisinde yaşam ve mücadele kararlılığını daha üst bir düzeye taşırmıştır. Başta Önderliğimiz olmak üzere, her gün ayakta serhildan ruhu ile tarih yazan halkımıza, öncülük misyonunun bilinci ve kararlılığı ile yürüyen ve mücadele eden tüm kadınlara partimizin VIII. Kongresi kutlu olsun!

PKK'DE SOSYALİZM YAŞANAN BİR OLGUDUR

20. yüzyılın sonlarına doğru reel sosyalizmin çözülmesiyle birlikte sosyalizm birçok boyutuyla yeniden ele alınıp tartışılmaya başlanmıştır. Başlayan böylesi bir süreçte kimine göre sosyalizm bir ütopya olmaktan öte bir anlam ifade etmezken, kimine göre de reel sosyalizmin çözülmesi sosyalizmin iflası değil, asıl iflas eden sosyalizmi ele alışta yaşanan yanılgılardır.

Tüm bunlar 20. yüzyılın son çeyreğinde reel sosyalizmin çözüldüğü koşullarda sosyalizm üzerine yürütülen tartışmaların çerçevesini belirlemiştir. Hala da bu tartışmalar devam etmektedir. Böyle de olsa gelinen aşamada daha önceki süreçlerde sosyalizm üzerine yapılan tartışmalar reel sosyalizmin çözülmesinden sonraki dönemde ve güncel olarak yürütülen tartışmalarda sorulan sorulara yanıt olmada yetersiz kalmaktadır. Çünkü sosyalizm adına yaşanmış deneyimler söz konusu olmuştur. Bunlardan çıkarılan sonuçlar vardır. Teorinin durağan olmayan, pratiğin gelişimine bağlı olarak zenginleşen, kendini sınayan ve yanılgılarından kurtaran özelliği de son derece doğal olarak böyle bir sonuç ortaya çıkarmıştır. Bu çerçevede de yaşanan reel sosyalizm pratiği, sosyalizm algısının yeniden sorgulanmasına, değerlendirilmesine neden olmuştur. Bu da günümüzde sosyalizm üzerine yürütülen tartışmalar belirgin bir yön olarak öne çıkmıştır.

Sosyalist düşüncenin gelişimi

Sosyalizm yaptığı çağrışım itibariyle düşüncenin, toplumsal ve siyasal yapının sistemsel boyut kazanmasını ifade etmektedir. Burada düşüncenin, toplumsal ve siyasal yapının dağınık, kendiliğinden, hedefsiz bir konumdan çıkması ve tamamen sistemli bir bütünlüğe kavuşması kendini göstermektedir. Tabii ki, bu belirleme ile kastedilen herhangi bir düşünce, toplumsal ve siyasal yapının sistemli bir bütünlüğe kavuşması değildir; kendi içerisinde, diğer ideolojilerden ve sistemlerden ayrılan temel özelliklere sahip olan toplumsallığı ve komünalizmi esas alan bir sistemdir.

Sosyalizm, toplum içerisinde tamamen tarihsel ve toplumsal koşulların bir sonucu olarak gündeme girmiş ve tartışılmaya başlanmıştır. Tabii bu "daha önce sosyalizm yoktu" gibi bir anlama gelmese de, daha çok kapitalist modernite ile birlikte sistem içerisinde çelişkinin artması, sömürünün derinleşmesi ve toplumsal sorunların şiddetli bir şekilde çözümünü dayattığı koşullarda yaşanmaya başlamıştır. Feodal sınıflı uygarlıktan daha farklı olarak kapitalist uygarlığın devlet toplum ikilemi ve ilişkisi üzerinde yarattığı etki böyle bir sonuç ortaya çıkarmıştır. İşgücü sömürüsü artmış, ekonomi ve siyaset üzerindeki tekel daha yoğun bir boyut kazanmıştır. Bunun bir sonucu olarak da toplum daha fazla iradesiz kılınmakla karşı karşıya getirilirken, tortu ve hastalıklarla boğuşan bir yaşama mahkum edilmeye çalışılmıştır. Asıl olarak da sosyalizm toplumun tüm bunlara olan tepkisi anlamına gelmiştir.

Bu çerçevede de kapitalist sınıflı uygarlık, feodal sınıflı uygarlıktan farklı olarak kapalı toplum yapısını parçalayarak işgücünün pazara sunulmasına koşul yaratırken, toplumsal sorunların da çok daha fazla derinleşmesine neden olmuştur. Bu da beraberinde toplumsal sorunların çözümünde düşünce ve eğilimlerin ortaya çıkmasına, bunları temsilen de örgütlerin, birliklerin toplum hayatında yer almasının koşullarını yaratmıştır. Sosyalizm de hem düşünce hem de öngördüğü toplum yaşamı olarak böyle bir gerçeklik içerisinde tartışılmaya, üzerine görüşler üretilmeye, toplum içerisinde propaganda ve örgütlenmesi yapılmaya başlanmıştır.

Kapitalist uygarlık içerisinde çelişkilerin o kadar açık ve şiddetli yaşanması, çelişkinin taraflarının sömürünün gerçekleşmesindeki konumlanışa göre ele alınmış ve sorunun da asıl olarak bu noktada çözüleceğine dair görüşlerin oluşmasına neden olmuştur. Bu da beraberinde toplumsal sorunların sınıf temelinde ele alınması gibi bir sonuca götürmüştür. Buna göre de egemenler burjuva, sömürülenler de proletarya olarak adlandırılmışlar ve karşılıklı bir konumlanış içerisinde ele alınmışlardır. Sosyalizme de bu taraflar arasındaki sorunun proletarya lehine çözülmesi için oluşan düşünce, örgüt ve gerçekleştirilen eylem ve proletaryanın çıkarları doğrultusunda yaşamın örgütlendirilmesi olarak anlam kazandırılmıştır.

Bu tarihsel gerçeklik ve toplumsal zemine dayandırılan sosyalizm, gerek düşünsel anlamda gerekse de nasıl gerçekleştirileceği konusunda ilk başlarda her yönüyle bir sisteme de sahip değildir. Düşünsel ve önermeler boyutuyla içerisinde ucu açık ve netleşmeyen yanlar taşıyordu. İşçi sınıfının gelişen mücadelesi içerisinde de bu çok açık bir şekilde görülmüştür.

O nedenledir ki, kapitalist modernite ile birlikte sosyalizm mücadelesinin ilk yürütücülerine 'ütopik sosyalistler' adı verilirken, daha sonra da sosyalizm mücadelesinin; 'anarşizm, ekonomizm ve marksist sosyalizm' gibi yorumları oluşmuştur. Yine buna bağlı olarak gelişen mücadeleler farklı biçimler kazanabilmiştir. Ütopik sosyalistler 'Güneş Ülkesi', 'Sosyalist Adalar', 'Kolektif Fabrikalar', vb oluşturarak düşüncelerini gerçekleştirmek isterlerken, Çartisler vahşi kapitalist sömürüde iş aletlerini sorumlu görerek onları parçalama yoluna gitmişlerdir. Sosyalizmin nasıl gerçekleşeceği de tartışma konusudur. Fabrikalarda mı, komünlerde mi oluşacak, herhangi bir ülkede mi, yoksa kıtasal bölgesel olarak kapitalizmin yaşandığı, işçi sınıfının yoğun bulunduğu alanlarda birbirini tetikleyen mücadelenin bir sonucu mu gerçekleşecek bunlar tartışma konularıydı. Ancak genel kabul gören düşünce, sosyalizme Avrupa'da birbirini tetikleyen devrimler sonucunda kıtasal olarak ulaşılabileceği yönündeydi. Buna göre de görüşler şekillenmiş ve örgütlenmeler oluşmaya başlamıştı.

Avrupa devrimleri ve sonuçları

Sosyalizme ilk önce Avrupa'da ulaşılabileceği yönünde oluşan ve kabul gören düşünceye kaynaklık teşkil eden temel etmen ise, tarihe bakış açısı ve yapılan toplumsal çözümlemelerdi. Buna bağlı olarak da tarihsel gelişim düz çizgesel olarak ele alınırken, toplum da kendi arasında ayrışan iki temel karşıt sınıfın varlığına dayandırılıyordu. İlk komünist bildirge olan Komünist Manifesto da Marks ve Engels tarafından bu görüşü genel hatlarıyla formüle ederek hazırlanmıştı. Orada sınıflı toplumların tarihi (ikinci baskının önsözünde bu konuda Engels tarafından bir düzeltme yapılarak) sınıflar arasında mücadeleye dayandırılırken, kapitalizm köleci ve feodal toplumların ardından yaşanan sınıflı bir toplum olarak ele alınmıştır. Komünizme de, kapitalizmde proletarya ve burjuvazi arasındaki sınıf mücadelesi sonucunda ulaşılacağı görüşüne yer verilmiştir. Ve bu nasıl sınıflı toplumlar art arda bir gelişim yaşamışlarsa kaçınılmaz bir sonuç olarak değerlendirilmiş, temel karakteristik özellik olarak da komünizm için "sınıfsız, sınırsız bir toplum" belirlemesinde bulunulmuştur.

Ancak, 1848 Avrupa devrimleri, 1871 Paris Komünü, kurulan enternasyonallerin örgütleme ve mücadele deneyimleri, Avrupa devrimlerinin bastırılması, burjuvazinin devlet üzerindeki hakimiyeti ve toplum üzerindeki baskılarının şiddetlenmesi vb gerçekler sosyalizme nasıl ulaşılacağı yönünde farklı görüşlerin ve tartışmaların daha da gelişmesine neden olmuştur. Bu çerçeve de I. Enternasyonal öncesinde oluşmaya başlayan ve kendi içerisinde kutuplaşan sosyalizme farklı yollardan ulaşılabileceği yönündeki görüşlerin daha da derinleşmesi bunun bir sonucudur. Bu aynı zamanda sosyalizm mücadelesinde de bir dönüm noktasına girilmeye başlanıldığı anlamına da gelmektedir.

Aslında 1848 Avrupa devrimleri, yaşanmaya başlayan bu dönüm noktasında önemli bir yer tutmaktadır. 1848 Avrupa devrimlerinin burjuvazi lehine sonuçlanması, o zamana kadar ki sosyalizme ulaşma yolunda verilen mücadelelerin sorgulanmasına, yaşanan yetersizliklerin görülmesine ve farklı arayışların gelişmesine neden olmuştur. Sosyalizm yorumunda belirli eğilimleri temsil eden; anarşizm, ekonomizm ve marksist sosyalizm arasında da asıl ayrım noktaları o süreçle birlikte açıkça farklılıklarını göstermeye başlamıştır. 1848 Avrupa devrimlerinin proletarya aleyhine sonuçlanması, kurulan barikatların etkili top atışlarıyla yıkılması ve işçilerin yoğun yaşadığı kentlerin yaşanacak olası ayaklanmaların bastırılmasına uygun şekilde yeniden imar edilmeye başlanması, o zamana kadarki izlenen ya da kabul edilen mücadele yöntemleri dışında farklı yöntemlerin bulunmasını yeni bir ihtiyaç olarak ortaya çıkarmıştır.

Ekim devrimi ve yeni bir çağın başlangıcı

Sosyalizm konusunda var olan bu iç farklılıklar; temelde ayrıştıkları noktalarda, aralarındaki ayrılıkları kesin çizgilerle belirlemiş olsalar da, özünde sosyalizme ulaşma fikrinde buluşmuşlardır. Hepsinin de yine buluştukları ortak nokta sosyalizme kapitalizm içinde, ona karşı, onu aşarak bir mücadelenin verilmesinin gereği, en açık bir ifadeyle proletarya ve burjuvazi arasındaki var olan çelişkinin mutlaka çözüme ulaştırılması gerçeği olmuştur. Anarşist yorumda her türlü otoriteye karşı çıkılırken, ekonomizmde sınıf uzlaşmacılığı, marksist sosyalizmde ise sınıf mücadelesi esas alınmıştır.

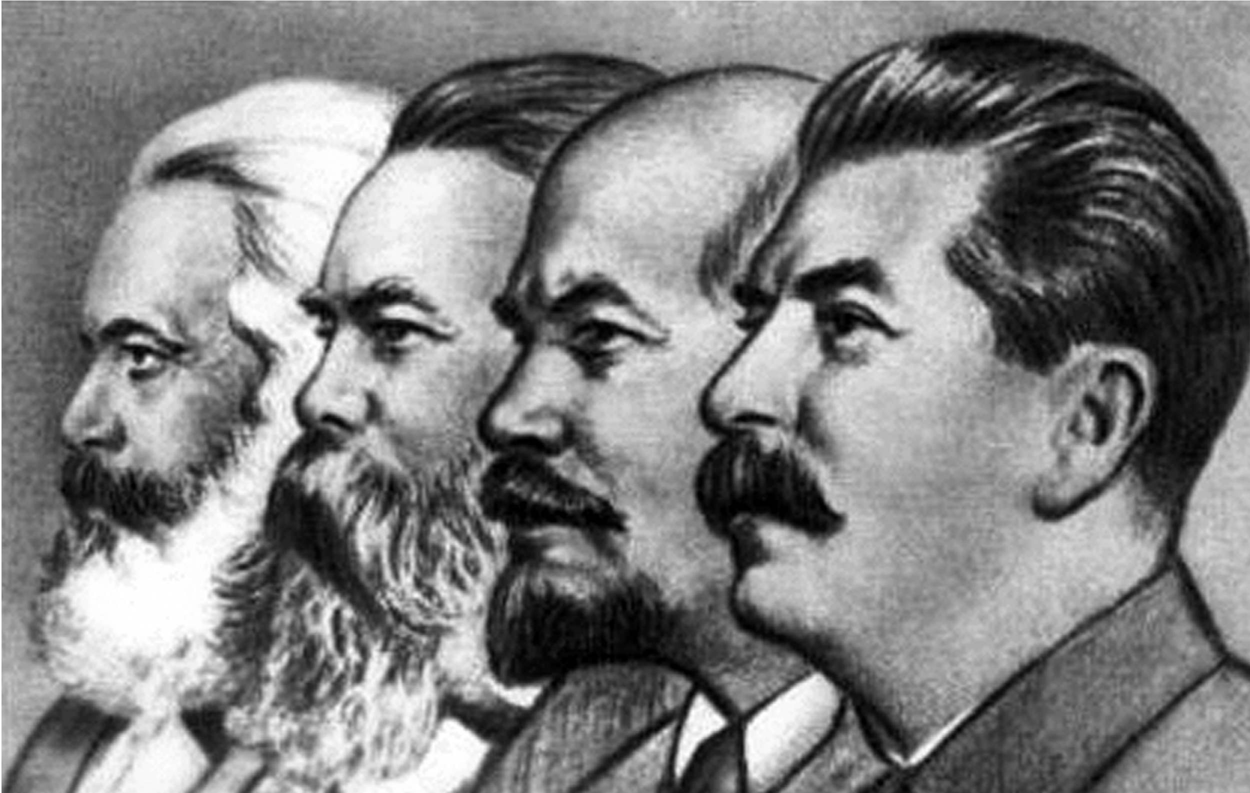
Kapitalist modernitenin; endüstriyalizmin, ulus devletin ve kapitalizmin 20. yüzyıla doğru almaya başladığı biçim ve yaşanan sorunlar beraberinde sosyalizm mücadelesinin de daha şiddetlenmesine neden olmuştur. 1871 Paris Komünü deneyiminden de sonuç çıkartan sosyalistler, 20. yüzyılla birlikte mücadelede örgütlenme pratiklerini daha da güçlü hale getirmişlerdir. I. Dünya Savaşı içerisinde, 1917 yılında, gerçekleşen Büyük Ekim Devrimi de yaşanan bu gelişme içerisinde bir dönüm noktasını oluşturmuştur.

Görüldüğü gibi sosyalizm mücadelesi kendi içerisinde düz bir çizgi izlememiş, değişen koşulara göre sürekli bir arayış içerisinde olmuştur. Değişen koşullara paralel yapılan değerlendirmelerle de, yürüyüşlerine devam etmişlerdir. Bu anlamda, Rus Ekim Devrimi sosyalizmin gerçekleşme mücadelesinde bir başlangıç olarak ele alınmıştır. Tamamen daha önceki verilen sosyalizm mücadelesi deneyimlerinden yararlanılarak gerçekleştirilen bir devrim olma özelliği taşımaktadır. Sadece de bununla kalmayarak; o zamana kadarki devrim, sosyalizm beklentilerinin olduğu kapitalizme ev sahipliği yapan, proletaryanın çok yoğun bulunduğu, sınıf çelişkisinin şiddetli bir hal aldığı Avrupa yerine devrim mücadelesi Doğu'da sonuç vermiş ve bu sosyalizmin maddi bir güç haline gelmeye başlaması yönünde bir başlangıç olarak kabul edilmiştir.

Rusya'da gerçekleşen Ekim Devrimi o zamana kadar ki sosyalizm yorumlarından çok farklı bir özellik taşımaktadır. Beklentilerin aksine, devrim kapitalizmin gelişmediği, feodal ilişki biçimlerinin aşılmadığı, monarşik siyasal ilişkilerin henüz etkilerini sürdürdüğü bir coğrafyada gerçekleşmiştir. Proletaryanın siyasal ilişkileri nasıl düzenleyeceği, ele geçirilen iktidar karşısında nasıl bir tutum içerisine girileceği, dış saldırı ve kuşatma altında ordu sorununa nasıl bir çözüm bulunacağı konularında o güne kadar pratik bir deneyimin olmadığı bir tarihsellik içerisinde böyle bir devrim yaşanmıştır. Aslında Rusya da gerçekleşen bu devrim o güne kadarki sosyalizm teori ve pratiğinin yeniden biçim kazanacağı bir sürecin de yaşanmaya başlamasına başlangıç teşkil etmiştir.

Bu anlamda devrim öncüleri Marks'ın, Engels'in karşılaşmadığı soruların muhatabı ve cevaplayanı durumuna gelmişlerdir. Marksist sosyalistlerin leninizm için 20. yüzyılın, proletarya devrimleri çağının marksizmi biçiminde bir yorumda bulunmalarının altında yatan da bu gerçekliktir.

Daha sonra da Rus Devrimi'ni izleyen farklı ülkelerde sosyalizm adına devrimler gerçekleştirilmiştir. Devrimin gerçekleştiği her ülkenin de kendine özgü farklı yanları olmuştur. Strateji ve taktikte değişikler görülmüştür. Hatta devrimlerin örgütlenmesinde ve rol sahibi olan temel güçlerin belirlenmesinde bile farklılıklar meydana gelmiştir. Çin, Vietnam, Küba, vb ülkeler bu devrimlerin yaşandığı ülkeler arasında yerlerini almışlardır. Yine sosyalizmin etkisi altında birçok sömürge ülkede ulusal kurtuluş mücadeleleri gelişmiştir. Bu şekilde 20. yüzyılın son çeyreğine gelindiğinde dünya coğrafyasının üçte birlik bölümünde sosyalizm mücadelesini yürütenler kendi iktidarlarını oluşturmuşlardır. Hatta Rus Devrimi'nin gerçekleştiği

topraklar üzerinde kendisini yapılandıran Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliğinde (SSCB) sosyalizmin kesin zaferinden ve kapitalizme tekrar geri dönülmezliğinden bahsedilmeye ve bunun teorisi yapılmaya başlanılmıştır. Fakat sosyalizm ve sorunları üzerine yapılan tartışmalarda devam etmiştir. "Tek ülkede sosyalizm," "bürokrasi," "kapitalizme ile ilişkiler," "devlet ve devrim" vb konular üzerine farklı görüş ve tartışmaları varlığını korumuştur. Böyle de olsa sonuçta 20. yüzyılın son çeyreğine girildiğinde bu ülkelerden sosyalizm adına oluşturulan iktidarlar birbirinin ardından çözülmeye ve kapitalist sistemle entegrasyon içerisine girmeye başlamışlardır.

1917 Ekim Devrimi'yle başlayan 1990'lara kadar süren bu zaman kesitinde gerçekleşen sosyalizm ve sosyalizm sorunları üzerine birçok inceleme ve değerlendirmede bulunulmuş, teorik tespitlere ulaşılmıştır. Sosyalizm adına yapılan tüm bu belirlemelerde sosyalizmin maddi olarak inşasının gerçekleştiği ve kapitalizme son darbenin vurulma sürecine girildiği vurgusuna özel bir önem verilmiştir. Ancak başta Rus Devrimi'nin üzerinde gerçekleştiği SSCB olmak üzere diğer sosyalist ülkelerde yaşananlar yapılan bu tespitlerin doğru olmadığını göstermiştir. Artık bu noktadan sonra da sosyalizm değerlendirmelerinde daha farklı ele alışlar kendisini göstermiş ve bu bir ihtiyaç halini almıştır.

Reel sosyalizmin eleştirisi

Aslında buna duyulan ihtiyaç kendisini daha önce hissettirmeye başlamıştır. Reel sosyalizm pratiğinin, gelişen devrim ve sosyalizm mücadelelerinin ihtiyaçlarına yanıt veremediği ve bazı pratik uygulamaların yanlışlığı tartışma konusu haline gelmeye başlamıştır. Bu tartışmalarda kendi içerisinde bloklaşan ve kamplara bölünen sosyalist ülkeler bir yönlendirme içerisinde bulunsalar da, bunlar dışında kalarak eleştirel yaklaşımlar içerisine girenler de olmuştur. Belki bu tartışmalar o zaman yaşanmaya başlanan sorunları anlama ve çözüm bulmada yetersiz de kalsa, en azından sorunların varlığını tespit etme ve mutlaka çözümünün bulunması konusundaki bir arayışı ifade etmişlerdir. Bu reel sosyalizmin eleştirisi anlamında önemli bir durumdur.

1990'larda reel sosyalist ülkelerin çözülmeye başlamasıyla birlikte, genel sosyalizm mücadelesi açısından başlayan dönemde, reel sosyalizm pratiğinin daha cesaretli bir şekilde sorgulanmasının da önü açılmıştır. Sosyalistlerin kendi içlerinde oluşturdukları duvarlar ve engeller yıkılmış ve daha özgürce tartışmanın olanaklarına kavuşulmuştur.

Reel sosyalizm pratiğinin çözümsüzlüğü konusunda sosyalist hareketler içerisinde genel bir mutabakat oluşmuştur. Bu da beraberinde bunun nedeninin ne olduğunun sorgulanması ve sorulan soruların mutlaka cevaplandırılmasını bir gereklilik haline getirmiştir. Bu aynı zamanda sosyalizm için, 'gerçekleşmeyecek bir ütopyadır' diyenlere verilecek olan bir cevap niteliğindedir. Yaşanmaya başlayan böylesi bir süreç aynı zamanda dünyada sosyalizm mücadelesi açısından da yeni bir sürecin başlaması anlamına gelmiştir.

Aslında SSCB çözülmeden önce yapılmaya başlanan bu tartışmalar, reel sosyalizmin çözülmesiyle birlikte daha da netlik kazanmıştır. En azından reel sosyalizmin çözülmesi, sosyalizm üzerine yapılan tartışmalar önündeki barajların aşılmasına ve daha özgür tartışmaların yaşanmasına imkan sunmuştur. O zamana kadar sosyalizm içerisinde yapılan tartışmalarda farklı sosyalist ülke modelleri ve bu modellere öncülük eden partilerin yaşadığı ayrılıklar etkili olurken; reel sosyalizmin çözülmesinden sonra bunu aşan daha köklü sorunların ele alındığı tartışmalar gündeme girmiştir. Yaşanmaya başlayan bu tartışmalar da asıl olarak; "kapitalist olmayan yol," "halkın devleti," "barış içerisinde bir arada yaşama," "iki süper devlet," "üç dünya teorisi" vb gibi tartışmaların sosyalizmin asıl sorunlarını yansıtmadığını, aksine sosyalizm adına kapitalizmden ödünç alınan sorunların teorileştirilmiş hali olduğu gerçeğini göstermiştir. O süreçle birlikte bu saptırıcı ve güçten düşürücü tartışmalar yerine, o zamana kadar sosyalistlerin pek gündemine girmeyen; demokratik sosyalizm, kadın, çevre ve gençlik sorunları ve bunların sosyalizm mücadelesi içerisindeki durumu yer almaya başlamıştır. Sivil toplum ve devlet dışı örgütlenme modelleri üzerinde durulur bir hale gelinmiştir. Tüm bunlar sosyalizm mücadelelerinde bir arayışı ifade etmişlerdir. Hemen hemen dünyanın birçok coğrafyasında da bu türden arayışlar kendisini göstermiştir.

Reel sosyalizmin çözülmesi genel sosyalizm mücadelesi üzerinde olumsuz bir moral etki yaratmıştır. Oluşan bu moral etki kapitalist güçler tarafından "dünyanın sonu," "ideolojilerin sonu" vb biçiminde değerlendirilmeye ve sosyalizmin kesin yenilgisi olarak kabul ettirilmeye çalışılmıştır. Bunu etkileri de görülmüştür. Ancak bu etki uzun sürmemiştir. Reel sosyalizmin yaşadığı ve onu çözülmeye götüren ağır sorunların aslında kapitalizmin sorunları olduğu açığa çıkmıştır. Böylece reel sosyalizmin çözülmesiyle birlikte sorunlar asıl sahiplerine geri dönmüştür. Yaşanan bu gerçeklik içerisinde ise küresel sermaye güçlerinin yaşadığı kriz daha fazla bir derinleşme içerisine girmiştir. Bu da toplumda sosyalizm eğilimlerinin giderek daha fazla güçlenmesine neden olmuştur. ABD'nin arka bahçesi olarak görülen Güney Amerika ülkelerinde devletçi çözüm modelinden uzaklaşamayan parti ve adaylar da olsa sosyalistlerin yeniden güçlenmiş olmaları, bununla birlikte "devlet dışı toplum" örgütlenmesini esas alanlar içerisinde ekolojik özellikler de taşıyan alternatif hareketlerin kat ettikleri gelişme seviyesi, reel sosyalizmin çözüldüğü ülkelerde sosyalist hareketlerde yaşanan canlanma vb de bunu göstermektedir.

Kuşkusuz dünya sosyalist hareketlerinde yaşanan bu gelişme, geçmişte yaşanan sosyalizmin pratiğini her yönüyle sorgulayan ve onları aşan hareketler midir? Elbette bu sorunun cevabı tartışmalıdır. Bunlar üzerindeki devlet ve iktidar ilişkisinin hala çözülememiş ve etkilerinin yoğun olduğu anlaşılmaktadır. Emperyalizme karşı mücadele ve küresel sermaye güçlerinin dünyaya vermeye çalıştıkları "yeni düzen" çerçevesinde kendileri için pürüz olarak gördükleri devletlerle eski klasik anlayışları çağrıştıran ve kendilerini asıl alternatif haline getirmeyen pratiklerin yaşanıyor olması da bunu göstermektedir.

Reel sosyalizmin çözülmesiyle birlikte, orada yenilgiye uğrayanın sosyalizm olmadığı tespitinden hareketle sosyalizm mücadelesindeki ısrarın en fazla sürdüğü alanlardan biri de Kürdistan olmuştur. PKK, reel sosyalizm çözüldükten sonra da mücadelesini daha fazla yükselterek bundaki ısrarını göstermiştir.

PKK'de gerçekleşen sosyalizm

Önder Apo, PKK'de gerçekleşen sosyalizm üzerine güçlü çözümleme ve değerlendirmelerde bulunmuştur. Bunlar ciltler haline getirilerek kitaplaştırılmıştır. 'Sosyalizmde Israr, İnsan Olmakta Isrardır' adlı kitap, bu çalışmalardan sadece bir tanesidir. Buna benzer daha birçok kitap söz konusudur. O kitaplar okunduğunda, incelendiğinde PKK'de gerçekleşen sosyalizm konusunda da gerekli olan fikirlere ulaşılmış olacaktır.

PKK, siyasal bir hareket olarak 1970'lerin başlarında ortaya çıkmıştır. Ortaya çıktığı koşullar itibarıyla da gerek o günkü dünya sosyalist ve Türkiye devrimci hareketlerinden etkilenmiştir. O günkü sosyalizm mücadelesi ve sosyalizmin nasıl gerçekleşeceği düşünceleri hep bu etkilenme içerisinde oluşmuştur. O açıdan PKK; ulusal sorunla, sınıfsal sorunun iç içe geçtiği koşullarda Kürt sorununun ancak işçi sınıfının öncülüğünde oluşacak proletarya iktidarı ile çözüleceğine inanmıştır. Ona göre de örgütlenme ve mücadele stratejisini belirlemiştir. Burada esas alınan daha önce örneği görülen devrim modellerinin Kürdistan somutunda daha özgün olarak gerçekleştirilmesidir. Devrim stratejisinin 'Ulusal-Demokratik Halk Devrimi' olarak belirlenmiş ve 'Bağımsız-Birleşik-Demokratik Kürdistan' yaratılması ve oradan da Sosyalist bir Kürdistan hedefine ulaşılması öngörülmüştür. Bu noktada diğer ülkelerdeki sosyalizm hedefine ulaşma mücadelesinde bir farklılık söz konusu değildir.

Ancak gerçekleşen reel sosyalizm pratiğine ve sosyalist ülkeler arasındaki ilişkilere yönelik eleştiriler de söz konusudur. Ayrıca sosyalist ülkelerin, sosyalizm mücadelesi veren halkların temsilcileri ve örgütleriyle içerisine girdiği taktik ilişkiler de kabul edilmemektedir. Bunlar karşısında bağımsız, ideolojik ve siyasal duruş esas alınmaktadır. Bu yönleriyle de PKK, o günkü uluslararası alanda sosyalist ülkeler ve Türkiye'deki devrimci hareketlerle arasındaki olan farklı ortaya koymaktadır.

Reel sosyalizmin çözülmesiyle birlikte PKK'nin sosyalizm pratiklerine yönelik eleştirileri bunların ötesine geçmiştir. Reel sosyalizmin çözülmesinin daha farklı nedenlerinin olabileceği üzerinde durulmuştur. Bu noktada da sosyalizm konusunda o zamana kadar ki reel sosyalizmin bakış açısından bir farklılaşma yaşanmıştır. Bu da sosyalizm konusunda yeni çözümlemelere ulaşılmasına neden olmuştur.

Önder Apo, AİHM'e sunmuş olduğu son savunmalarında bu konudaki görüşlerini en derli toplu bir şekilde ortaya koymaktadır. Toplum, tarih, sınıf, devlet, iktidar, kent çözümlemeleri burada önemli bir yer tutmaktadır. Özellikle de toplumsal sorunların ortaya konuluşu ve bunların nasıl çözüleceği konusunda dile getirdiği görüşler sosyalist düşüncelerde de çığır açıcı bir önem taşımaktadır. Devleti toplumdan ayrı ele alan, egemenlikli devletçi tarih ile toplum tarihinin farklı mecralarda akarak günümüze kadar geldiği yönündeki tezi, buradaki en temel farkı oluşturmaktadır. PKK'de gerçekleşen sosyalizm olgusu da bu temel farka dayandırılmaktadır.

Kök toplum olarak kabul edilen doğal toplumun ardından yaşanan, bir geçiş evresi olarak da adlandırabileceğimiz hiyerarşik dönem içerisinde yaşanan ayrışma sonucunda tarih iki temel akış içerisine girmiştir. Bunlardan biri, egemen-devletçi uygarlık biçiminde kendini gösterirken, diğeri de komünal-demokratik uygarlık olarak yaşanmıştır. Sosyalizm mücadelesi de bu iki temel tarihsel akış içerisinde komünal demokratik uygarlık mücadelesi olarak kendisini var etmiştir. O nedenledir ki, sosyalizmi kapitalist modernite ile birlikte, proletarya-burjuvazi arasındaki mücadeleye indirgemek doğru bir yaklaşım değildir. Bunun içindir ki, sosyalizm ve onu savunma ve güçlendirme mücadelesi; insanın toplum olarak şekillenmeye başladığı andan itibaren günümüze kadar varlığını sürdürmektedir. Kutsal kitaplarda geçen cennet tasarımları, hakikat arayışları, tarihte yaşanan kölelerin- köylülerin isyanları, ezilen kimliklerin başkaldırıları, şehir uygarlığından uzak tamamen komünal özellikler taşıyan gelenekler vb hep bu gerçeklikler içerisinde yer almışlardır. Yine tarihe mal olan Tomas More, Şeyh Bedrettin gibi komünal yaşam mücadesi verenler hep bu gerçeğin savunucuları olmuşlardır. Marks, Engels, Lenin, Mao, Hoşiminh vb sosyalizm ve devrim mücadelesinde tartışmasız yerleri olanlar hep bu gerçekllik içerisnde yerlerini almışlardır.

PKK'nin de devralmış olduğu sosyalizm mirası bu gerçekliğe dayanmaktadır. Sosyalizme gelecekte ulaşılacak bir hedef olarak bakılmamıştır. PKK'nin ilk oluşum evrelerinde teorik anlamda böyle bir hedef belirlenmekle birlikte, mücadelenin gelişimi, devralınan bu miraslar üzerinden gerçekleşme gibi bir gerçeklikle ele alınmıştır. Bu da geleneği ve toplumda varolan özellikleri sahiplenme gibi bir sonuç ortaya çıkarmıştır. Daha sonra da bunun doğru bir yaklaşım olduğu ortaya çıkmıştır. Ortadoğu'nun ve bu coğrafya içerisinde Kürdistan'ın neolitik uygarlığa ev sahipliği yapmış olması ve Kürtlerin de bunu temsil eden bir halk olduğu gerçeği böyle bir sonucun yaşanmasına neden olmuştur.

PKK 'toplumu vareden temel değer, emektir' ilkesiyle komünal biryaşamı örgütlemiştir

Bugüne kadar Kürtler için 'devletsiz halk' tanımında bulunulmuştur. Bu gerçek Kürtler açısından komünal demokratik değerlerin korunması açısından bir kazanım olma özelliğini ifade etmektedir. PKK mücadesi de bu zeminde bir gelişim seyri izlemiştir. Bir yanda sömürgeciliğe karşı mücadele içerisinde olunurken, diğer yandan da toplumun komünal yaşamının örgütlenmesi önündeki engeller ortadan kaldırılmaya başlanmış, bu da toplumsal yaşamın yeniden inşa sorunlarının çözümü doğrultusunda adımların atılması sağlamıştır. PKK mücadelesinin geliştiği her yerde bunu görmek mümkündür.

PKK'nin kendi örgütlü çevresi tamamen kolektif bir yaşam içerisinde bir düzenleniş içerisine girmiş, komün de bunun bir gerçekleşme biçimi haline getirilmiştir. Hilvan pratiğinde de görüldüğü gibi, mücadelenin toplumsal zemini ile buluştuğu ortamlarda da toplum kendi kendini yönetmeye, sorunlarına çözüm gücü haline gelmeye ve kendi öz gücüne dayanmaya başlamıştır. Bu da PKK'de gerçekleşen sosyalizmin, yaşamda sosyalizm değerlerine sahip çıkarak onu kalıcılaştıran, geliştiren ve onun inşa sorunlarına çözüm üreten bir gerçekliğe dayandığını göstermektedir.

Bu nokta da PKK'de gerçekleşen sosyalizmin diğer sosyalizm mücadelesi veren hareketlerden ve örgütlerden olan farklılığını ortaya koymaktadır. Önce örgütlenip iktidar olmak, ardından da sosyalizmi inşa etmeyi değil, üzerinde var olan, yaşanılan toplum içerisinde komünal değerleri, özellikleri esas alarak sosyalizmin inşa sorunlarının çözümünü gerçekleştirmeyi esas alma biçiminde yaşanmıştır. O nedenledir ki, PKK'de sosyalizm sadece gelecekle ilgili bir olgu değil, yaşanan bir gerçeklik olmaktadır.

Bugün PKK mücadelesinin ortaya çıkardığı, yarattığı, savunduğu değerler de bunun çok daha ileri bir düzeye ulaştırıldığının birer kanıtı niteliğindedir. Bir devlet oluşturulmamıştır. Ancak milyonları kucaklayan PKK hareketi 'toplumu vareden temel değer, emektir' gerçeğine bağlı kalarak; komünal bir yaşamı örgütlemiştir. Öncülük ettiği halkı bir irade haline getirmiştir. Doğrudan demokrasi toplumun yaşamında oynaması gereken rolü oynamaya, komünler ve meclisler toplum yaşamının asli ögeleri haline gelmeye başlamışlardır. Bunları yaparken de kendine yeterli hale gelmeyi ve özgüce dayanmayı esas almıştır. Daha da sıralayacağımız birçok olgu, PKK'de sosyalizmin yaşayan bir olgu olduğunu göstermektedir.

HAKİKATİN YİTİMİ VE ADALET

Çelişki, çatışma, yozlaşma, sömürü, baskı ve zulmün yoğunlaştığı günümüzde adaletten yoğun olarak bahsedilir; adalet konusunda çok tartışmalar da yürütülür. En önemlisi adalet uğruna büyük mücadeleler yürütülür, ağır bedeller ödenir. Bu durum toplumsal düzenin oluşup işlemesinde adalete önemli bir rol verir. Ancak insanın özüne yabancılaşması ve yaratılan yalancı hakikatler tüm alanlarda olduğu gibi adalet alanında da gerçeği hep perdeler. İnsanın varlık hakikatini, insanın içinde oluştuğu ekosistemden, toplumsal gelişmenin tüm birikimlerinden, değerlerinden kopuk ele alan; doğuran ve bin bir emekle yetiştiren ananın dışında açıklamayla gelişen bu süreç, günümüzde çok boyutlanarak devam ediyor. İnsanın varlık hakikatinde yapılan çarpıtmalar, sonrasında yaşamın her alanındaki çarpıtmayı beraberinde getiriyor. "Yanlış hayat, doğru yaşanmaz." Belirlemesi bu durumu iyi açıklıyor. Yanlış izah edilen varlık üzerinden doğru düşünüş, doğru yaşam biçiminin geliştirilmesi mümkün değildir. Bu durum adalet için de geçerlidir. Doğru bir hakikat anlayışına sahip olmadan, hakikati esas almadan adaletten ve adil olmaktan bahsedilemez. O halde adaletin hakikatini ve günümüzde yaşanan gerçekliğini biraz irdelemekte yarar var.

Kozmos ve kuantum düzeyindeki karmaşık yaşam, çok boyutlu ilişki ve çelişkileriyle birlikte, bir ahenk ve denge içinde işler. Bu doğal diyalektik ilişkiye uyum göstermeyen veya içinde bulunduğu ekosistemi bozan varlıkların kendilerinin de bozguna uğraması ya da çatışma kaynaşma temelinde iç içe geçen yapıların sentezlenerek yeni bir yapıya dönüşmesini insan algısıyla değerlendirdiğimizde, evrensel bir adalet ilkesinin olduğunu rahatlıkla düşünebiliriz. Bu adalet ilkesi toplumda da çok derinlikli işler. Bütün insanlık tarihi boyunca insanın verdiği çaba, harcadığı emeğin bir sonucu olarak, insanın evrenin en harika bir oluşumu olarak varlık kazanması en büyük adalet değil midir? Aynı zamanda, güç ve iktidar hırsıyla insanlığın tüm komünal değerlerini ayaklar altına alan, daha çok kazanma hırsıyla, içinde bulunduğu ekosistemde büyük yıkımlara sebep olan insanın kendi sonunu da hazırlaması, adaletin yerini bulması değil midir? Adaletten yoksun olan toplumsal sistemlerin istikrarsızlık ve kısa sürede çöküntüyü yaşamaları adil değil midir? Peki adaletin bu kadar yaşamsal olmasına ve insanların büyük çoğunluğunun adaletin gerekliliğine inanmasına rağmen günümüz toplumlarında adalet neden bu kadar zayıf işler? Bu sorunun cevabına, doğruya en yakın bir şekilde, ancak hakikatin yitirildiği yerde aranırsa ulaşılır.

Oluşumundan itibaren devlet her zaman en büyük suçludur

Hakikat ve adalet tartışmalarının yeterince doğru sonuçlara ulaşmamasının temel sebebi de verili zihniyet sınırlarının dışına çıkamamalarıdır. Devletçi iktidarcı hegemonya sistemi, kendi hiyerarşisini toplum üzerinde kurmuştur; toplum olmadan bu hiyerarşik sistem yaşayamaz. O halde hakikat, adalet ve özgürlük peşinde olanların ilk yapmaları gereken şey, verili zihniyet sınırlarının dışına çıkarak, kendilerini hiyerarşinin tüm ilişkilerinden koparmaktır. Bu, yoğun bir hakikat savaşçılığıyla öz bilinci geliştirmeyi ve ruhsal arınma temelinde tahakkümcü, iktidar sisteminin yarattığı karakteri aşmayı gerektirir. Bu şekilde hiyerarşinin altındaki toplumsal zemin boşaltılınca iktidarcı devlet sistemi ya küçülüp demokrasiye duyarlı hale gelir ya da çökerek yok olur. Hakikat, adalet ve özgürlük peşinde olanların yapmaları gereken diğer önemli bir şey erkek egemenlikli, iktidarcı hiyerarşinin yaşamın her alanındaki varlığını deşifre ederek karşı bir duruş sergilemektir. Bu her alanda sisteme karşı negatif bir duruşla güçlü bir özgürlük mücadelesini gerektirir. Egemenlik sisteminin adım adım gelişmesine karşı, özgürlük mücadelesi sürekli olarak var olmuştur. Ana tanrıçanın kendi yarattığı değerleri korumak için erkek egemenliğine karşı yürüttüğü bu mücadele geleneği halkların, etnisitenin, ezilenlerin ve farklı toplumsal kesimlerin özgürlük mücadelesinde hep var olmuştur. Günümüzde de insanlar büyük kitleler halinde ölümü göze alarak otoriter, totaliter iktidar güçlerine karşı direniyorlar; özgürlük ve adalet istiyorlar. Tüm saldırı ve yıkım politikalarına rağmen toplumu koruyup günümüze taşıran bu mücadele geleneğidir. Hakikati açığa çıkarıp, adaleti sağlayacak olan da bu mücadele geleneği olacaktır.

Özgürlük ve adaletin toplum, halk, etnisite karakterinde sürekli olarak yaşam bulmasına rağmen kurtuluşun devlete ve devletleşmede aranması demokratik bir toplumsal modelin gelişmesinin önündeki en büyük handikaptır. Tarihte ve günümüzde toplum, halk, etnisiteler üzerinde en büyük soykırım, katliam, işkence, baskı, zulüm ve asimilasyon politikalarını devletler yürütmüşlerdir. Bu politikalara karşı toplumun direnişi insani komünal değerleri koruyarak demokrasiyi geliştirmiştir. Devlet ile toplum arasında bu kadar açık bir fark ve tezatlık bulunmasına rağmen; devletin zulmüne karşı, ağır bedeller verilerek, gerçekleştirilen halk direnişlerinden sonra, toplumun temel yönetim formu olarak devlet kabul edilerek, yeni devletler kurulması büyük bir çelişkiyi yansıtıyor. Bunun yaratılan hakikatlerle yakın bağı vardır. Yaratılan hakikatlerle, toplumun temel yönetim formu devlet olarak özümsetilerek, toplumun öz yönetimi görünmez kılınmıştır. Toplumun öz yönetime dayalı ahlaki politik işleyişinin alanı daraltılarak esas rol hukuk ve bürokrasiye dayalı devlet ve iktidara verilmiştir. Temel yaşam biçimini haksızlık üzerine kuran egemen, tahakkümcü azınlık hakikati ve toplumsal bilinci çarpıtıp, her türlü hile ve zora başvurarak, toplumsal bedende kendine yer edinmiş; bu özelliklerini toplumsal bedene yayarak tüm yaşam üzerinde etkili olmuştur.

Egemenlikli devlet sistemi toplumun her alanında tahakkümünü kurarken öncelikle toplumun hakikatini çarpıtan; egemenliği, devleti, tahakkümü, iktidarı meşrulaştıran hakikatler inşa etmiştir. İnşa edilen hakikat rejimleriyle, devlet, toplumun bir doğal kurumlaşması ve toplumsal gelişmenin zorunlu bir koşuluymuş gibi zihniyetlere işlenerek meşrulaştırılmıştır. Bu şekilde kendini meşrulaştıran egemenlik sistemi, kendini iktidar, devlet, bürokrasi temelinde örgütleyerek toplumun politik işlerini önemli oranda kendinde topladığı gibi adalet işlerini de kendinde merkezileştirmiştir. Toplumun sürekli kendi içinde ahlak, vicdan temelinde toplulukların karar aldığı bir adalet mekanizması hep var olmakla birlikte; devlet yargısı da toplumsal alanda geniş olarak uygulanmıştır. Devlet yargısında öncelikle suç anlayışı toplumun savunulması esasına göre değil, egemenliğin korunması ve geliştirilmesi anlayışına göre düzenlenmiştir. Bunun için sorunların özüyle pek ilgilenilmez; sorunun devletin kanununa göre ne anlama geldiğiyle ilgilenilir. Kanuna göre suç durumu tespit edilir ve ilgili ceza yasasına karşılık gelen ceza kesilir. Ancak sorunlar çözülmez. İnsan öldürmekten sürekli olarak cezalar kesilir, ancak aynı veya benzer sorunlardan kaynaklı insanlar öldürülmeye devam edilir. Namus cinnayeti, gasp, hırsızlık, taciz, tecavüz suçlarından cezalar kesilir; ancak aynı suçlar işlenmeye devam eder. Çünkü sorunun özüyle, hakikatiyle ilgilenilmemiş; sorunu ortadan kaldıracak çözümler üretilmemiştir. Belkide bilinçli olarak işin özü, hakikati açığa çıkarılmak istenmez. İşin hakikati doğru bir şekilde irdelenirse sorunların temelindeki dincilik, milliyetçilik, cinsiyetçilik, bilimcilik, mülkiyetçilik ve bunların üzerinde inşa edilen devlet ve iktidar ortaya çıkar. Bunun için devlet yargısından sorunların hakikatini açığa çıkararak çözüm üretme azim ve kabiliyetini beklemek yanlış olur.

Toplumun kendi sorunlarını çözme iradesi elinden alınmıştır

Devlet yargılamayı toplumun elinden almakla toplumun kendini savunma ve düzenleme yetkisini elinden aldığı gibi; toplum üzerindeki kontrol ve tahakkümünü pekiştirmiştir. Toplum karşısında yargılamalık konumda olan devlet, toplumu sürekli yargılar konumda olmuştur. Yargılamaların toplumun kendi sorunları üzerinde yoğunlaşarak, öz düşünüm temelinde, sorunlarını çözmesine; kendini anlamlandırma, düzenleme ve savunma iradesi göstermesine zemin olması için, yargılama hakkının topluma ait olması gerekir. Yargılamayı dar hakimler heyeti ve savcıların yapması, ahlaki politik toplum anlayışıyla uyuşmamaktadır. Ahlaki politik toplum anlayışına göre, toplum tüm işlerinde karar ve uygulama gücüdür; yargılama işleri de toplumsal alanda gerçekleştiğine göre, yargılamanın toplum tarafından yapılması en doğru yaklaşım olur. Ayrıca yargılama, karar alma ve uygulama sürecinde toplulukların yer alması yargılamada ahlakı işleteceği gibi, yargılama sonucunda ahlaki ölçülerin ortaya çıkmasını sağlar.

Toplumsal adalet sorunların hakikatinin açığa çıkarılması ve adil bir şekilde çözümüyle ilgilidir. Devlet yargısında yargılamayı profesyonel bürokratlar yapar; bu bürokratlar hem aldıkları eğitimin bir sonucu olarak, hem de sosyal konum olarak toplumsal kimliklerini yitirerek devletin bir kadrosu olarak varlık bulduklarından toplumsal gerçeklikten kopukturlar. Ayrıca kendi varlık gayelerini devlete alacakları yetki, makam ve maaşa bağladıkları için adalet gibi hassasiyet, duyarlılık ve toplumun değerlerine bağlılık gerektiren bir konuda hesapsız kararlar vermeleri beklenemez. Toplumsal adalette topluluklar veya toplumsal birimlerin kendileri karar verirler. Karar alma sürecini yürütenler, yaşam biçimleriyle toplumun vicdanında güven kazanmış; tecrübesine, doğruluğuna ve adaletine inanılan kişilerden oluşur. Hem yargılama işinin devlet bürokratlarına bırakılması toplumun en temel bir işinin ve iradesinin devlete teslim edilmesidir. Çünkü toplumun kendi sorunlarını çözme iradesi elinden alınıyor.

Toplumsal adalet ahlaka dayalı çözümler üretir

Toplum sorunlarının sebepleri ve çözüm yolları üzerinde yoğunlaşırken bir öz düşünüm gerçekleştirir; bu da öz bilinci geliştirir, ahlaki ölçüleri geliştirir. Yargılamanın toplumun elinden alınması toplumsal bilincin büyük bir kısmının dondurulması anlamına gelir. Çünkü toplumsal yapılar anlaşmazlık, uyuşmazlık veya husumet konusu olan bir adalet sorununa çözüm ararken kendi içinde yoğun diyaloglar geliştirir. Cemaatler kurulur; hak, adalet tartışmaları yürütülür. Sorunun özü, sebebi ve nasıl ortaya çıktığı tartışılır. Kimin haklı kimin haksız olduğu ortaya konulur. Doğru yanlış tartışmaları yürütülür. Yürütülen tartışmalardan ortak doğrulara ulaşılır; bu doğrular ahlaki ölçüler olarak kabul görür. Çözüm önerileri geliştirilir. En uygun, en adil ve sorunu ortadan kaldıracak çözüm perspektifine göre taraflar ikna edilmeye çalışılır. Genelde ulaşılan konsensüsle sorunlara çözüm üretilir. Sorunun tartışılması herkese açık olduğu için hem bir algı zenginliği ortaya çıkar; hem de sorunların ortaya çıkması ve çözülmesinden herkes tecrübe kazanır. Günümüzde etnik yapılar, inanç grupları ve köy toplumları gibi komünalitenin etkisinin yoğun olduğu yapılarda bu tür çözümler yoğun olarak görülür.

Devlet yargısında sorun çözme tarzı yazılı hukuka dayalı cezalandırmadır; toplumsal adalet ise, ahlaka dayalı çözümler üretir. Zaten toplum gibi kompleks bir varlığın işleyişinin tümden yazılı kurallara bağlanması kendi başına büyük bir sorundur. Bu

"Yargılamanın toplumun elinden alınması toplumsal bilincin büyük bir kısmının dondurulması anlamına gelir. Çünkü toplumsal yapılar anlaşmazlık, uyuşmazlık veya husumet konusu olan bir adalet sorununa çözüm ararken kendi içinde yoğun diyaloglar geliştirir. Cemaatler kurulur; hak, adalet tartışmaları yürütülür. Sorunun özü, sebebi ve nasıl ortaya çıktığı tartışılır. Kimin haklı kimin haksız olduğu ortaya konulur. Yürütülen tartışmalardan ortak doğrulara ulaşılır; bu doğrular ahlaki ölçüler olarak kabul görür"

kadar zengin yapıdaki bir oluşumun işleyişi, ancak bir algı zenginliği temelinde ele alınırsa toplumun özgürlüğe doğru olan potansiyeli gerçekleşmiş olur. Bu da ancak toplumun çoklu yapısının kendini organize etme sürecine katılmasıyla gerçekleşir. Devlet her gün yaptığı yargılamalar ve cezalandırmalarla toplum üzerinde tahakkümünü pekiştirir; toplum potansiyel suçludur ve hep denetim altında tutulmayı gerektirir. Halklar hep yargılamalık konumdalar; bir de hayati konularda kendi kaderlerini kendileri belirlemeye kalktılar mı kendilerini en gaddar yaptırımlarla karşı karşıya bulurlar. Birey toplumdan, suç zaman ve mekandan ayrılarak ele alındığı için yargılama konusu üzerinde her türlü spekülasyon yapılabilmektedir. Böyle bir yargı egemenlik sisteminin ihtiyaçlarına göre çalışır, suç ceza ölçüleri egemenlerin ihtiyacına göredir. Egemenliğin, kendini sürdürmesinin bir aracıdır. Buna karşı toplumun yaşayan komünal değerler ekseninde kendini yenileyerek; ahlaki politik bir yaklaşımla sorunlarına çözüm üretmesi insanın öz düşünüm, öz bilinç ve iradesini açığa çıkaracaktır.

Adalet alanında Demokratik Özerkliği uygulamanın zemini çok güçlüdür. Toplumun kendi içinde adalet konusu olan sorunlarını tartışarak çözüm iradesini ortaya koymayı hiçbir güç engelleyemez. Bu, Kürdistan'da doğal olarak belli oranda uygulanıyor da. Daha organizeli, demokratik bir işleyişle, sorunları derinlikli ele almanın zemini vardır. Böyle bir yaklaşım, toplumsal yeniden kuruluşumuza da önemli katkılar sunar. Ancak konuya gerekli önemin verilmemesinden kaynaklı, fazla bir gelişme sağlanamamaktadır. Bunda, başta demokratik ulusun hukuksal boyutunu demokratik paradigma temelinde inşa etme görevini üstlenmiş kurumlar sorumludur. Toplumsal vicdanı yaralayan bunca şiddet içeren, baskıcı ve iktidarcı devlet uygulamaları varken demokratik ulusun öz savunma ve adalet kurumlaşmalarının temel unsuru olan kurumların inşaasındaki bu tempo ve tarz yetmezliği kabul edilemez. Bunun kendisi de adalet anlayışının doğru kazanılmaması ile ilgili bir sorundur. Daha organizeli ve ısrarcı çalışmalarla demokratik ulusun adalet sistemi geliştirilebilir, pratik bazı sonuçlar sağlanabilir.

Kürdistan'da yoğun olarak adalet ve hukuk sorunları yaşanmaktadır. Sürekli sömürge hukukundan dolayı sağlıklı bir toplumsal yapı ve işleyiş oluşturulamadığından toplumumuz kendi içinde yoğun olarak sorunlar yaşamaktadır. Sorunlar sağlıklı bir diyalogla, doğru çözümlenip, toplumsal olarak çözülemediğinden daha da ağırlaşmaktadır. Toplumda birbirine karşı şiddet kullanma, kan davaları; kadına karşı şiddet ve aile içi infazlar; aile içi sürekli huzursuzluk, toplumda birbirine güvensizlik ve dedikodu kültürü toplumumuzu içten içe çürütmektedir. Bu tür sorunlar toplumumuzun birliğine zarar verdiği gibi, özgürlük mücadelesine katılımın önünde de büyük bir engel teşkil etmektedir. Toplumun böyle içten birbirine kırdırılması sömürgecilerin işine geldiği için, sömürgeciler özel savaş politikalarıyla bu durumu daha da pekiştirmektedir. Organizeli olarak Kürdistan'da fuhuş, tecavüz kültürü ve uyuşturucu kullanma kültürü yaygınlaştırılmakta; işbirlikçilik ve ajanlık geliştirilmektedir. Ayrıca özgürlük mücadelesine ve Kürt halkına karşı ihanet durumu olan birçok kişi hiçbir yaptırıma tabi tutulmamış ya da durumu netleştirilmemiştir. Türk devleti ve Kürdistan'daki diğer egemen güçler Kürtlere karşı her türlü hukuksuzluk ve adaletsizliği yapıyorlar, ancak buna karşı adalet ve hukuk alanında yeterince örgütlü olunduğu söylenemez. Tüm bu sorunların çözümü için Demokratik Ulus Çözümü ekseninde örgütlü yapıların adalet ve hukuk alanında da ortak bir pratik politika perspektifiyle eş güdümlü olarak çalışmalarına ihtiyaç vardır.

Sağlam bir adalet anlayışı olmadan özgürlük ve demokrasi gelişmez

Demokratik ulus; özgürlük, demokrasi ve adalet üzerinde inşa edilecek bir projedir. Bu temellerden hangisinde bir zayıflık ya da aksaklık olsa proje sağlıklı gerçekleşmeyecektir. Her üç temel de birbiri ile ilişki içinde ve birbirini besleyerek gelişecektir. Sağlam bir adalet anlayışı olmadan, sağlıklı bir toplumsal vicdan oluşmadan özgürlük ve demokrasinin gelişmeyeceği açıktır. Bu nedenle toplumun tüm demokratik güçleri demokratik ulusun adalet sisteminin yapılandırılmasında aktif yer almalılar. Bu güncel pratik sorunların çözümüne dair geçici tartışma platformlarından tutalım, halk mahkemelerinin oluşmasına ve onurlu bir barış süreci için Kürt Halk Önderi'nin temel bir şart olarak belirlediği Hakikatleri Araştırma Komisyonu'nun oluşum aşamasında yer almaya kadar uzanan oldukça hayati bir görev ve sorumluluk alanıdır. Doğal toplumun ahlaki politik dokusunu yeniden hissetmeyi ve yapılandırmayı gerekli kılar. Ana tanrıça kültürünün binlerce yıl yaşadığı ana hukukunun özünü anlamayı ve demokratik ulusun inşasında gerçekleştirmeyi dayatır. Bu anlamda demokratik ulusun adalet sisteminin yaratılması aşamasında henüz işin başındayız. Kürdistan'ın tüm parçalarında yaşayan Kürtler ve değişik halkların katılımıyla sömürgeci ve kapitalist sistemlerin toplumlara dayattığı hukuk sistemi ile toplumların tarihlerinde var olan hukuk adalet anlayışları tartışılabilir. Bu tartışmalar daha iyi organize edilebilirse Ortadoğu genelinde de gerçekleştirilebilir. Ki şu anda bunun için çok güçlü bir toplumsal zemin var. Bu konuda büyük bir toplumsal duyarlılık yaratılabilir. Güncel koşulların bugün gerekli kıldığı adalet sisteminin ne olduğu, nasıl olması gerektiği ve Ortadoğu'nun hangi geleneklerinden beslenmesi gerektiği çok çeşitli platformlarda ve akademilerde tartışmaya açılabilir. Demokratik ulusun adalet sisteminin kapitalist modernitenin hukuk kodlamalarını, yargı sistemini ve kendisince yarattığı sahte adalet anlayışını aşarak oluşturmak çok ciddi, örgütlü ve bir o kadar ısrarcı yaratıcı çalışmaları gerekli kılıyor. Bu bilinç ve sorumlulukla yüklenirsek demokrasi güçleri adına toplumsal kazanımlarımızı sağlam bir ahlaki ve adil zemine oturtmayı başarabiliriz.

Berrak sular gibi candan gülüşün kaldı

Çiya (Adil Gezici) yoldaş, Bitlis Hizan doğumludur. Kürdistan'da yürütülen savaş ile düşmanın Kürdistan'ı yoksullaştırıp insanların metropollerine çeken politikaları nedeniyle Çiya yoldaş da kah Kürdistan kah Türkiye metropolleri arasında adeta mekik dokur. Kürdistan'da herkes çalışmak zorundadır. Bunun ne yaşı ne de cinsiyeti vardır. Yaşam kanunu bu tarzda döşenmiştir. Hayatın acımasız gerçeği, haksızlığı insanın aklına çarpıyorsa da direncin getirdiği kırılmalar, hayal kırıklıkları insanı bu tür şeylerden uzak tutuyordu. Tellerle ayrıştırılamasa da yaşamın getirdiği ayrıştırma, Kürtlerin ayrı bir millet olduğunu gösteriyordu. Türkiye'nin her yerine dağılan Kürtler en angarya, en tali işlerde çalışma zorunda bırakılmıştı. İnşaatlar, lağımlar, hamallıklar ve mevsimlik fındık, pamuk ve portakal işçiliği yazgıları olmuştu. Hatta bazılarının eline bu da geçmiyor, ağızlarına girecek her lokma başka bir Kürt kardeşlerinin ağzındaki lokmayı eksiltiyordu. "Ekmek aslanın ağzında" sözü en fazla Kürt halkının bu halini anlatıyordu. İsimsiz bir sömürge olan Kürdistan'ın, hem coğrafyası hem de insanı iliklerine kadar sömürülüyordu.

İşte buna baş kaldıran, buna hayır diyen Kürt özgürlük hareketi ya eşit bir yaşam ya da serhildan sloganıyla ortaya çıkmış, bu gidişata dur demişti. Kürtlerin artık dağları vardı. Onlara ait onları koruyan, onları özgür kılan dağlar bir çekim merkezi olmuş, binlerce genç bu hayatı bırakarak saflara katılır olmuştu. Çiya yoldaşın ailesi de bu şartlar içinde yaşayan bir ailedir. Kürt özgürlük mücadelesine olan sempatisi çok erken başlar. Kendisinden büyük olan ağabeylerinin katılımları olur. Çiya yoldaş savaşın en kızgın yürüdüğü yıllarda büyür ve olgunlaşır.

Kürdistan'ın tümden yakıldığı, insanların kurşuna dizildiği, insanların evini barkını bırakıp bilinmeze yol aldığı yıllardır. Zoraki kopuş yaşatılmaya çalışılır. Karanlık yıllardır. Arkalarına bıraktıkları ülkelerinin içinde kanından canından insanlar ve yoldaşları vardır. Alev alev yanan Kürdistan'ın her mezra ve merasında havaya kalkan dumanlar içinde ilerleyip nereye gittiklerini bilemeyen insanların gözünde yüzyıllarca unutamayacakları bir kin ve öfke ile topraklarını bırakıyorlardı. Çiya yoldaşı en fazla etkileyen şey bu gerçeklik olmuştur. Köleliğe çağrı seslerine her zaman kulaklarını kapatır ve özgür bir ruhla büyümeye çalışır. Onun deyimiyle "o gün katılma kararımı verdim" diyecektir. O gün Çiya yoldaş kendi yazgısını kendisi yazmıştı. "Irgatlığa mahkum olmaktansa bin defa ölürüm daha iyidir" diyen Çiya yoldaş köleleştirmeye karşı başkaldırıda karar kılarak dağlara doğru yola çıkar ve gerilla saflarına katılır.

Arkadaşlarının onun hakkında anlatılanlar anlamlıdır. Güzel düşünen parlak bir akıl, tutku yüklü bir yüreğe sahipti Çiya yoldaş. Ülke ve halkına büyük bir sevgiyle bağlıydı. Şu tarzda yüreğinde taşır halkını, ülkesini:

"Milyon kez kan ağlamıştır insanı ülkemin ve milyon kez ufku darbelenmiş ve umutsuzluk reva görülmüştür ülkemin insanına.

Halen ağlamaklıdır ülkemin anaları, evlatlarının yasını tutar. Matem havasındadır düğün ve bayramları kadim ülkemin.

Artık tarihtir bu hüznün ve 'geçmiş geçmişe gömülecek' deyip de yola koyuldu evlatların.

Artık tarihtir kan ağlamalar; ve yeni güne, son demlerine gebe bir tarih. Bunu haykırıp da müjdeledi toprağına tohum olup serpildi nazlı körpe ve yiğit çocukların."

İşte böyledir o güler yüzlü, genç sevdalıların, inanmış, sevmiş ve bağlanmışların hikayeleri. Geçmiş asırların öfkesiyle almaktalar yüzyılların intikamını.

Çiya yoldaşı mücadele arkadaşlarında olan Sidar Viyan arkadaş şöyle anlatır: *"Çiya arkadaşı düşündüğümde sarsıntıya dönüşen bir acı kaplar içimi. Ama sadece şunu söyleyebiliyorum kendime 'her şey çok zamansız oldu yoldaş'.*

Ben Çiya arkadaşı 2006'nın yaz aylarında tanıdım. Biz bir grup arkadaş bu yaz Dersim'e gitmek üzere Serhat'a gelmiştik. Ve bizi ilk karşılayan arkadaş Çiya arkadaş olmuştu.

Çiya arkadaş sınır kuryesiydi. Dolayısıyla sürekli gurubumuzla o ilgileniyordu. Tanışmamız ve samimiyetimiz bu vesileyle daha hızlı ve erken gelişti.

Çiya arkadaşın samimiyeti onun en tatlı ve en güzel yanıydı. Ve en çok özlediğim yanıdır bu özelliği. O başlatırdı hep bu duyguyu, yani arkadaşlığına o kazanırdı insanı ve hep insanı o sürüklerdi arkadaşlığa. Hani hep denilir ya ve hepimizin her zaman aradığı bir duygu vardır ya 'samimi, kaygısız, çıkarsız bir arkadaşlık' bunun için Çiya arkadaşın samimiyeti diyorum. Çünkü, Çiya böyle bir duygu dünyasına sahipti. Ve bu özellik onda pürüzsüz bir ilke halini almıştı.

Çiya arkadaşı düşündüğümde şunlar aklıma geldi ve çok eminim ki onu tanıyan her arkadaş da benimle aynı duygu birliği içerisindedir."

2006-2007 kışı Çiya arkadaşla Dambat'ta aynı kampta birlikte kaldık. Bu kış her bakımdan bizi oradaki arkadaşlar için de güzel geçti. En önemlisi de o vardı aramızda. Yani Çiya yoldaş tüm sadeliği ve moral dünyasıyla bizimleydi.

Hani Apocular için şöyle bir şey söylenir ya 'yetki ve sorumluluk bilinci ne kadar gelişirse beyni ve görüşleri ne kadar büyürse, ideolojik siyasal ve askeri açıdan ne kadar derinleşirse, ruhları amatör ve sevgileri çocuksu bir berraklıkta kalır.' İşte böyle bir erdemle aramızdaydı Çiya arkadaş.

İnan yoldaş şehadetinden sonra en güzel kışları ve baharları seninle düşler oldum. Sen gideli yolu sevgiden, sadelikten ve samimiyetten geçen her imgeyi seninle somutlaştırdım beynimde. Ve beynim hayallerim, gözlerim bu erdemlerle kesişen her yolda seni arar oldu.

Ve şunu bil ki yoldaş, gidişin kendi rızanla ama sadece fizikseldir. Ruhun, kişiliğin ve gerçeğin her zaman bizlerle olacaktır. Bu dünyada yaşamak denilen şeyin var olduğu müddetçe…

Çiya arkadaşla 2007'nin mayıs ayında ayrıldık ve bir daha hiç görüşemedik.

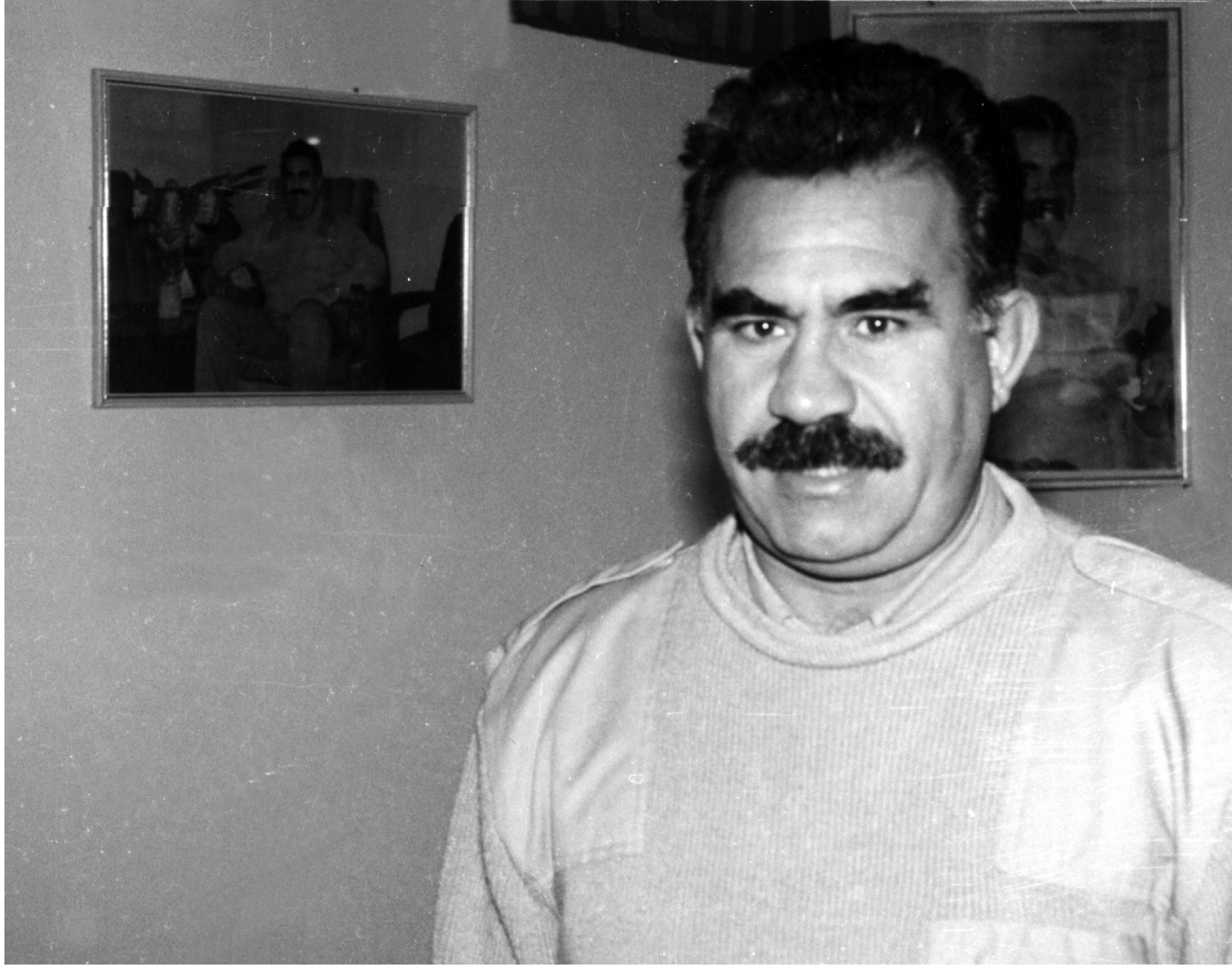
yaratılacaksa bir daha dünya
kendi doğuş küllerinden
ke olacaksa içinde bir parça hayat
kendi katıksız sadeliğinde
tabiat kendi ahengiyle
hür olsun isterim
insan kendi özüyle bir olsun isterim
ve dostluk seninle
bitimsiz olsun isterim

Kod adı: **Çiya Serhat**
Adı soyadı**: Adil Gezici**
Doğum tarihi ve yeri: **1982, Hizan-Bitlis**
Katılım tarihi: **2001, İstanbul**
Şehadet tarihi: **13 Eylül 2007, Kars-Digor**

özlemdir bendeki adı
yokluğun tüm anları
ve tarifinde acı çektiğim
en garip yanımsın
çünkü talihsiz ve zamansız oldu
gelişin ve gidişin bir bütün dünyama
bir kelebeğin kanat çırpınışı
vakti hızıyla buldum seni
ve aynı hızla yitirdim seni
zaman dursun ki
bendeki çiya eskimesin
ve hatıralarımın gizeminde
öylece dursun.
ülkemin tanık dağlarında
süzülüp akan
o beyaz berrak sular gibi
candan gülüşün
gözlerimin önünde öylece kalsın
ve ben yaşadıkça
onlar da yaşasın

ABD ve Türkiye Kürtlerin kellesi karşılığında anlaştılar

Türkiye'de doğru dürüst hukukçuluk yapmanın dahi zemini yok. Türkiye'de önce bir hukuk zemininin olması lazım, Türkiye'de hukuk yok. Soykırım kıskacında hukuk olmaz. Demokratik zemin olmadan hiçbir şey doğru dürüst yapılamayacağı gibi, hukukçuluk da yapılamıyor.

DTK bir çatı örgütü olarak mücadeleye öncülük edebilir. Kendi kararlarını vermeleri lazım. Kendi önderlerini oluşturabilirler. Kürt siyasetçiler siyasi bir alan açamadılar. Bu konuda çok ilerleme kaydedemediler. Tasfiye ediliyorlar. Kürtlere yönelik büyük bir tasfiye durumu var. Kararlarını almalılar. Doğru karar vermeleri önemlidir. Bu süreç kesinlikle hata kabul etmez. Bu baskılara karşı nasıl tavır alacaklarını belirlemelidirler. Benim burada yapabileceğim fazla bir şey yok. Önümüzde bir, birbuçuk ay kaldı. Ama hükümetin mevcut tavrı sürerken benim ve heyetin yapabileceği fazla bir şey olmaz. Heyetle belki en fazla bir iki görüşme daha olabilir. Sonrasında da yapabileceğim bir şey kalmaz.

Ama siyasi alan da diğerleri de bir alan açamadılar, başarısız oldular. Demokratik siyaseti geliştiremiyorlar. Bu zayıf kişiliklerden dolayı yol katedilemiyor, ilerlenemiyor. Demokratik siyaset anlaşılmıyor ve yapılamıyor. Biraz demokratik siyaset anlaşılsaydı, halkın içinde, örgütlerde çalışılırdı, yanlış durumlarla karşılaşılmazdı. Vekil olarak onore edilmek istenenlerin de yapması gereken buydu. Yoksa atama usulüyle vekil olunmaz. Bu anlamda dillere destan bir küçük burjuvalık söz konusudur. Demokratik siyasetin kanallarını sonuna kadar açtığımız halde bu durum halk için değerlendirilemiyor.

Demokratik ulus bloku projesini 2001'de hayata geçirmek istedik. O zaman anlaşılmadı, dar yaklaşıldı. Ben anlaşılmadığım gibi önüme çeşitli engeller kondu, dar yaklaşımlarına beni de ikna etmeye çalıştılar. Eğer o zaman anlaşılmış olsaydı, bugün sorunun çözümünde daha etkin olacaklardı, yüzde yirmi otuzluk bir oyla, potansiyelle bugün iktidarın büyük kanadı olunabilirdi. Böyle bir demokratik bloklaşmanın baraj sorunu olmazdı, baraj da aşılırdı. Bu da sadece baraj, seçim değil, Türkiye'nin barışına katkı sunacaktı. Mücadele bir sürü olanak yarattığı, demokratik siyasetin kanallarını sonuna kadar açtığı halde bu kanalda yürümeyi bilmiyorlar. Demokratik siyaset nasıl yapılır bilmiyorlar. AKP gece gündüz çalışıyor, kendini bütünüyle bu işe veriyor. CHP bile artık bir şeyler yapmaya başlamış, kendine bir alan açmaya çalışıyor. Ben seçimle ilgili ve diğer konularla ilgili eleştirilerimi, ağır eleştirilerimi, asıl değerlendirmelerimi seçim sonrasına bırakıyorum. Seçim sonrasında bu konularda geniş açıklamalarda bulunacağım.

Demokratik siyasetin doğru temelde yürütülmesi halinde daha büyük gelişmeler olacağını düşünüyorum. Yapılması gereken çok fazla bir şey de değil, sadece yoksul halka demokratik siyaset kanallarını açmaları, örgütlemeleri yeterlidir. Örneğin Riha'da potansiyel güçlüdür, eskiden Riha'nın yarısı bizimleydi. Colemerg'de üç adayı seçebilecek güçtedir. Qers'te de potansiyel vardır, bir vekil çıkarabilecek kadar vardır. Güçlü olunan yerlerde diğer bağımsız adaylardan gruba dahil edilebilecek olanlar varsa desteklenebilir. Bu temelde anlaşılabilir onlarla, anlaşılabilecek kimseler bulunabilir. Bu önemlidir.

Batı'da Türkiye kamuoyundaki çalışmaların yapılması, geliştirilmesi önemlidir. Sırrı Süreyya Önder, Ertuğrul Kürkçü ve diğerlerine bu konuda önemli sorumluluklar düşüyor. Bunun farkında olarak çalışmalarını genişletebilir, birliği sağlayabilirler. Bu tarihi sorumluluktur. Bu onlar için de iyi bir fırsattır, tarihi rollerini oynayabilirler.

Halkın sivil cuma namazları islamın ta kendisidir

Diyanet İşleri bölgeye iki yüz kadın vaiz atamış. Dini kullanma politikalarını daha fazla devreye koymuşlar, daha önce vardı, derinleştiriyorlar. Daha da artırabilirler. AKP burada dini kullanarak politika yürütüyor. Bunların yaptıkları Muaviye dinidir, Ladin dinidir, sonunu da gördük. Bunların yaptıkları Muhammedi din değildir. Bunların amacı Kürtleri kendi politikalarına ikna etmektir. Dünya TV, TRT-6 bunların hepsi onların politikalarının bir parçası. Bunların dini Muaviye'nin dinidir, Ladin'in dinidir, iktidara bulaşmıştır, iktidar dinidir. Gerçek dinle, Muhammedi dinle hiçbir alakaları yoktur. Bunların yaptıkları, bunların politikaları tekçi ve faşisttir. Halkın sivil cuma namazları islamın ta kendisidir.

Biz heyetle görüşmelere başlarken "ölümler, tutuklanmalar olmayacak" diye anlaşmıştık. Ölüm de olmayacaktı, operasyonlar, tutuklanmalar da olmayacaktı, taş da atılmayacaktı. Ancak bunlara uyulmadı. Hükümet bu kadar gözaltı, operasyonlar yapıyor. Hükümet bunun açıklamasını yapmak zorundadır.

15 Haziran son tarihtir. 15 Haziran'dan sonra ya anlamlı bir müzakere dönemi başlar ya da büyük bir savaş başlar, kıyamet kopar. Her ikisi de çok büyük olur. Müzakere olursa büyük ve anlamlı bir müzakere olur, savaş olursa da büyük bir savaş olur. Her ikisi de büyüktür, anlamlıdır ve kutsaldır.

Benim buradaki koşullarım biliniyor. Mandela "ben özgür olmadan bir tek sağlam adım atamam" demişti. Mandela'nın bu tavrı doğruydu. Ama ben bazı şeyleri yapmasam bu işi çözebilecek, yapabilecek kimse yok. Devlet kimseyi dikkate almıyor. 2005-2006'da ben çekilecektim, ancak halkın ve siyasetçilerin talepleri, diyalog kurma talepleri oldu. Ben de dikkate aldım. Ancak kimse üstüne düşeni yapamıyor, benim burada söylediklerim de uygulanmıyor. Ortada bir kafa karışıklığı var, bu nedenle devlet de onları ciddiye almıyor, bastırma yoluna gidiyor.

Diğerleri için de geçerlidir; otuz yıldır bir gerilla tarzını oluşturamadılar, benim bu yönde söylediklerimi uygulamadılar. Bu tarz gerillacılığı onaylamıyorum. Gerillacılıkları da siyasi alandaki tarzları da benim tarzım değil, onayladığım şeyler de değil. Benim tarzım olsaydı Dersim coğrafyasında bu şekilde gerilla kayıpları yaşanmazdı. Savaşmayı da barışmayı da bilmiyorlar. Otuz yıldır bütün mesele benim sırtıma yüklenmiş. Bu yapılanlar sadece özentidir. Gerillacılıkları da özentidir, siyasi alanı da özentidir. Bununla ilgili hesap verilebiliyor mu? Veremiyorlar. Yani bu işi ciddiye alan kimse yok. Taktik ve pratik önderlik yapılamıyor. Bu tarz siyaset ve gerillacılığı onaylamıyorum.

Mustafa Malçok, 17 yaşında bir genç. Dicle kenarında kendini yakıyor, elleri zafer işaretiyle havada, bu durumdayken bile yanındaki suya tenezzül etmiyor. İşte Kürtlerin karar gücü budur. Kürtlerin gerçek karar ve düzen gücü budur. Bunun dışında hiçbir kararı, hiçbir gücü tanımıyorum. İşte onurlu Kürt'ün tavrı budur. Benim tarzım böyle onurlu bir duruştur. Aynı şekilde Kandil'de kendini yakan dört gerillanın tavrı da böyle anlamlıdır. Bu sorunu çok ciddiyetle ele almak lazım. Ciddi bir karar, onur oldu mu bu iş yürür. Tunus'ta bir kişi kendini yaktı, hükümet devrildi. Kürtlerde de bu işi ciddiyetle ele alan olursa sonuç alınabilir.

"Kürtler çok düşürülmüş, zihinleri-kişilikleri parçalanmış, tamam Kürtlerle çok oynanmış, kafaları karışmış" diyenler olabilir. Kürtlerle çok oynanmış, çok düşürülmüş, ama Kürtler ayağa kaldırılabilir, bu durum değiştirilebilir. Otuz yıldır gelişen bir mücadele var, değişen şeyler var.

Suriye'de bir uzlaşma durumu olabilir. Esad'la demokratik zeminde uzlaşılabilir. Kürtler Suriye'de özsavunmasını oluşturabilir. Oradaki Kürtlerin birlikte hareket etmeleri gerekir, bu önemlidir. Oradaki halkımız hızla örgütlenebilir. Ben daha önce "Ortadoğu halklarının baharı" demiştim. Sanırım 2003'te kullanmıştım. Şimdi gazeteler yazıyor, "Arap Baharı" deniliyor ya. Arap baharı değil, halkların baharıdır, merkezi Kürdistan'dır. Ortadoğu'da halklar, mezhepler, diğer farklılıklar bir arada konfederal temelde bir araya gelebilir, ilişkilenebilir, örgütlenebilirler. Ben buna demokratik konfederalizm demiştim. O zaman Kürtlere hem kendi aranızda hem de Ortadoğu halklarıyla bu temelde bir arada örgütlenebilirsiniz demiştim. Kürtlere, "Ortadoğu'da böyle bir örgütlenmenin zemini var, Kürtlerin de bunlara öncülük yapabilecek konumları var, Kürtlerin böyle merkezi bir rolü var, eğer bu rolünü oynarlarsa Ortadoğu'da demokratik bir birliktelik doğabilir, halkların baharı gelişebilir" demiştim.

Benim projelerimi biraz AKP-Ahmet Davutoğlu hayata geçirmeye çalışıyor o da içini boşaltarak yapıyor. Onlar asla başarılı olamaz. İlk olarak hemen Suriye, Irak, Türkiye arasında bir su birliği projesi hayata geçirilebilir. Daha önce de söylemiştim; Su ve Tarım birliği. Bu, Avrupa'da daha önce kurulan kömür çelik birliği projesine benziyor ancak bu kömür çelik projesi kapitalist temeldeydi, bizimkisi ise demokratik bir temelde kurulacak.

Savunmalarımda geliştirdiğim fikirler, teoriler Kafkasya için de geçerlidir. Kafkasya'nın durumuna da çare olabilir. Onların gösterdiği ilgi önemlidir, kitaplarım aynı zamanda reel sosyalizme de eleştiri niteliğindedir. Ermeni milliyetçiliği konusundaki eleştirilerimi yadırgayanlar olmuş, doğru anlaşılmasını isterim. Ben Ermeni milliyetçiliğinin, soykırıma zemin oluşturduğunu söylüyorum. Onu da İttihat Terakki milliyetçiliği kadar tehlikeli buluyorum. Ermeni milliyetçiliğinde Kilise etkisi ve milliyetçiliğini tehlikeli buluyorum. Etnik milliyetçiliği doğru bulmuyorum. Kendi milliyetçilikleriyle ilgili, tarihleriyle ilgili özeleştirel bir yaklaşım geliştirebilirler. Ben böyle yaptım.

Cezaevlerine değinmek istiyorum: Cezaevlerinden epey mektup alıyorum, onlarda önemli teorik gelişme görüyorum. Bu çalışmalarını devam ettirmeliler. Sadece buraya değil, birbirlerine de teorik mektuplar yazmalı, bu konuda iletişim halinde olmalılar. Kırıkkale'den Serhat Çetiner'in mektubunu önemli, derinlikli buldum. İki konuda eleştirisi var bana. İlki, merkezi uygarlığın bir kolu olan Çin uygarlığının rolüne az değindiğimi belirtiyor. Doğrudur, bu eleştiriyi kabul ediyorum. Bu konuda bir de kendisine bir öneride bulunuyorum. Bu konuyu kendisi yazsın, yoğunlaşıp yazabilirse iyi olur. İkinci eleştirisi de Avrupa uygarlığının 16. ile 18. yüzyılda hegemonik olmadığını, hegemonyanın Doğu'da, daha çok da Çin ve Hint uygarlıklarında olduğunu belirtiyor. Bu eleştiri doğru değil. Belki ekonomik anlamda o zaman Doğu ileride olabilir fakat felsefi, bilimsel, edebi yönde Avrupa büyük hegemonik ilerleme kaydetmiş, kendi büyük hegemonyasını inşa etmiştir o dönemde. Doğu'nun çok ilerisindedir. Daha çok inceleyebilir o dönemi. Selamlarımı iletiyorum.

Kadın özgürlüğü olmadan diğer özgürlükler sağlanamaz

Bir kadın arkadaş da mektubunda özgür kadından, kadının özgür kılınmasından bahsediyor. Önemli ama özgür kadın yaratıldı, yaratılıyor. Bu konuda çok yol katettiler kadınlar. Benim için kadın özgürlüğü her şeyden önce gelir. Çok önemlidir. Benim için kadın özgürlüğü bütün özgürlüklerden, ulusal kurtuluştan, emeğin kurtuluşundan önce gelir. Kadın özgürlüğü olmadan diğer özgürlükler sağlanamaz. Yeni yüzyılda, yeni dönemde bütün gelişmeler kadın özgürlüğü ekseninde gelişecektir.

Siirt, Bitlis, Midyat, Ankara Cezaevlerinden kadın arkadaşlardan gruplar halinde mektuplar alıyorum. Hepsine selamlarımı iletiyorum. Cezaevlerinden gelen mektuplardan kadın özgürlüğü konusunun anlaşıldığını, anlaşılmaya başlandığını görüyorum.

Cezaevlerinden epey gelen mektuplar var. Hepsine tek tek cevap yazamıyorum. Cezaevlerindeki arkadaşlar bu teorik çalışmaları pratikleştirebilir, hayata geçirebilirler. Yazılarını dergilere

yazabilirler, makalelerini yayınlayabilirler. Wan ve Mûş Cezaevi'ndeki arkadaşlara selamlarımı iletiyorum.

Riha'daki halkımızı selamlıyorum. Colemerg'e özel selamlarımı iletiyorum. Süleymaniye'deki halkımızı da selamlıyorum. Avrupa daki halkımıza, Özgür Politika ve Roj Tv çalışanlarına, hepsine selamlarımı iletiyorum.

Kadın hareketine selamlarımı iletiyor, kongrelerini selamlıyorum. Başarılar diliyorum. Erkek egemen yapıya karşı kendi ayakları üzerinde durmaları, özsavunmalarını yapabilecek güçte olmaları önemlidir. İdeolojik olarak da derinleştiklerini sanıyorum.

Bu adaya tarihte hep isyan eden, etmek isteyen prensleri, liderleri getirdiler. Burada onları ölüme terk ederek isyanlarını bu şekilde bastıracaklarını hesaplıyorlardı. 27 Mayıs sonrası Menderes'i de buraya getirdiler.

Kürtler eski Kürtler değil

Gever'de yaşanan olaylara ilişkin kısa bir değerlendirmede bulunacağım. Yeterince anlaşılmıyor, provokasyon sözü mevcut durumu tam açıklamıyor; provokasyon bu olan bitenler karşısında hafif kalıyor, iş daha ciddi, daha derindir. İşin arkasında İran vardır. Bu, Türkiye ile güvenlik anlaşması çerçevesinde geliştirilmiştir. O bilinen Hizbullah tahliyeleri vardı. Onlar daha sonra İran'a kaçtılar. Bunlar önceden anlaşılmış şeylerdir. İran daima böyle şeylerin arkasında durur. Elini bir şeylere uzatır. Kendine bağlı bu tür güçleri daima oluşturur ve destekler. Geçmişte de bazı kemalist aydınlara karşı bu tür şeyler yaptılar. Yine aynı şeyleri Ortadoğu'da da yapıyor. İşte Lübnan'da, Suriye'de, Bahreyn gibi yerlerde de bu tip işler yapıyor. Bahreyn'deki şii ayaklanmasının arkasında İran vardır. İran'ın tarzı budur. İran, Colemerg, Gever, Wan gibi sınır bölgelerinde parayla silahla bunu yapar. Paraya ve silaha zaaf ve eğilim gösteren birileri her zaman bulunur zaten. İşte görüyorlar Kürt halkı bazı şeyler kazanıyor, kazanımları var, buna ortak olalım diyorlar, hesap bu. Amaçları Kürt halkının mücadelesinin üstüne dini kullanarak konmaktır, AKP de buna yeşil ışık yakmıştır, göz yummuştur. Daha önce de söylemiştim, bunlarla görüşülebilir, içlerinde iyiniyetli olanlar varsa DTK'ya davet edilebilir, DTK çatısı altında örgütlenmeleri istenebilir. DTK'da öyle etki altına alma da yoktur. Ama amaçları farklıysa buna izin verilemez. Geçmişte birçok insanımızı katlettiler, on bin insanımızı katlettiler. Kürtler eski Kürtler değil, buna izin vermez; değil on bin Kürt, artık on Kürt'ün ölmesine de müsaade edilmez, tahammül edilmez.

ABD elçisinin basına yansıyan açıklamaları oldu. ABD son 60 yıldır Kürtlerin kültürel soykırımı politikası üzerinde siyaset yapmaktadır. Türkiye'nin İsrail ile birlikte bu bölgede, Ortadoğu'da ve Kafkasya'da desteğini alabilmek için Kürtlerin kültürel soykırımına destek vermiştir, ama Türkiye tarafından tümden ortadan kaldırılmasına da izin vermemiştir. "Tavşana kaç tazıya tut" politikasını uygulamıştır. Kürtleri hep yaralı bırakmıştır, ne öldürmüştür ne de iyileşmesine izin vermiştir. ABD ve İngiltere bunu hep böyle sürdüregelmiştir. Bu, Kore Savaşı'ndan beri böyledir. 60 yıl dememin nedeni bu 1952'deki Kore desteğinden beri böyledir. Türkiye'nin desteğini Bosna'da, Somali'de, Afganistan gibi yerlerde almak için Kürt'ü hep yaralı bırakmıştır. Sıkıştırdığında Kürt'e kaçmak için Kuzey Irak'ta ona açık bir kapı bırakmıştır. Hem Türkiye'yi hem de Kürtleri böylece kendine bağlı hale getirmiş, tavşana kaç, tazıya tut politikasını uygulamıştır. Şimdi Karayılan onlar hakkında aldığı son karar da bu politikayla bağlantılıdır. Ama ABD de bilsin ki devir değişti, Kürtler eski Kürtler değildir, ben de Şeyh Sait değilim. Kürtlerin özgürlük mücadelesini artık hiçbir güç engelleyemez.

Değişik bölgelerdeki Kürtleşme süreçleri incelenmeye değerdir. Benim de Kürtleşmemde, çocukluğumda benzer olaylar var. Örneğin Serhat Kürtlerinin genel özelliğidir; o Qers, Agirî, İdir, Wan, Mûş, Erzirom'da Ermenilerin sürülmesinden sonra bu yerlere Kürtlerin yerleşmemesi için buralara Kafkasya'dan, Balkanlar'dan, oradan buradan göçmenleri getirip yerleştirdiler. Kürdisizleştirme diyorum ben buna. Bunu yaşattılar. İşte şimdi çılgın proje falan diyorlar ama esas çılgın proje budur. Bu Kürdisizleştirme politikası sadece Serhat'ta değil, güney batıda, Meleti, Elezîz, Semsûr, Dîlok, Gurgum daha doğrusu Fırat'ın batısı dediğimiz bölgenin tümünde bu politika uygulandı. Bu, kapsamlı bir projedir. Yüzyıllık bir projedir. Şark Islahat Planı dedikleri programdır bu. 1925 tarihinden itibaren uygulamaya koydukları budur. Bunları görmeden bugünü anlamak, bugünün politikasını yapmak mümkün değildir. Tarihini bilmeden, kişiliğini tanımadan, anlamadan özgürlüğünü kazanamazsın, politika yapamazsın.

Buradaki görüşmeler önemlidir heyet ciddidir

Burada yaptığımız görüşmelere ilişkin birkaç şey söyleyeyim. Burada yaptığım görüşmeler nitelikli görüşmelerdir, anlamlı görüşmelerdir. Ciddi görüşmelerdir. Benimle görüşmeye gelen heyet, görüşmenin ciddiyetinin farkında, her geçen gün daha da farkına varıyor diyebilirim. Bu konuda ihtiyatlı davranmak istiyorum, önümü görmek istiyorum, önceki deneyimler var, tek taraflı adımlar atmak istemiyorum. Geçmiş deneyimler beni böyle davranmak zorunda bıraktırıyor. Her türlü olasılığı değerlendirme, göz önünde bulundurma zorunda olduğumu biliyorum. Geçmişte Özal'ın, Erbakan'ın, Ecevit'in başına gelenler beni böyle davranmaya itiyor. Ben gerçekçi bir adamım. Umutluyum ya da değilim diyemem. Özal ile her şey anlaşma noktasına kadar gelmişti. Çok umutluyduk. Gerillaya silahları bıraktırmaya hazırlanıyorduk. 1993'te "tamam, çözüm gelişiyor, her şey tamam" diyorduk ama bir gün sonra Özal rap diye öldü! Yine bilinen o Erbakan süreci var, onunla da bir çözüm geliştirecektik. Bu konularda ciddiydi. Onu da hemen ertesinde devirdiler. O Suriye'li Haddam da bunları tekrar gazetede söylemiş, doğru söylüyor. 2000'lerde ise Ecevit'in durumu yine öyle. O da çözüm geliştirmek istiyordu onu da devirdiler, yere yığdılar, felç ettiler. Ben heyete de Özal, Erbakan, Ecevit'in başına gelenleri hatırlattım. Dedim ki; "siz şimdi burada benimle görüşüyorsunuz, yarın size de benzeri bir durum gerçekleştirebilirler. Özal, Erbakan, Ecevit'e yaptıklarını size de yapabilirler. İç, dış bir sürü odak bu sürecin gelişmesini engellemek istiyor, isteyebilir. Buna dördüncü kez arabayı devirmek denir, ben bu riski göze alamam. 15 Haziran'a kadar bekleyeceğim" dedim.

Buradaki görüşmeler elbette önemlidir, heyet ciddidir. Heyette devletin ciddi kurumlarının temsilcileri vardır. Devlete etki edebilecek güçte bir heyettir. Heyetin devlete, siyasi partilere, topluma etki edecek nüfuzu vardır. Ama henüz devlete, siyasi partilere, topluma etki etmemiştir.

Son savunmamın adını "Soykırım Kıskacındaki Kürtler" olarak belirtmiştim. Ama sonra değiştirdim, 790 sayfaydı. Bunu da hala vermediler. Ben bazı pratik adımların atılması gerektiğini daha önce de söyledim. 15 Haziran'a kadar bekleyeceğim, ondan sonra bir saat bile beklemeyeceğimi, bu halkın 15 Haziran'dan sonra bir saat bile beklemeye tahammülü kalmadığını belirtmiştim daha önce. Pratik adımların hızla devreye girmesi gerekir.

Ben 15 Haziran'dan sonra "ya büyük anlaşma olur ya da topyekun büyük bir savaş olabilir, kıyamet kopar" demiştim. Hem kırda hem şehirde topyekun bir halk savaşı gelişebilir. Bunun da sonuçları çok ağır olur. Böyle halk savaşı, sokaklarda, şehirlerde her yerde olur, hatta iç savaş olabilir, demiştim. Tekrar söylüyorum iç savaş olursa bundan yanlızca Kürtler etkilenmez, herkes etkilenir. Zerre kadar onuru olan her Kürt'ün bir saat bile beklemeye tahammülü kalmaz. Kürtlere açık açık söylüyorum. Böyle bir durumda da burada beni ölmüş bilsinler, burada pratik önderlik yapamam. Daha bir aydan fazla zaman var.

Ateşkes sürecinde daha dikkatli olunmalıdır. Gerilla için çatışmasızlık döneminde kendini korumak, diğer dönemlerden daha ciddi, daha önemli bir iştir. Yirmi dört saat uyanık olmak gerekir ama bunun ciddiyetinin farkına varılamıyor. Siyasi operasyonlarda da özellikle gençliğe yöneldikleri görülüyor. Direnen kesimi hedef alıyorlar, kendilerince bu şekilde isyanı bitireceklerini zannediyorlar!

Şimdiye kadar devlet hep sola tuzak kurmuştur komplo yapmıştır

Ben bu arada zaten yeni bir örgütlenme modeli geliştiriyorum, hazırlanıyorum, yoğunlaşmam bunun üzerinedir. Gündemimdedir. Önümüzdeki günlerde daha da pratikleştireceğim. Bu, yeni bir model olacak. İki ayağı olacak bunun. Bir taraftan Kürtlerin örgütlenmesi kendi içinde devam edecek, ama diğer taraftan Türkiye'deki solun bütün kesimlerini, çevrecileri, feministleri, herkesi kapsayacak bir model olacak. Seçimden sonra bunun pratikleştirilmesine yönelik çalışmalarım olacak. Şimdiye kadar Türkiye'de devlet hep sola tuzak kurmuştur, komplo yapmıştır. Mustafa Suphiler olayı, Mahirler olayı da böyledir. Solun varlığı, bu tür yöntemlerle hep engellenmiştir. Devlet solun varlığının engellenmesinin bir hata olduğunu fark etmiş gibidir. Tabii sol da bu oyunları boşa çıkaracak şekilde kendisini geliştirememiştir, güdük kalmıştır, yetersiz kalmıştır, toplumsallaşamamıştır. Özgüven eksikliği vardır. Eksiklikleri olsa da bu seçimlerle birlikte iyi bir başlangıç yapılmıştır. Fena olmamıştır. Geliştireceğim yeni modelle bütün bunları bütünleştireceğiz. Demokratik Sol diyorum buna. İleride bunu detaylandıracağım.

Daha önce de söylemiştim, Türkiye'de iki blok vardır. Birincisi milliyetçi ulusalcı bloktur, bunu MHP ve CHP temsil etmektedir. MHP hala bu blokun katı temsilcisidir. İkinci blok islamcı Türkçü bloktur. AKP bunu temsil ediyor. Bizim geliştirdiğimiz üçüncü blok, milliyetçilik, dincilik, etnikçilik, mezhepçilik değil demokratik toplumsalcılığı esas alan Demokratik Ulus Bloğu'dur. Bahsettiğim iki bloğun yanında üçüncü bir blok, üçüncü bir yoldur. Yıllardır bu bloktan bahsediyorum, "Apodur söyler, genel geçer şeylerdir" denildi, ciddiye alınmadı, gereği yapılmadı. Oysa zamanında bu hayata geçirilmiş olsaydı şimdi iktidar ortağı olunurdu. Sanırım CHP, şimdilerde yeni yeni burada yaptığımız görüşmelerin önemini fark etmiş görünüyor. Tekrar söylüyorum, burada heyetle görüşmelerimiz kapsamlıdır, derinliklidir. Ben bu sürece demokratik anayasal çözüm süreci demiştim. Eğer hükümet bu çözüm sürecine gelmezse, büyük bir savaş çıkarsa üç ay bile dayanamaz.

Önemli bir sürece giriyoruz. 15 Haziran'dan sonra kimse kendini kandırmasın, herkes hazırlığını buna göre yapsın. 15 Haziran'dan sonra süreç ya büyük bir anlaşmaya ya da büyük bir savaşa evrilecektir. Eğer anlaşma olursa Kürtlerin tarihteki ilk büyük anlaşması olacaktır. Bu yaz çok önemlidir, bazı ilkleri yaşayacağımız tarihi önemde olan bir yaza gireceğiz. 18 yıldır frenliyordum, deyim yerindeyse savaşı soğutuyordum. Barışçıl demokratik çözüm gelişir diyordum. 15 Haziran'dan sonra anlaşma olmaz ise öyle pasif savunma, aktif savunma diye bir şey olmaz. Artık kimse kendini kandırmasın, beni de kandıramazlar. Apo, eski Apo değil. Son görüşmede bütün bunları heyete açıkça ve bütün detaylarıyla anlattım. Kimse yanlış anlamasın, bu bir tehdit değildir, ben uyarı görevimi yapıyorum. Ayrıca, iç ve dış odaklar buradaki görüşmeleri provoke edebilir. Bunlar, bu sorunun çözümsüzlüğünü isteyen güçler, iç ve dış destekleriyle sabote etmek için darbe dahil her türlü provokasyonu geliştirebilirler.

KCK tutukluların siyasi rehine durumları devam ediyor. KCK operasyonlarını hazırlayanların polis akademisi çevresinde teorize edildiğini, bu tarz sonunda KCK tutuklamalarının yapıldığını anlatmıştım. Polis akademisinde bir odağın, bir çevrenin KCK'nin tasfiyesiyle bu işin bitirileceğinin teorisini yaptığına daha önce değinmiştim. Bu KCK operasyonları çok tehlikeli sonuçlar doğurdu, dikkat edilirse Türkiye'ye son beş altı yılı kaybettirdi. Geçmişte de JİTEM'in yaptırdığı operasyonlar oldu, biliniyor Veli Küçük onlar bunun sorumlusuydu. O zaman ben çırpındım, dikkat çektim, bizim müdahalelerimiz olmasaydı iş daha tehlikeli boyutlara giderdi.

KCK tutuklularının durumu da ancak buradaki görüşmelerin seyrine göre belli olur. Salıverilip verilmeyecekleri buradaki görüşmelerin sonucuna bağlıdır. Eğer anlaşma olmazsa onlara büyük cezalar verilebilir. On yıllarca içeride tutulabilirler. Tüm cezaevlerindeki arkadaşların, özellikle hasta arkadaşların durumları da bu görüşmelerin akıbetiyle bağlantılıdır. Mehmet Aras, Bakırköy'deki Hediye ve diğer bütün hasta arkadaşlara özel selamlarımı iletiyorum.

Suriye'deki halkımıza da selamlarımı iletiyorum. Suriye'deki Kürtler hem hükümet hem de muhalefetle dengeli bir ilişki içinde olmalılar.

Qers, Meleti, Denizli, Mûş'taki halkımıza ve Serhat halkına selamlarımı iletiyorum.

Son yaşanan gerilla kayıpları eski tarz gerillacılıktan kaynaklanıyorsa bu onların eksikliği. Dersim'deki, daha önce Amanoslardaki toplu öldürmelerden anlaşılıyorki, toplu bir imha süreci söz konusu. Çandar'ın da dediği gibi 15 Haziran süreci başlamış durumda.

Bugün Haki Karer, Dörtler ve Kaypakkaya'nın şehadet yıldönümü. Ben bu açıklamalarımı onlara ithaf ediyorum. 6 Mayıs'ta Deniz Gezmişler de idam edilmişti. Anıları önünde saygıyla eğiliyorum. Bu konuya daha önceki görüşmelerimde de değinmiştim. Anılarını yaşatıyoruz.

Bu seçimle Türkiye halkıyla, Türkiye sosyalistleriyle birliğimizi sağladık ve geliştirdik, bu çok önemli. Bu bir başlangıç oldu, daha da gelişecek. Ben iki konudan bahsedeceğim; *Birincisi*, şimdi bu gelen ve benimle görüşen heyet iyi niyetli bir heyettir. Bu heyet gladio

ile bağlantılı değildir. Ben bunu kendilerine de söyledim. Dedim ki, siz gladio ile bağlantılı değilsiniz, komplonun içinde değilsiniz. Ben bu heyetin gladiodan bağımsız olduğunu görüyorum. Bu konuda eminim. Heyet sorunu çözme konusunda iyi niyetli olup, bu konuda komplo içerisinde değildir. Heyet güçlüdür, ikna edebilir, irade sahibidir. Heyet ne tam hükümet memuru ne de kandırmaca bir devlet ekibidir, bağımsızdır. Bu heyetle görüşmelerimiz ciddidir, bir kandırılma durumu söz konusu değildir. Ancak hükümeti, başbakanı ikna etme güçleri var mı? ABD'ye rağmen bir şeyler yapabilecekler mi, burası önemli. Heyetle önümüzdeki günlerde, 15 Haziran'dan önce son bir kez görüşeceğim. Çok önemli bir görüşme. Bu konuda heyet bana ipucu verecektir. Bazı bilgiler verecektir. Bu görüşmede bazı şeyler az çok netleşecektir. Şimdiye kadar bize karşı uygulanmakta olan NATO gizli ordusunun, gladiosunun bir komplosu devam etmektedir. Dördüncü kezdir çözüme çok yaklaşırken, NATO gladiosunun komplosuyla karşı karşıyayız. Burada heyetle çözüme dönük, çözümü geliştirecek görüşmelerimize karşı, çözüme karşı yeniden bir gladio komplosu devreye sokulmakta, çözüm engellenmektedir. Tam da bu noktada şunlara değinmek istiyorum; şu an yeni bir gladio ile, gladio darbesi ile, gladio komplosu ile karşı karşıyayız. Bu söylediklerimi kendi tecrübelerime dayanarak söylüyorum. Belli bir tecrübe var bu tecrübelerimi de dikkate alarak bunları dile getiriyorum. Dönemin iyi anlaşılması için biraz açmak gerekiyor.

Özal devleti askeri partisini barışa hazırlamamıştı ikna edememişti

Birinci komplo dönemi, Özal döneminde gerçekleşen komplodur. Ben buna çözüme karşı '93 komplosu diyorum. Özal döneminde uluslararası bir gladio vardı. Türkiye'deki gladio da bunun içindeydi ve güçlüydü. Özal bu sorunu çözmek istiyordu. Bana ilk haber gönderdiğinde "bu işi çözelim, çözmek istiyorum" diyordu. Ben buna fazla ihtimal vermiyordum. Özal'ın çözebileceğine fazla ihtimal vermiyordum. "Bu bir oyundur" diyordum. Sorunu çözmek için Özal, Talabani'yi yanıma göndermişti. Talabani'ye bu kuşkumu dile getirdim. "Özal bunu çözemez, çözebilir mi" dedim. Talabani bana "Özal bu işi çözmek istiyor" dedi. Özal Talabani'ye "Eşref Bitlis de benden yana, bu sorunu çözeceğim" demişti. Talabani "yeter ki ateşkes ilan edilsin" demişti. Ben başta buna kuşkulu bakıyordum, ancak sonra ikna oldum, uzun bir tereddütten sonra ikna oldum. Özal silahlı birliklerin bir yerde toplanmasını, ateşkesin olmasını benden istedi. Çözüm için onları kırmadım. Onlar bu şekilde çözümün gelişeceğini söylüyorlardı. O dönem bu fırsata bir şans tanımak istedim. Barış, ateşkes ilan ettik. Fakat devlet o dönem çözüme hazır değildi. Özal devleti, askeri, partisini barışa hazırlamamıştı, barışa ikna edememişti. Ateşkesten sonra gladio devreye girdi. O dönem çözümü geliştirmeye çalışan Özal'a ve Eşref Bitlis'e karşı darbe yapıldı. Özal'ı götürdüler. Eşref Bitlis'i de götürdüler. Eşref Bitlis'in ekibini de dağıttılar. Bahtiyar Aydın onlar, Mardin'deki Rıdvan Özden ve diğer bazı subayları tasfiye ettiler. O dönem JİTEM de ikiye bölündü. Cem Ersever onları tasfiye ettiler, çünkü bunlar Eşref Bitlis'e bağlıydılar. O dönem bu gladio Doğan Güreş, Tansu Çiller eliyle yürütüldü. '93'teki ateşkesin bozulmasıyla birlikte 93-94'te dört bin köy boşaltıldı, on binlerce faili meçhul cinayet işlendi. Adeta bir felaket yaşandı. Bu NATO gladiosunun çözüme karşı geliştirdiği ilk darbedir. Ben buna birinci komplo dönemi diyorum. Özal ve Eşref Bitlis'e dönük darbenin başını çekenlerden biri de Süleyman Demirel'di. Bu darbeyi T. Çiller, D. Güreş ve S. Demirel, NATO gladiosu ile birlikte gerçekleştirdi. Zaten bilindiği üzere o dönem genelkurmay Başkanı Muhittin Füsunoğlu olacaktı, ama T. Çiller ekibi darbe yaparak onun genelkurmay başkanı olmasını engelledi ve onun yerine Doğan Güreş genelkurmay başkanı yapıldı.

İkinci komplo dönemi '97-98 döneminde yaşandı. Genelkurmay Başkanı İsmail Hakkı Karadayı bu mevcut savaşı sınırlandırma isteğindeydi. Yani savaşı sınırlandırma eğilimindeydi. Erbakan döneminde çözüme yönelik girişimler oldu. Erbakan iyi niyetle bazı girişimlerde bulundu. Abdülhalim Haddam da tekrar yazmış, Hürriyet'te çıkmış, doğrudur. O dönem Erbakan da Özal gibi, silahlı güçlerin bir yere toplanmasını, silahların susmasını ve bundan sonra çözüm için görüşmelerin yapılacağını, çözümün konuşulacağını söyledi. Ben onu da kırmadım. Ancak tekrar gladio devreye girdi. Birinci komplo döneminde gladionun başını çekenler Güreş-Çiller ekibiydi. Bu ikinci dönemde ise Türkiye'deki gladionun başını çeken kişi Çevik Bir'dir. O dönem D. Güreş rolünü Çevik Bir oynadı. Hatta bu Çevik Bir, Kıvrıkoğlu'nun genelkurmay başkanı olmasını istemediği için ona suikast girişiminde bulundu. Bu dönemde Karadayı, daha sonra da Kıvrıkoğlu her ikisi de savaşı sınırlandırmak istiyorlardı. Onlar da silahların susmasını, çatışmaların bitmesini, silahlı güçlerin bir yere toplanmasını istiyor, ondan sonra çözüme dair her şeyin konuşulabileceğini söylüyorlardı. Bize de haber gönderdiler. Cezaevine gidip Muzafer Ayata ile görüşmüşlerdi, cezaevi üzerinden benimle de görüşme talepleri oldu. Muzaffer Ayata da Tempo dergisine anlatmıştı. Doğru söylüyor. Onlara ulaşmışlar, bana da daha sonra telefon ettiler. Avrupa'ya da bir temsilcilerini göndermişler. Ben onların bu savaşı sınırlandırma isteğine karşılık verdim. Çözüme şans tanıdım. Ancak Tansu Çiller'e bağlı istihbarat şefi Bülent Orakoğlu bizim bu görüşmelerimizi tespit etmiş, dinlemeye almış, daha sonra deşifre etti. Yine uluslararası gladio devreye girdi. Bu dönemdeki çözüm arayışımız da bu şekilde komployla boşa çıkarıldı. Türkiye'de o dönemde Çevik Bir'in başını çektiği gladio ekibiyle CIA ajanı T. Çiller bu komplonun başını çektiler. T. Çiller'in CIA ajanı olduğu sonradan ortaya çıktı. Mesut Yılmaz nispeten daha ılımlı, iyi niyetliydi. Bu dönemde de böylece çözüme dönük arayışlarımız komploya kurban gitti. O dönemi anlatan bir konuşma yapmıştım Med TV de. Bir barış şansımız vardı, bir barış güvercini olduk ama bu barış güvercinini uçurdular diye nitelemiştim.

> *"İkinci komplo dönemi '97-98 döneminde yaşandı. Genelkurmay Başkanı İsmail Hakkı Karadayı bu mevcut savaşı sınırlandırma isteğindeydi. Yani savaşı sınırlandırma eğilimindeydi. Erbakan döneminde çözüme yönelik girişimler oldu. Erbakan iyi niyetle bazı girişimlerde bulundu. Abdülhalim Haddam da tekrar yazmış, Hürriyet'te çıkmış, doğrudur. O dönem Erbakan da Özal gibi, silahlı güçlerin bir yere toplanmasını, silahların susmasını ve bundan sonra çözüm için görüşmelerin yapılacağını, çözümün konuşulacağını söyledi"*

Benim bu uluslararası komploda öldürülme planım da vardı

Benim üzerime çok geldiler. NATO gladiosunun komplosu sonucu Suriye'ye baskı uygulandı ve Suriye'yi savaşla tehdit ettiler. Benim Suriye'den çıkmam sağlandı. Suriye'den çıkarılma sürecimi Haddam da anlatıyor. Uluslararası NATO gladiosu bize karşı netti politikalarında, tavırlarında. Benim bu uluslararası komploda öldürülme planım da vardı. Bana karşı geliştirilen NATO gladiosu komplosunda AB, ABD ve Rusya anlaşmıştı. Rusya ile IMF üzerinden anlaşma sağlamışlardı. Komploya Rusya, İtalya, İsrail ve Yunanistan da dahildi. Yunanistan'dan sonra beni Beyaz Rusya'ya indirmek istiyorlardı. İçinde bulunduğum uçak Beyaz Rusya'ya indi. Oradan Hollanda'ya gideceksin dediler, ancak Beyaz Rusya'da havaalanına indiğimizde her taraf boştu, hiçbir güvenliğimiz yoktu. Ben durumdan şüphelendim ve uçaktan inmeyi reddettim. O an bana karşı bir şeyler yapılacaktı, ancak ben uçaktan inmeyince Mandela ile görüşme talebimi kabul ettiler. Beni Mandela'ya götürme sözü verdiler. Daha sonra Kenya'ya götürdüler. Benim Kenya'ya götürülmem aslında bir kaçırılmaydı. Bu hikaye uzundur, daha önce de defalarca anlatmıştım, uzun uzun anlatmaya gerek yok. Kenya'da iken çiftlikte kalma fikri de ilk o dönem ortaya atıldı. Bana "seni bir çiftlikte tutalım, yüksek duvarları olan, güvenlikli, geniş bir çiftlik, uzun bir süre kalırsın" dediler. Bu şu demekti; NATO'nun, Amerika'nın denetimi, denetiminde kalmak demektir. Amaçları bir süre gözlem altında tutmaktı. Bin Ladin gibi bir çiftlikte uzun süre tutacaklardı. Zamanı gelince de imha edeceklerdi veya başka bir şey yapacaklardı. Ama burada önemli olan onların kontrolünde olma durumudur. Bin Ladin de Pakistan'ın kontrolünde bir çiftlikte kalıyordu. Pakistan'da ABD güdümündedir. Ben çiftlikte kalma fikrini kesinlikle reddettim, kabul etmedim. Elçilikte kaldım. On beş gün kadar orada kaldım. O dönem bana eşlik eden Yunan istihbaratı, Kalenderidis, Karamanlis onlar hepsi CIA elemanları, gizli NATO subaylarıydılar. Yunan elçisi Kostullas da FBI, CIA ajanıydı, zaten ikisi de aynıdır, fark etmez. Daha sonra Kenya polisi bana "elçilikten çıkacaksın, çıkmazsan elçiliği basarız" dediler. Ölümle sonuçlanabilecek bir baskın olacaktı. Ancak biz tedbirli davrandık. Elçilikten çıkarken elimize bir tabanca vermek istediler. Dilan da oradaydı. "Bununla kendinizi korursunuz" dediler. Yani orada bizim fiziki direneceğimizi zannediyorlardı. Eğer direnseydik, o silahı da kabul etseydik, bizi öldürüp direnmiş görüntüsü vereceklerdi. Tek başıma silahla ne yapabilirdim ki, aslında ölmek çok şey değildi, ama böyle ölmek istemedim. Bin Ladin gibi, onun için de "elinde bir silahla direndi" dediler. Beni de bu şekilde öldürebilirlerdi. Benzer şeyler var, fakat benim ve Ladin'in durumu farklıdır, benim durumum daha özgündür. Biz elçilikten silahsız çıktık, silahsız çıktığımız için bize karşı bir şey yapamadılar. Daha sonra beni kaçırıp uçağa bindirdiler. Yine de üzerimde silah olabileceğini düşünmüşler. Uçakta dört beş kişi üzerime çullandılar yere yatırdılar, silahsız olduğumu görünce de bağladılar. Hatta onlardan biri, "üzerinde silah bulunsa öldürebilirdik" dedi. Bu şekilde benim buraya getirilmemle ikinci barış görüşmeleri de NATO gladiosunun komplosuyla son buldu.

1999'da daha çok askeri ağırlıklı heyet gelip benimle o dönemde, görüştü. O dönemdeki askerler tecrübeliydi, samimi gibiydiler. Onlardan birisi *"oyun büyük, bunu boşa çıkarmamız gerekiyor. Siz ülkeyi bölmek istemediğinizi belirtip şiddetten vazgeçerseniz, her konuyu konuşabiliriz"* dediler. Bunun üzerine ateşkes ve sınır dışına çekilme çağrım oldu ve gerillalar sınır dışına çekildi. Ecevit o dönemde bir şeyler yapmak istiyordu çözüme yönelik. Rahşan affı da bu nedenle düşünülmüştü. Gerillayı da kapsayacaktı. O dönemdeki heyetle olan görüşmelerimiz 2001'e kadar devam etti. Daha sonra bilindiği gibi tekrar NATO gladiosu Türkiye'deki gladio ile birlikte devreye girdi. Ecevit'i tasfiye ettiler. Kürt hareketini de o dönemde ikiye ayırmak için çoktan hazırlıklarını yapmışlar. Bu durum Amerika'nın Irak'a müdahalesiyle doğrudan bağlantılıdır. Osman-Botan alçağı bu oyuna geldiler. Bunlar Güney'e gittiler, sığındılar. Diğerleri de Kandil'de kaldılar. Kandil'de kalanlar bu ayrılmayı zamanında önleyebilirlerdi, ancak bunu başaramadılar, süreci iyi yönetemediler, yetersiz kaldılar. Benim müdahale etmemi istediler. Ben o dönemde "bir bedenimi ikiye ayırdıktan sonra birini tercih etmemi istiyorsunuz, ben bunu kabul edemem" diyerek büyük bir öfkeyle karşılık verdim. Onlara çok öfke duydum, çok ağır eleştiriler yönelttim, çok ağır hakaretler ettim. Adeta bedenimizi ikiye bölmelerini nasıl kabul edebilirdim? Ama o alçak Osman-Botanlar kopup gittiler. Bine yakın kadro da eridi. O dönem zamanında yeterli bilgi getirilmedi bana. Kopukluklar oldu. Sonuçta örgüt ikiye bölmek istediler. Bu süreci Bir Halkı Savunmak kitabında geniş geniş anlattım. Hem Kürtlere karşı geliştirilen politikalar hem de Kürtlerin kendi içindeki kopuşlar hakkında çok detaylı çözümlemeler yaptım. Örgüt üzerindeki bu oyun, bu komplo 2002'de başladı. 2002-04 arası bu kopmalar, ayrışmalar, bu tasfiye politikası yaşandı. Tabii o dönem ABD'nin Ortadoğu ve özellikle Irak'a dönük politikaları söz konusuydu. İşte AKP de 2002'de bu temel üzerine, bu politikalar üzerine başa getirildi. AKP'nin 2002'de iktidara gelmesiyle yeni bir konsept hayata geçirildi. NATO gladiosunun komploları farklı bir şekilde gelişmeye başladı. Bu, üçüncü komplo dönemiydi.

Böylece 99'dan 2004'e kadar beş yıl geçmiş oldu. Tüm bunlara rağmen PKK'nin yeniden inşasıyla, Kongra-Gel ve KCK sistemleriyle örgütü yeniden şekillendirdik. O dönem örgütteki kopuşlar ve örgüte yönelik tasfiye politikaları karşısında Abdullah Gül'e mektup yazdım. Kendisine bu sorunları birlikte aşabiliriz, bu sorunların önüne geçebiliriz, çözüm için gerekli olan adımları atabiliriz dedim. Ama bana cevap vermediler, duyarsız kaldılar, bir şey yapmadılar. Ben de o dönemde yaşanan bütün bu gelişmelerden dolayı örgüte "ne yapıyorsanız yapın, sizi serbest bırakıyorum, kendi kararlarınızı kendiniz alın, kendi örgütlenmenizi kendiniz yaparsınız" dedim. Ve PKK yeniden bir yapılanmaya, bir silahlı hamleye başladı.

O dönemi de böylece geçirdik. 2006'da bana çağrıda bulundular. Ahmet Türk onlar üzerinden haber gönderdiler. Bize karşı tasfiye politikalarında başarılı olamayınca, ateşkes için bana haber gönderdiler. Ben tam ikna değildim, ama bir çağrıda bulundum. Ahmet Türk onlar bir politika geliştiremediler. DTP de başarısız kaldı. Bana göre o dönemde yapılan, bir hataydı. Bunun bir oyun olduğu da sonradan anlaşıldı. Bu da başarılı olamayınca, kuşatmaya aldılar, hücre cezaları vermeye başladılar. Hücre cezasıyla bize karşı yeni politika oluşturdular. Hem hücre cezalarıyla burada bana karşı hem de askeri operasyonlarla örgütü kuşatmaya almaya başladılar. 2006'da ben 125 sayfalık bir broşür hazırladım ona da el koydular ve vermediler. Halen onlardadır. O 125 sayfada birçok ilişkiyi, gladioyu açıklamıştım. Bu komplolar dönemini de orada geniş açmıştım.

> *"Bugüne kadar bu komplolara rağmen ölmediysek, hayatta kaldıysak, hata yapmamamızdan kaynaklanıyor. Dikkatli davrandık. Hata yapsaydık durum farklı olurdu. Örgüte yönelik politikalar ile bana karşı geliştirilen hücre cezaları da başarılı olmayınca yeni bir tasfiye politikasını devreye koydular. Bu yeni bir gladioydu, yeşil gladio! Daha önce buna yeşil komplo dönemi demiştim. Bu dönem diğer dönemlerden daha farklı gelişti. Bu dönemde hem siyasi operasyonlar, KCK operasyonları başladı hem de askeri operasyonlar"*

KCK operasyonları diri Kürt'ü tasfiye etme amaçlıydı

Bugüne kadar bu komplolara rağmen ölmediysek, hayatta kaldıysak, hata yapmamamızdan kaynaklanıyor. Dikkatli davrandık. Hata yapsaydık durum farklı olurdu. Örgüte yönelik politikalar ile bana karşı geliştirilen hücre cezaları da başarılı olmayınca yeni bir tasfiye politikasını devreye koydular. Bu yeni bir gladioydu, yeşil gladio! Daha önce buna yeşil komplo dönemi demiştim. Bu dönem diğer dönemlerden daha farklı gelişti. Bu dönemde hem siyasi operasyonlar, KCK operasyonları başladı hem de askeri operasyonlar. İkisi birlikte devreye girdi. Yani hem siyasi hem askeri operasyonlar eş zamanlı olarak yürütüldü. Bu AKP iktidarının politikasıydı. Tam bu gladio komplo döneminde önceki dönemlerdeki gazetelerin yerini Zaman gazetesi aldı. Zaman üzerinden daha çok yapılmaya başlandı. KCK operasyonları diri Kürt'ü tasfiye etme amaçlıydı. Bu dönemde geliştirilen politikalar daha çok örgütlü Kürtleri dikkate almadan, muhatap almadan onları tasfiye ederek, bunun yerine kendine bağlı yeni sahte bir Kürt yaratma politikalarıydı. Bu dönemde TRT 6 vb sözde açılımlarla, bu diri Kürt kesiminin yerine kendi benzeri Kürt'ü yaratmaya çalışıyorlardı. Benimle de o dönemde görüşme yaptılar. KCK operasyonlarını doğru bulmadıklarını söylediler. Üç yıldır heyetle bu görüşmeleri yapıyoruz. Heyetle görüşmeler başladıktan sonra mektup göndermeye başladım. Ben de o dönemde bu politikalara karşı, 2009'da yol haritasını yazdım. Yol haritasına da el koydular, vermediler. Daha sonra AİHM üzerinden ancak alınabildi.

Daha önce de Türkiye'de gladio dönemleri olmuştur. 1980'de oldu, 60'da

oldu. Kore Savaşı döneminde oldu. Türkiye'de özellikle 1952 Kore Savaşı'ndan bu yana gladio dönemleri hep olmuştur. Bugün yeni bir durumla karşı karşıyayız. Türkiye NATO gladiosu ile, ABD ile anlaşmış durumda. Kürtleri topyekun bitirme, tasfiye etme planı devrededir. Ortadoğu'da Türkiye desteğine karşılık Kürtlerin kellesi Türkiye'ye verilecek. Bu konuda ABD ile anlaşmışlar, bu anlaşma Kürtlerin yok edilmesi üzerinedir. ABD elçisi gördüğünüz gibi Erdoğan'ı helikopter pistinde yakalıyor, ona talimat götürüyor. Mevzu bu politikalardır. Tüm bunlar ABD ile Türkiye'nin anlaştığını gösteriyor. Daha önce ABD ile Türkiye Ortadoğu konusunda tam anlaşamamışlardı, Kürtlerden dolayı tam anlaşamıyorlardı. Kürtlerden dolayı bazı nüanslar, bazı ufak-tefek anlaşmazlıklar vardı. Ancak şu an o anlaşmazlıkları da çözmüş durumdalar. Bugünkü durum 5 Kasım 2007'de Erdoğan-Bush görüşmesindeki anlaşmanın bir benzeridir. Ortadoğu'daki Türkiye desteğine karşılık Kürtlerin KCK şahsında kellesi verilecek. Anlaşma budur! Bu tüm kamuoyuna ve aydınlara bu şekilde anlatılmalı. Bu yeni bir durumdur, Kürtler bunu aylarca tartışmalı.

Türkiye, Suudi Arabistan ve Pakistan arasında bir ittifak, bir ortak politika oluşturulmuştu. Bin Ladin'in meselesi de bu politikalarla bağlantılıdır. El Kaide lideri Ladin'in öldürülmesi fasa fisodur. ABD diyor ki "biz birkaç senedir Ladin'i, gözetim altında tutuyorduk." Doğru söylüyorlar. Zaten Ladin'i etkisiz hale getirmişlerdi. Yıllarca gözetim altında tuttu. Ve en son silahlı çatışma görüntüsü vererek öldürüldü. Aslında Ladin'i asıl destekleyen devletler Türkiye, Pakistan ve Suudi Arabistan'dır. Bu devletleri Ladin arkalamıştı. Bu devletler Ladin'i destekliyordu, kendi güdümlerinde tutuyordu. ABD bunu biliyordu, bu devletleri zorlamaya başladı, bu devletler de zorlanınca Ladin'i satıp Amerika'nın hedefine bıraktılar.

ABD ile AB Ortadoğu politikaları konusunda birlikte hareket ediyor

Amerika'nın Ortadoğu'da yeni politikaları söz konusudur. Türkiye de bunu görüyor. Beşar Esad'ı götürecekler. Artık fazla dayanamaz. Ya onu teslim alacaklar ya da Kaddafi gibi direnecektir. Muhtemelen direnecektir de. Ama sonunda düşürülecektir. Zaten Libya'yı sattılar. Suriye'nin düşmesinde ise Türkiye ağır hareket ederek bunu sürece yayıyor, öyle ani yapılmasını istemiyor. Aynı şekilde sıra İran'a da gelecektir. Belki İran geciktirilecek ve İran da direnecek, ama sonunda İran da düşürülecektir. İran'ı sürece yayacaklar, ama sıra oraya da gelecek.

Daha önce ABD ile AB ülkeleri arasında Ortadoğu politikaları konusunda bir fark vardı. Bazı ufak nüanslar vardı, bir makas aralığı vardı. Ancak şimdi o makas aralığı da kapandı. Birlikte hareket ediyorlar. AKP de bu nedenle kendisini kurtarmak için Amerika'nın bu politikalarına tam teslim olmuştur. Adeta ayaklarına kapanarak kendi iktidarını sürdürme peşindedir. Bu nedenle Kürtleri satıyor. Türkiye, Pakistan ve S. Arabistan, Suriye ve Libya'yı sattıkları gibi İran'ı da satacaklar. Beşar Esad da bu nedenle şu an Türkiye'ye öfkeli. Pakistan ve S. Arabistan'a politikalarından dolayı menfaatler sağlandı. Şimdi de Suriye politikaları için Türkiye'ye 18 milyar dolar para sağlanıyor. Libya'ya müdahale sürecinde Türkiye ilk birkaç gün farklı konuştu. Ancak on gün geçmeden Türkiye tam tersi bir tutum sergiledi. Türkiye ABD ile anlaşarak Kaddafi'yi sattı. Şu an NATO'ya sağlanan İzmir'deki askeri üs de gösteriyor ki, Türkiye tamamen ABD ile anlaşmış durumda ve bütün imkanlarını seferber etmiştir. Kürtleri de bu politikalarla bağlantılı olarak satmıştır. Buna bütün Kürtler dahildir. Suriye'deki, İran'daki, Irak'taki Kürtler de dahildir. Bu süreçte Kürtler Suriye ile de, İran ile de anlaşmaya çalışabilirler. Suriye ve İran'a şu söylenebilir; sakın Kürtleri kullanmaya kalkmasınlar. Bu, onlar için bir felaket olur, onların sonu olur. Ben onları sert bir şekilde uyarıyorum: Kürtlerle anlaşmalıdırlar. Demokratik özerklik temelinde bir anlaşmaya gidilebilir. Şayet Suriye devleti kabul etmezse Kürtler muhaliflerle hareket edebilirler. Ancak Suriye'deki muhaliflerle birlikte hareket etme durumunda da çaba Suriye'yi demokratikleştirmek yönünde olmalıdır. Şayet bunlar gerçekleşmezse Suriye ve herkes bilmelidir ki Kürtler soykırım kıskacındadırlar. Kürtler bu süreçte var olma yok olma mücadelesi vermektedirler. Kürtlere imha dayatılmaktadır, ölüm kalım meselesidir.

Bugünden sonraki tabloyu şöyle görüyorum. Bunu halkımız, herkes bilmeli. Suriye ve İran'daki Kürtler özgürlük çizgisinde kalacak ve daha da gelişecekler. Irak'taki Kürtler ise özellikle bir kesimin İran'la derin ilişkileri var ve İran'ın etkisi çok fazla. İran'ın buradaki etkisi köklü olduğu için tamamen İran'dan kopmazlar. Bu nedenle oradaki Kürtlerin politik olarak ikiye bölünme tehlikesi vardır, bu şimdiden görülmelidir.

Biz bugüne kadar hiç kimsenin boyunduruğu altına, etkisi altına girmedik, girmeyiz de. Bugüne kadar hep bağımsız kaldık. ABD'nin etkisi altına hiç girmedik, bugünden sonra da girmeyeceğiz. Türkiye, İran, Irak, Suriye de bunları iyi bilsin. Ama Kürtlerin daha fazla üzerine gelirlerse, daha fazla imha, daha fazla tasfiye dayatırlarsa, başka ittifaklar gelişebilir. Kürtler daha farklı ittifaklara yönelebilir. Nasıl ki ABD Türkiye ile ittifak geliştirip Kürtleri imhayı planlıyorsa, Kürtler de bu imhalara karşı ittifaklar geliştirebilirler.

BDPliler "biz halkı zor durduruyoruz, zaptedemiyoruz, onları tutmakta güçlük yaşıyoruz" diyorlar. Kimsenin halkı zorla tutmak gibi bir görevi yoktur. Artık bu dilden vazgeçilmelidir. Senin görevin halkı durdurmak değil, halkı demokratik çözüme, demokratik çözüm sürecine hazırlamaktır. Aynı şekilde Kandil de "biz gerillayı zor tutuyoruz, zapt edemiyoruz, gerillayı durduramıyoruz" diyor. Bu dilden, bu politikadan vazgeçilmesi gerekiyor. Gerilla kendi savunmasını yapmak zorundadır, kimse bunun önüne geçemez. BDP'nin ve Kandil'in de bu dili sürdürmemesi gerekir. Bu doğru da değil, etik de değil. BDP'nin görevi halkı demokratik çözüm sürecine hazırlamak, Kandil'in de görevi doğru çizgide hareket etmeyi sağlamaktır.

BDP'nin halkı demokratik özerkliğe hazırlama görevi bulunmaktadır

Gerilla sınırı geçtikten sonra aktif savunma, pasif savunma diye bir şey kalmaz. Bunlar boş şeylerdir. Gerilla 24 saat gerillacılık yapar. 24 saat uyakta, uyanık şekilde hareket ederler. Ben burada heyetle görüştüğümde onlara da söyledim. Meşru savunma hakkı vardır, üzerlerine gidilirse, operasyon yapılırsa misliyle cevap verilir. Gerillaya yapılan operasyonlara karşı kimse gerillayı tutmaya kalkamaz. Kendilerini on kat daha iyi savunacaklardır. Misliyle cevap verme hakkına sahiptir. Bunun önünde bir engel de yok! Kimse de engel olamaz. Tüm kamuoyu da bunu bilmelidir. Bu son yaşanan kayıplardan dolayı da Kandil sorumludur. Gerillasından komutanına kadar yaşanan bu kayıplardan dolayı Kandil sorumludur. BDP'nin kullandığı bu dilden vazgeçmesi gerekiyor. Halkı demokratik özerkliğe hazırlama görevi bulunmaktadır.

Ayrıca gençliğin inisiyatifi vardır, zaten kendi özerk örgütlenmeleri vardır. Her yerde kendi örgütlülüklerini kurarlar, kendi önderlerini de kendileri seçerler, önderlerini oluştururlar. Öyle kimseyi de esas almalarına gerek yok. Filistin'deki intifada gibi kendi örgütlülükleriyle bağımsız hareket ederler.

> ***"Burada halkımıza, örgütlerimize şu çağrıda bulunuyorum: Ben sizlere pratik önderlik de yapmak isterdim ancak koşullarım elvermediği için teorik önderlik yapıyorum. 15 Haziran'a kadar bu söylediğim çerçevede bir yeşil ışık yakılmazsa, çözümün gelişeceğine dair bir bildirim yapılmazsa, beni ölmüş bilin! Artık ondan sonra yaşanacak olan başkaldırıdır, isyandır, her şey olabilir. Ben buna devrimci halk savaşı diyorum"***

ABD ve Türkiye'nin bu ittifakına, bu anlaşmasına karşı benimle görüşmeye gelen heyet bir şey yapabilir mi? Heyet veya devlet içinde savaşın gelişmesini istemeyen, barışı arzulayan kimseler Kürtlere karşı geliştirilen bu politikalara karşı gelebilir mi, bu politikaları durdurabilir mi, bilemiyorum. Tekrar ediyorum, buraya gelip benimle görüşen heyet iyi niyetlidir. Bu meselelere de hakimdir. Ancak bu şeylere gücü yeter mi, onu da göreceğiz. Hükümet şu an bu savaş politikalarına tamamen teslim olmuştur. ABD ve Türkiye Kürtlerin kellesi karşılığında anlaşmışlar diyorum. Bunun için tüm aydınlara diyorum ki; "buna karşı çıkılmalı, sessiz kalınmamalıdır." Bugün radyodan dinlediğim kadarıyla Erdoğan'ın üslubu gösteriyor ki ABD ile anlaşmışlar. Türkiye'nin Ortadoğu'da ABD'ye vereceği destek karşılığı Kürtlerin kellesi kendilerine verilecektir. Eskiden teslim almaya çalışıyorlardı, şimdi teslim olunsa bile böyle bırakmazlar, siyaseten yok ederler. Ben daha önce Recep Tayyip Erdoğan için Özal mı olacak, Çiller mi olacak diye sormuştum. Recep Tayyip Erdoğan Çillerleşti. Tercihini Çiller olmaktan yana kullandı. Bu bir taktik midir, bilemiyorum, ancak şu anki yürüttüğü politikalar Çiller olmaktan yana tercihini kullandığını gösteriyor. Kürtleri sürekli tasfiye ediyor, hem askeri hem siyasi operasyonla her gün Kürtleri tasfiye ediyorlar. Benim şu andaki duruma ilişkin yorumum; Kürtler soykırım kıskacındadır. Kürtlere karşı yeni bir gladio devrededir. Gelinen aşamada çözüme yaklaşırken bir NATO gladiosu komplosuyla karşı karşıyayız. Son savunmamın beşinci cildinde bu yeni gladio örgütlenmesini daha önceki yapılanmalarıyla birlikte çok geniş açımladım. Savunmamı da bu nedenle vermiyorlar.

15 Haziran tarihini kullanmakla, 15 Haziran'da mutlaka çözüm olur demiyorum. Hemen 15 Haziran'da çözüm gelişir demiyorum, beklemiyorum. Burada önemli olan husus şudur: 15 Haziran'a kadar başbakanın –büyük ihtimalle hükümet yine onlar olacak– Kürtleri çözüm sürecine dahil ederek sorunu çözeceklerine ilişkin bir açıklama yapmasıdır. Bu konuda Başbakan'ın bir adım atması, yeşil ışık yakması önemlidir. Ben bu nedenle 15 Haziran akşamına kadar bekliyorum bu mesajı. Buraya benimle görüşmeye gelen heyet de bana bu konuda herhalde bir ipucu verecektir. ABD ile anlaşma kesin yapılmış mı, bu konu önemli. 15 Haziran'a kadar bekliyorum. Eğer bana bu konuda yeşil ışık yakılırsa, Kürtleri de dahil ederek –çünkü daha önce dahil edilmeyerek yol katedilmeye çalışılmıştı– ben de buna büyük öfke duymuştum. Ama şimdi sorunu çözeceklerini deklare ederlerse, ben de gerillaları bir yere toplamak için devreye girerim. Gerillalar uygun bir pozisyon alır, silahlı çatışma devreden çıkar, demokratik çözüm süreci de başlamış olur. Başbakan 15 Haziran'a kadar çıkıp konuşsun ve bana: "Silahlı güçlerini bir yere çek ve biz demokratik anayasa çözümü üzerinden çözüm geliştireceğiz" desin. O zaman bu savaşı durdurmuş olur. Burada halkımıza, örgütlerimize şu çağrıda bulunuyorum: Ben sizlere pratik önderlik de yapmak isterdim, ancak koşullarım elvermediği için teorik önderlik yapıyorum. 15 Haziran'a kadar bu söylediğim çerçevede bir yeşil ışık yakılmazsa, çözümün gelişeceğine dair bir bildirim yapılmazsa, beni ölmüş bilin! Artık ondan sonra yaşanacak olan başkaldırıdır, isyandır, her şey olabilir. Ben buna devrimci halk savaşı diyorum. Tarihi günler yaşıyoruz, tarihi süreçteyiz, önemli gelişmeler olur. Herkes bunların farkında olmalı. BDP, Kandil hepsi bunun farkında olarak hareket ederler. Umarım savaş olmaz, çözüm gelişir, barış olur.

Seçimlerde SDP genel başkanı da aday olsaydı iyi olurdu. Yine HAK-PAR'dan da olsaydı iyi olurdu. HAK-PAR seçimden çekilerek demokrasi bloğu adaylarını destekleyeceklerini açıklamış. Bu olumlu bir yaklaşımdır, mesele sadece seçim değil, birlikte hareket edilmesi önemlidir. Demokrasi bloğu stratejiktir, sadece seçime dönük olmamalıdır.

Bir tasfiye politikası devrededir tasfiye derinleştiriliyor

Öyle anlaşılıyor ki bu siyasi ve askeri operasyonlar durmayacak. Hatta daha da büyük bir yönelime hazırlanıyorlar. Seçimden sonra bu operasyonları derinleştirebilirler. İki yönlü yapıyorlar. Hem kırda hem şehirde birlikte yürütüyorlar. Vekillere, siyasetçilere de yönelebilirler. Leyla Zanalara yaptıkları gibi yapabilirler. Kimsenin can güvenliği yok. Önemli bir sürecin içindeyiz. Yaklaşık üç yıldır burada görüşmeler yapıyorum, hatta YSK kararıyla aynı günde bir görüşmem de oldu. Son görüşme tam da YSK'nın kararını verdiği gün yapıldı, ilginçtir. Bu karar buradaki görüşmeleri sabote etmeye dönüktür. Daha önce de bu tür şeyler oldu. Bir seferinde de tam buraya benimle görüşmeye geldiklerinde Colemerg'teki 9 köylünün katledilmesi olayı yaşanmıştı. Onlar da ne olduğunu anlamamıştı, habersizdiler. Yine yaptığım bir başka görüşme de tam da bu KCK tutuklamalarının başladığı güne denk gelmişti.

Bu KCK operasyonlarının arkasındaki güç kimdir, karanlıktır. Bu hususların aydınlatılması siyaseten önemlidir. Hakikatleri araştırma komisyonu biraz da bunları aydınlatmak için öneriyorum. Yine Colemerg'teki 9 köylünün öldürülmesi, YSK kararı gibi örnekler böyledir. Bir yandan benimle görüşüyorlar öte yandan hem askeri ve siyasi operasyonlar devam ediyor.

Bir tasfiye politikası devrededir. Böyle düşünüyorum. Tasfiye derinleştiriliyor. Bir tasfiye politikası devrede, benim üzerimden bir oyalama geliştiriyor olabilirler. Ama ben net ifade ediyorum, ben halkımı oyalamayacağım. Bunu söylemek zorundayım. Zaten bunun işaretleri de çok net görülüyor. CIA başkanı gelip burada beş gün boşu boşuna kalmadı, en önemli gelişme budur. Öyle anla-

şılıyor ki Türkiye ve Amerika gizli bir anlaşma yaptı. Bu anlaşmaya göre Amerika'nın Suriye, İran ve Libya politikalarını Türkiye alttan destekleyecek. Türkiye'nin Suriye ve İran politikası bu anlaşmayla değişmiştir. Daha önce Türkiye-İran-Suriye ittifakı almış başını gidiyordu, etkiliydiler. Türkiye sözde antiemperyalistti. Beş altı yıldır sözde Amerika'ya karşı dik duruyorlardı, İsrail'le çatışıyor gibi görünüyorlardı. Fakat bu sadece bir görüntüden ibaretti. Bugün bu anlaşmayla Türkiye-İran-Suriye ittifakı dağılmıştır. Türkiye, Amerika'nın Suriye ve İran politikalarına destek verecek. Bunun karşılığında Türkiye, Kürtlere istediği gibi yönelecektir. Kürtler defalarca katliamdan geçirilse de Amerika'nın hiç umurunda olmaz, çıkarları için Kürtleri de her şeyi de feda ederler, Kürtlerin katledilmesi, binlercesinin ölmesi umurlarında değildir. Bu çerçevede hem askeri operasyonlar yoğunlaşıyor, yoğunlaşacak hem de Kürt siyasetçilerinin ileri gelenleri ve kadrolar hedeflenecek, etkisizleştirilmeye çalışılacak. Bu, tutuklamayla olur, başka biçimde olur.

Amerika üst düzey PKK'liler hakkında malvarlığını dondurma kararı vermiş. Bu arada da Türkiye Amerika'dan helikopter ihalesi aldı. Bizim malvarlığımız mı var, Amerika bilmiyor mu ki bunların malvarlıkları yok. Aslında çok ince yöntemleri var, bu onlara bir mesajdır. "Ben sizinle uğraşıyorum" mesajını veriyor, "sizin hakkınızda bir karar aldım" demiş oluyor. Daha önce Karayılan, Duran Kalkan onları da listeye almışlardı. Amerika ve İngiltere'nin eskiden beri uyguladığı genel bir politikasıdır. Türkiye bunların oyunlarına gelmemelidir. Saddam'a aynısını yapmadılar mı, Saddam'ı Kuveyt'e saldırtmadılar mı, önce İran daha sonra Kuveyt batağına çekmediler mi? Önce Saddam'a "seni destekleyeceğiz" dediler, hem İran'a hem Kuveyt'e saldırttılar, sonra ne olduğunu hepimiz gördük. Bugün de aynısını Türkiye'ye yapıyorlar, Türkiye'yi Kürtlere saldırtıyorlar. Ama bunun sonuçları ağır olur, bu felaket getirir.

Talabani ve Barzani de tehlikelerin farkında olmalıdırlar. Onlar da bu oyunun içine alınıyorlar. Fakat şunu net bilmelidirler ki, PKK olmazsa onların ömrü sadece yirmi dört saattir. Eğer PKK'yi tasfiye ederlerse sıra onlara da gelir, onları yirmi dört saatte bitirirler. Talabani ve Barzani bu tehlikelere karşı ve Kürtlerin ortak çıkarı için Demokratik Ulusal Kongre'yi toplamalıdırlar. Amerika'nın Ortadoğu liderlerinin başına getirdiklerini görüyorlardır. Kaddafi'yi yanlarına çektiler, sırtını sıvazladılar, işte gittiğinde Elysse'de, Amerika'da çadır kurdurttular. Fakat şimdi onun da hali ortada. Yine Beşar Esad'ın durumu benzerdir. Onu da Türkiye'yle ilişkilendirdiler, İngiltere basınında Esma Esad'ı öne çıkardılar, pohpohladılar. Şimdi Esad'ın durumu içler acısı, Türkiye Amerika'yla anlaşarak Suriye'ye ilişkin politikalarını değiştiriyor. Yine Mübarek olayı biliniyor. Otuz yıl boyunca Amerika'nın has adamıydı. Fakat Amerika onu yirmi dört saatte gözden çıkardı. Şimdi sözde bir hastanede tutuluyor. Ama aslında gözaltındadır ve bunun da arkasında İsrail vardır.

Ortadoğu'nun liderliklerinin akıbeti budur. Erdoğan bunu bilmelidir. İşte şimdi ABD ile anlaşarak alt emperyalist ülke havasına girdiler, son zamanlarda "bölgede büyük, güçlü, etkili, model devletiz" diyorlar! Tarihten de mi ders almıyorlar? Amerika ve İngiltere'nin bugün uyguladığı politikaların tarihte de örnekleri var. İngilizler Yunanlıları da bu şekilde kullandılar, kendi politikaları için Anadolu'ya sürdüler. Sonuç tüm Rumların Anadolu'dan tasfiyesi oldu. Yunanlıları önce yanına çekti daha sonra batağa sürükledi, Yunanlıları kurban etmiş oldu. Yine 1925'te Şeyh Sait olayında Kürtleri yanına çekiyormuş gibi bir görüntü oluşturdu, daha sonra Musul-Kerkük karşılığında Kürtlerin kurban edilmesine onay verdi. Ve Kürt katliamları, jenosidi ondan sonra başladı. Kürtler hakkında soykırım kararı 1925'de alınmıştır. Bu politikaların II. Dünya Savaşı sıralarında da örnekleri var. Türkiye'yi II. Dünya Savaşı ve sonrasında yanlarına çekmek karşılığında Hatay'a onay verdiler. Daha sonra Menderes biraz çizgileri dışına çıktığında tasfiye ettiler. Özal da iyi niyetlice, kendince bir çözüm geliştirmek isterken onu da götürdüler. Ecevit'i de tarumar ettiler. 2002'de bir şeyler olacaktı, ama pişmanlık yasasıyla birlikte boşa çıktı. 2002'den beridir AKP süreci var, tasfiye politikasını uygulamaya koydular, PKK'yi bölme, parçalama yoluna gittiler, işte 2004'te bu Osmanlar-Botanlar alçak bir şekilde yanlarına kadınları kızları da alarak gittiler.

İktidar insanı şarhoş eder

Bize karşı ABD ve İngiltere'nin Türkiye'yle anlaşma örnekleri daha önce de vardı. '92'de Doğan Güreş İngiltere'ye gidip anlaşmaya vardıktan sonra dönüşte "yeşil ışık aldık" demişti. Hatta bunu bir gazeteci kitabında da yazmıştı, Doğan Güreş'in gidip İngiltere'de yeşil ışık aldığını belirtmişti. Bundan sonra Kürtlere yönelik çok acımasız yönelimler geliştirdiler. İnsanları vahşice öldürdüler, binlerce faili meçhul yaşandı. Erdoğan farkında değil, iktidar insanı sarhoş eder. Çiller'i biliyorsunuz, nasıl korkunç hale geldiğini. Bugün yaşanan da budur. CIA Başkanı buraya gelip anlaşma yapmıştır. Fakat söylediğim gibi bu tehlikelidir, bu politikalarla hareket ederse Erdoğan'ın sonu daha beter olur. Buradan uyarıyorum, bu sorumluluğu kabul etmeyeceğim, bundan sonra gelişeceklerin sorumluluğu bana ait değildir. 2002'de AKP iktidarı başladıktan sonra ordudaki, benim JİTEM dediğim GLADİO güçlerinin ikiüç sefer darbe teşebbüsünde bulundukları şimdi anlaşılıyor, fakat başarılı olamıyorlar. 5 Kasım 2007 tarihinde Bush-Erdoğan zirvesinden sonra ABD açıkça desteğini ordudan çekip AKP'yi desteklemeye başlamıştır. Aslında Ergenekon davasıyla da yapılan budur. Ben bu generaller için "satılmış" demiştim, daha sonra Veli Küçük de 5 Kasım Erdoğan-Bush görüşmesini kastederek "biz o gün satıldık" demişti. Aslında başlarına geleni iyi anlamıştı.

Askeri ve siyasi operasyonlarla BDP ve PKK tasfiye edilmeye çalışılıyor yerine bazı işbirlikçi Kürtlerle görüşüp sahte bir Kürt oluşumu yaratmaya, alternatif bir Kürt partisi oluşturulmaya çalışılıyor. Aslında bunlardan Kürt partisi de olmaz, Kürtler bunların partisini kabul etmez. Bunları Kürtlerin üzerine sürüyorlar. Altında başka şeyler, planlar var. Bunlardan Kürt partisi falan da olmaz, başaramazlar, bir alternatif olamazlar. Kürtler şu anda ateş topu olmuşlar, her gün cinayet, tutuklamalarla karşı karşıyadırlar. Bunlar akıllarını başlarına alsınlar, ateş topuna dönmüş Kürtlere yaklaşmasınlar. Uzak dursunlar Kürtlerden. Diğer partilerden aday olan Kürtler de bunu böyle bilmeli, onlar da bunların farkında olmalı, kendilerini bu politikalara alet etmemeli, kullandırtmamalıdırlar.

İşte Kürt siyasetini de "şahinler güvercinler" diye ayırmak istediler. Ortada derin bir tasfiye politikası var. Aslında bu tasfiye çok önceden başlamıştı. Ben 2006'da da Kürt politikacıları uyarmıştım, beni anlayamadılar. O dönemki görüşmeler kafama çok yatmamıştı aslında, ama karışmadım, onayladım. Bazı Kürt siyasetçilerin iyiniyetle yaptığı görüşmeler sonuçsuz kaldı. Anlamıyorlar, dürüstler, ama kandırılabiliyorlar. O dönem MHP ile yapılan tokalaşma sahneleri de yumuşatma yaklaşımları da bunun bir parçasıydı. Avrupa'da o dönemde yapılan görüşmeler de bununla bağlantılıydı. O dönemdeki diyaloglar konusunda ikna olmamıştım, temkinli yaklaşmıştım, ama bir şans tanımak adına onaylamıştım. Fakat daha sonra işte DTP'yi de kapattılar, bilinen yönelimler oldu. İyiniyetliydiler, ama bunların farkında değildiler. Bu süreçten onları zor kurtardık. Geçmişte JİTEM eliyle yaptıkları tasfiyeciliği şimdi o polis akademisi çevresinde geliştiriyorlar. Bunlar geçmişteki CHP diktatoryasından yirmi kat daha tehlikelidirler, daha beterdirler. Bunlar Kürt politikacılara daha da yönelebilirler. Onların çevresini, yanındakileri, ailelerini alabilirler, zaten alıyorlar. Bu durum görülmelidir. Bu kadar tutuklamalar var. Cayır cayır tasfiye ediyorlar. Siyaset kurumu ne yapıyor? Bu kadar tutuklama, KCK tutukluları var. Bu tutuklular serbest bırakılıncaya kadar daha etkili bir pratik ve politikanın sahibi olabilirler. Amed, çocuklarına, KCK tutuklularına sahip çıkmalıdır, "bunlar bırakılmıyorsa biz de tutum alıyoruz" diyebilirler. Tek başına bunun için bile sonuç alıncaya kadar çok şey yapılabilinir, siyasetçiler bunu bile başaramıyorlar.

> *"Ben burada Kürtlerin onurunu temsil ediyorum ve ölünceye kadar da bunu çiğnetmem. Bu gelişmeler karşısında Kürtler de kendi pozisyonlarını değerlendirmek durumundadırlar. Kürtler bu özgürlük davasından vazgeçmezler. Bu ateşkes meselesi de yanlış anlaşılıyor. Ben biraz bu sürece şans vermek için gerillanın karakol baskını, sabotaj türü eylemlere girmemesini önermiştim, gerilla buna uydu. Buna karşı bir dönem operasyonlar azaldı"*

Aslında İsmail Beşikçi doğru söylüyordu; "Öcalan'ın tutukluluk koşullarında müzakere yürütmesi doğru değil" demişti, ama bu süreci götürecek kimse olmadığı için ben bu sorumluluğu üstlenmek zorunda kaldım. Benden başka kimse var mı, kim yapacak! Ben halkımıza teşekkür ediyorum, beni bu noktaya onlar getirdiler. Halk arkamda durdu, halkla aramda özel bir bağ var. Kürt siyaseti de Sayın Öcalan dedi, muhatap gösterdi, teşekkür ediyorum ama benim burada koşullarım çok sınırlı. Görülüyor elim kolum bağlı. Daha önce "dar bir koridordayım, kıpırdayamıyorum, hareket alanım kısıtlı" demiştim. Benim tek yapabildiğim buraya gelen heyetle görüşmeleri sürdürmek. Bunu da bir umut ışığını değerlendirmek için yapıyorum. Ama öyle anlaşılıyor ki bunlar inisiyatifli değil, AKP'ye belirlediğimiz çözümü kabul ettiremiyorlar, ikna edemiyorlar. Anladığım kadarıyla ne orduya ne AKP'ye burada belirlediğimiz çözümü kabul ettirebiliyorlar. Bu KCK tutuklamalarından, operasyonlardan onlar da rahatsız olduklarını, yanlış olduğunu söylüyorlardı. Heyetin yetki düzeyi düşüktür, yükseltilmesi gerekir. 15 Haziran'a kadar bir ya da iki görüşme yapma ihtimali var. Bu görüşmelerden sonra artık durum netleşecektir. Ben yol haritasındakilerden daha somut pratik bazı öneriler içeren kısa metinler hazırlayacağım. Fakat daha farklı, daha somut, net yapılması gereken şeyler var. Bunlar da yapılmazsa zaten yapacak bir şey kalmaz. Bu durum 15 Haziran'a kadar netleşecek, her şey bu tarihte belli olacak.

Savunmamın 5. cildi henüz AHİM'e verilmemiş. Bu da gösteriyor ki, içeriğinde yaptığım değerlendirmelerden rahatsız olmuşlar. Bu nedenle vermemeleri anlaşılıyor. Ben bu savunmamın ismini bu duruma uygun şekilde "Soykırım Kıskacında Kürtler" olarak koyacaktım. Sonrasında değiştirerek "Demokratik Ulus Çözümü" yaptım.

Türkiye kamuoyuna sesleniyorum. Türkiye kamuoyu bilsin ki bu bir oyundur. Amerika kendi çıkarları için herkesi satar. Amerika'yla yapılan bu anlaşma çözüm getirmez, felaket getirir. Ben bu durumun sorumluluğunu üstlenmiyorum. Biz aslında demokratik anayasal çözümle sonuca gitmeye çalıştık, yumuşak bir geçiş yapmak için elimizden geleni yaptık. Fakat karşımızda çözüm için muhatap bulamıyoruz. Demokratik anayasal çözüm çabamıza askeri-siyasi operasyonlarla, tasfiyeyle cevap veriliyor.

Ben burada Kürtlerin onurunu temsil ediyorum ve ölünceye kadar da bunu çiğnetmem. Bu gelişmeler karşısında Kürtler de kendi pozisyonlarını değerlendirmek durumundadırlar. Kürtler bu özgürlük davasından vazgeçmezler. Bu ateşkes meselesi de yanlış anlaşılıyor. Ben biraz bu sürece şans vermek için gerillanın karakol baskını, sabotaj türü eylemlere girmemesini önermiştim, gerilla buna uydu. Buna karşı bir dönem operasyonlar azaldı. Ama bu gerillanın kendisini imha ettireceği anlamına gelmez. Kendilerini iyi korumaları, çatışmadan kaçınmaları gerekiyordu, üzerlerine gelindiği takdirde de kendilerini her türlü savunmaları gerekir. Sana saldırılırsa tabii ki kendini koruyacaksın, cevap vereceksin, bunu defalarca söyledim. Sadece süreci biraz daha sağlıklı götürmek adına bazı önerilerim vardı. Bu Kandil'de kendini yakan dört gerillanın yaptığı da doğru anlaşılmalıdır. Bu sürecin tıkandığını gördükleri için, bu tutumlara tepkilerinden kendilerini yaktılar. Bununla yönetime bir mesaj verdiler. Bunlar büyük direnişlerdir, tarihidir, hepsini saygıyla anıyorum. Mustafa Malçok meselesi de aynı şekildedir. O da Amed'e duyduğu öfkeden dolayı bunu yapmıştır. Suyun kenarına gidiyor ve bir de mektup bırakıyor galiba. Ve öyle bir yumruğu havada cayır cayır yanıyor ve üstelik yanma halindeyken bile kendisini suya atmıyor. Bu ne büyük bir iradedir. Bu tarihi bir eylemdir. Büyük bağlılığın ifadesidir, kahramancadır. Bu eylemlerin yüklediği sorumluluğun bilincinde olunmalıdır.

Ben burada gerillaya da sesleniyorum. Kendi öz savunmalarını kendileri yapsınlar. Yirmi dört saat gerillacılık yapacaklar. Gerilla yirmi dört saat gerilladır. Her an uyanık ve tetikte olmaları gerekiyor.

Şimdi bu durumu halk, BDP, DTK, Kandil oturup değerlendirmek durumunda. Kendi kararlarını almak durumundalar, kendi kararlarını almalıdırlar. Söylediğim gibi yirmi yıldır her şey benim omuzlarıma yıkılıyor. Yeter artık beni bu kadar zorladıkları. Burada yapacaklarım sınırlı, koşullarım zor, uygun değil. Ne yapacaklarsa kendileri bilir, büyük ihtimalle çözüm gelişmeyecek, tasfiye geliştiriliyor. Onlar da hazırlıklarını buna göre yapacaklardır. Onları bu davaya ben çağırmadım, vazgeçin de demem. Ben bırakın desem bile özgürlüğüne, onuruna düşkün Kürt halkı bu özgürlük mücadelesini bırakmaz. Ama "gücümüz yetmiyor, biz Ermeniler gibi soykırıma uğramaktan, katledilmekten korkuyoruz diyorsanız", ona da saygı duyarım. Eğer "bu mücadeleyi sürdüreceğiz" diyorsanız da gereğini yapın, öyle konuşmakla olmuyor. Kendinize güveniyorsanız işte Yemen'deki, Tunus'taki örnekleri görüyorsunuz, ben sizi tutmam. Bazı yerlerde sonuç aldılar. İşte Tunus'ta biri kendini yaktı, onun üzerine üç gün ayaklandılar. İşte 15 Şubat'ta kendini yakanlar var. Yapabiliyorsanız onlara layık olun. Dağdan da bir şey beklemeyin. Göze alabiliyorsanız gereğini yaparsınız. Biz bu diyalog sürecine şans verme adına 15 Haziran'a kadar biraz bekleyip görelim dedik. Ama şimdi yaşananlar ortada. Kendi kararlarını kendileri vermelidirler. Gücünüz yetiyorsa hazırlığınızı yaparsınız, demokratik özerkliği kurar, hayata geçirirsiniz.

Suriye'ye ilişkin şunları söyleyebilirim. Esad'ın durumu da söylediğim gibidir. Amerika önce onu da yanına çekti, fakat şimdi kritik noktadadır. Ya Zeynel Abidin gibi teslim olacak ya bir çözüm yolu açacak ya da zorla tasfiye edilecek, o zaman herşeyini kaybeder, ailesi de gider. Suriye'de Kürtlerin birlikte hareket etmesi gerekiyor.

Bütün emek, özgürlük ve demokrasi adaylarına başarılar diliyorum, selamlarımı iletiyorum. Ertuğrul Kürkçüler de rollerini iyi oynamalılar. Şerafettin Elçi'ye de selamlarımı iletiyorum. Süreç önemlidir onların da sorumlulukları var. Başarılar diliyorum hepsine. Wan'daki halkımıza, gençlik ve kadınlara selamlarımı iletiyorum. Wan önemlidir. Başarılar diliyorum. Kadınlara ilişkin de bir iki şey söylemek istiyorum. Bakırköy ve Adana Kadın Cezaevlerinden gelen mektuplar var. Mektuplarındaki derinleşme düzeyini çok olumlu buluyorum. Kadın gelişme ve derinleşme düzeyleri beni umutlandırdı. Bu arkadaşlar hem birbirleriyle hem de bütün cezaevlerindeki kadın arkadaşlarıyla mektuplaşarak bu görüşlerini paylaşabilir, daha da geliştirebilirler. Bir de Erzirum Cezaevi'nde ağır hasta olan Mehmet Aras'a selamlarımı iletiyorum. Bismil'de hayatını kaybeden İbrahim Oruç'un ailesine sabır ve başsağlığı diliyorum. İdir ve Bazîd halkımıza da selamlarımı iletiyorum.

Mersin emeğin sembolüdür

Çukurova yöresinin insanları dürüst, namuslu insanlardır. Çukurova kültürü önemlidir. Oraya göç eden Kürtlerin çoğunluğu son derece temiz, duyarlı insanlardır. Belki çok fazla mücadeleye katkıları olmuyor. Bu da daha çok ilgisiz bırakıldıklarından, yoksulluklarındandır. Bu ilgisizlikler beni oldukça rahatsız ediyor, üzülüyorum bu durumlara. Çukurova kültürü emeğe dayalı yaşayan, emeğin değerli olduğu bir kültürdür. Buranın kültürü ve burada yaşananlar güçlü bir dil, iyi bir anlatımla romanlaştırılabilir. Orhan Kemal'in toprakla ilgili bir romanı var. Bu romanında iki onurlu emekçi var. Çukurova'nın durumunu çok güzel, edebi, güçlü şekilde romanlaştı-

rıyor. Bugünkü emekçi insanların durumu da benzer bir dil, benzer bir edebi güçle romanlaştırılabilir.

Mersin'i iyi biliyorum. Mersin emeğin sembolüdür, yoğun emek kültürünün olduğu bir yerdir. Bu anlamıyla önemli bir yere sahiptir. Orada yaşayan herkes emeğiyle geçinen insanlardır. Yoksulluk vardır. Mersin'de Araplar da var. Onlar da yoksul, emekçi insanlardır. Sadece Araplar değil, Kürtler, aleviler, hatta oradaki Türkmenler de buna dahildir. Bütün bu kesimler emeğiyle geçinen, yaşayan kesimlerdir. Türkmenler çok önemlidir. Bu yönüyle Mersin emek kültürünün olduğu bir yerdir. Aleviler tarihleri boyunca katliam gerçeğiyle yüzleşmiş en önemli topluluklardandır. Bu tarihi gerçekliği anlamak için daha ne yaşamak gerekir? Bu süreçte kendilerini ifade etmekten geri durmayacaklardır. Bu kesimlerin tümü örgütlenme sürecine katılmalıdır. Mersin'deki tüm grupları; Kürtleri, Arapları, alevileri, Türkmenleri selamlıyorum ve demokratik mücadelelerinde başarılar diliyorum. Ertuğrul Kürkçü'yü de bu temelde selamlıyor, başarılar diliyorum. Mersin'de bu kültüre uygun bir çıkış yakalanabilir.

Eskinin klasik partileriyle Türkiye'nin devasa birikmiş sorunları çözülemez

Seçimden sonra bir çatı partisi girişimi olabilir. Ertuğrul Kürkçü bu çalışmalarda da yer alabilir. Bu çatı partisi tek başına milliyete dayalı olmayacak, etnisite sorunlarını çözmüş, kendi içinde milliyetlere ve kültürlere duyarlı olan, emek eksenli bir çatı örgütü olur. Türkiye'de böylesi yeni bir çatıya ihtiyaç var. Seçimlerden hemen sonra bütün kültürleri bir araya getiren, bu kültürlere açık, emek eksenli bir çatı partisi çalışması başlayabilir. Türkiye'de bu anlamda ciddi bir boşluk var. Saldırgan kapitalist tekelciliğe, tekelci kapitalizme karşı, ancak bu tarz örgütlenmelerle cevap olabiliriz. Bundan sonrası öyle klasik partilerle gitmez. Bugüne kadar varolan klasik partiler, hayati sorunlara cevap olamaz, çok fazla başarı şansları da yoktur. Oluşturulacak yeni parti, ciddi bir alternatif olacaktır. Hemen olmasa da % 20-30'larda bir oy rahat alır. İktidarın alternatifi olacaktır.

Çatı örgütü çalışması emek eksenli bir parti girişimi olacak. Marks'ın kapitalizm eksenli modernite tespitini aşan bir modernite çözümlememiz var. Bizim bu yeni girişimle amacımız bütün ezilenlerin birlikteliğini sağlayarak ciddi bir alternatif yaratmaktır. Böylesi bir oluşumun baraj sorunu da olmayacaktır. Yoksa eskinin klasik partileriyle Türkiye'nin devasa birikmiş sorunları çözülemez. Klasik partiler demokratik öncülük rollerini oynayamıyorlar. Demokratlar, sosyalistler hayal kırıklığına uğramış, umutlarını yitirmiş olabilirler. Artık bu duyguları aşarak birlikte demokratik ulus bloğu çerçevesinde bir araya gelmek zorundayız. Zaten bahsettiğim bu yeni çatı partisi çalışması da Demokratik Ulus Bloğu mantığına dayanıyor. Bu konulara şimdilik bir giriş yapmış olduk. Bu konuyu önümüzdeki süreçte geliştirebiliriz.

İstanbul'daki adayların seçilmeleri de önemlidir. Levent Tüzel'in, Sırrı Süreyya Önder'in, diğer arkadaşların seçilmelerini önemsiyorum, mutlaka seçilmeleri gerekir. Aslında İstanbul'da daha fazla aday çıkaracak kapasite de vardır. Yine Urfa'nın da dört aday çıkaracak kapasitesi vardır. Urfa'nın neredeyse Türkiye'nin tamamı kadar bir potansiyeli vardır. Son dönemlerde çok büyüdü. Bunlar yeterince değerlendirilemiyor. Adıyaman, Malatya yörelerinde de durum öyledir. Bu yörenin insanı kendisine misyon biçen, iyi ve güçlü insandır. Güçlü kişilikler vardır.

Bu şartlarda pratik önderlik yapmam mümkün değil

15 Haziran'da çekileceğim yönünde yaptığım açıklamaların gerek Kürtler gerek Türkiye kamuoyu tarafından yeterince anlaşılmadığını düşünüyorum. Uzun zamandan beri ve şu an omuzumda oldukça yük var. Üzerimde çokça düğüm var. Benim burada, bu koşullarda daha fazla rol almamın, pratik önderlik yapmamın doğru olmadığını düşünüyorum. Ben daha önceleri de pratik önderlik yapamayacağımı, bunun doğru olmadığını belirttim. 15 Haziran'da çekileceğim derken, bu, tehdit, şantaj olarak değerlendiriliyor. Tehdit amaçlı değil, Kürt sorununun çözümü için bu açıklamaları yaptım. Mevcut koşullarla pratik önderlik yapmam faydadan çok zarar veriyor. Gerek devlet gerek Kandil ve BDP, bütün sorunları benim üzerime yıkmış, Kürtler de benden pratik önderlik bekliyor. Bundan sonra kendi durumlarına ilişkin kendi kararlarını kendileri almalıdırlar. Benim burada zaten sonumun ne olacağı da belli değil. Bir deprem olsa burası üzerime yıkılsa ne olacak. Bu durum ömür boyu süremez. Bir kayanın bile fiziksel bir ömrü vardır. Fiziksel açıdan en fazla ne kadar dayanabilirim, bilemiyorum. O yüzden herkes kendi önderliğini yapmalıdır. Aynı şekilde Kandil'dekiler de hepsi 60'lı yaşlarına gelmişler, belli bir tecrübeye sahipler, kendileri önderlik yapabilecek tecrübeye ve olgunluğa sahiptirler.

Buraya getirildiğim günden bugüne hep sabırla sorunun demokratik yollarla çözümü için çalıştım. Hatta hatırlıyorum; 2000'li yılların başıydı, buraya gelip benimle görüşenler "savaşacağınız kadar savaşın" diyorlardı, "savaşabiliyorsanız savaşın, nereye kadar savaşacaksınız" diyorlardı. Aslında devlet benim burada bu kadar sabredeceğimi beklemiyordu. Erkenden bu süreci bitireceğimi düşünüyorlardı. PKK de aynı şekilde benden bu kadar sabır beklemiyordu. Hem PKK hem devlet benim burada bu kadar sabırla demokratik çözüm üzerinde duracağımı, bunun için çalışacağımı kestiremiyorlardı. Ben sadece İmralı sürecinde değil, öncesi de dahil olmak üzere toplam olarak tam 18 yıldır silahlı yöntemin devre dışı bırakılması ve silahsız yöntemlerle sorunun çözümü için tek taraflı olarak uğraşıyorum. Ancak gelinen aşamada sonuç aldığımızı söyleyemem.

Son olarak burada heyetle yaptığım görüşmelerde silahlı mücadele yönteminin devre dışı bırakılıp, silahsızlanma sürecinin de içinde olduğu demokratik çözüm yönteminin devreye girmesi için çalışıyorum, çabalıyorum. Bir yeşil ışık bekliyorum. Bu heyetle yaptığımız görüşmelerden sonuç alınırsa demokratik çözüm yolu devreye girecektir. Seçimlere kadar, muhtemelen haziran başında bir görüşmemiz daha olacak. Ben bu yapacağımız görüşmede heyete daha somut, pratik öneriler sunacağım. Bu önerilerime olumlu cevap verilirse, devletin stratejik önderliği bu önerilere olumlu yaklaşır, demokratik çözüm yolunda karar alırsa, ben de o zaman rolümü daha anlamlı bir şekilde oynarım. Böylesi bir durumda sorumluluktan kaçmam da söz konusu olmaz. Üzerime düşen rolü oynayacağımı herkesin bilmesini isterim. Sunacağım bu önerilerin kabul edilmesi ve demokratik çözüm konusunda mutabakata varılması durumunda barışçıl çözüm için burada çalışmalarıma başlayacağım. Böylesi bir durumda daha rahat çalışma yürütebilmenin koşullarının oluşturulması gerekecek. O zaman şimdiki gibi haftada bir saatlik görüşmelerle bu işler yürütülemez. Sorunun aktörleriyle, BDP ile, herkesle görüşmeler yapacağım. Sonuç alıcı iletişim koşulları oluşturulmalı ki, ben de burada rolümü daha iyi oynayabileyim. Bu koşulların sağlanması durumunda gün gün burada ben barış çalışmaları yapacağım, çalışma yürüteceğim, buradaki tüm zamanımı bu çalışmalara ayıracağım.

Heyete sunacağım pratik önerilerim değerlendirilecek ve AKP demiyorum, devlet bu konuda bir karar verecek. O zaman AKP engel, şu engel, bu engel olmayacak. Böylesi engelleri kabul etmeyeceğim. Bunlar olursa ben de rolümü oynarım. Aksi takdirde 12 yıldır tutulduğum bu ağır koşullarda rolümü oynamam beklenmemelidir. İsmail Beşikçi de daha önce belirtmişti; cezaevi koşullarında pratik önderlik yapılamayacağını söylemişti. Doğru söylüyor, buradan kendisinin bu düşüncelerine katıldığımı belirtmek isterim. Zaten ben de pratik önderlik yapmıyorum, teorik önderlik yapıyorum. Mevcut haliyle konumum sorunun çözümüne ilişkin değil, engel bir durum oluşturmaktadır. Ben de bu koşullarda daha fazla rol almamın sorunun çözümü önünde engel olduğunu belirtmek istiyorum. Bu şekliyle süreci yürütmenin ahlaki olmadığını düşünüyorum. Benim üzerimden oyunlama, çözümün ötelenmesi vb oyunlara daha fazla müsaade edemem. AKP dokuz yıllık iktidarını benim üzerimden yaşattı. AKP hala bana dayanarak yaşamaya, ömrünü uzatmaya çalışıyor. Buna daha fazla izin vermeyeceğim. CHP'nin 80 yıllık hegemonyasından sonra AKP'nin son on yıllık hegemonyası yaşanıyor. Biz bu hegemonyaya hizmet etmeyeceğiz. Ben çocuk değilim, beni kandıramazlar. Aslında ben bu süreci 2005 yılında bitirecektim. Ancak o zaman yine aracılar üzerinden haber göndererek "sorunu çözeceğiz, çözmek istiyoruz" dediler. Ve 2005'ten bu yana altı yıldır bana ızdırap çektirdiler. Demokratik çözüme olan inancımdan dolayı bütün bunlara katlandım. Ben bu şekilde gelişmelerin önünde engel olmak istemiyorum artık. Mevcut statü sadece AKP'nin günlük politikalarını kurtarmaya yönelik bir sonuç doğurabilir, bunun dışında ne Kürtlere ne de devlete bir faydası olacaktır.

Kürt siyasetçileri de gelişmelerin önünde engel olmamalıdırlar. Onların görevi halkın, gerillanın devrimci mücadelesini engellemek, önünde durmak, buna set çekmek değildir. Taktiksel, stratejik düzenlemeler yapabilirler ancak halkın ve gerillanın mücadelesini engellemek gibi bir hak olamaz.

Ben de artık bu koşullarda pratik önderlik yapmayacağım derken bunu kastediyorum, mevcut statü de gelişmelere engeldir. Herkes kendi taktik-stratejik kararlarını kendileri alacak. Bundan sonra bana dayanarak olmaz. Benim buradaki rolümü, pozisyonumu kimse doğru anlamadı. Bana dair dogmatik bir önderlik anlayışı var. Ben bundan sonra olmasam da yazılı, sözlü olarak çözüme dair görüşlerimi savunmalarımda ve yaptığım görüşmelerde belirtmiştim. Bunlardan faydalanılabilir.

Kürtlerin bu koşullarda yaşaması ölümden daha beterdir

15 Haziran'da çekileceğim derken üç nedenden dolayı çekileceğimi belirtiyorum. Bunlar;

1- AKP'nin kendi hegemonik iktidarını bana dayandırması, benim üzerimden kendi iktidarını yaşatmaya çalışması,

2- Kürt siyasetinin ideolojisiz, örgütsüz siyaset anlayışı.

3- Askeri stratejik taktik yöntemlerle alakası olmayan, bağdaşmayan gerillacılık tarzı.

Bu üç nedenle mevcut koşullarda rol almamın bir önemi olmadığı gibi, artık üzerimdeki bu düğümlerin çözülmesi ve omuzumdaki bu yüklerin atılması gerekiyor. Ben 15 Haziran'da çekileceğim derken bunu kastediyorum, yoksa kimseye 15 Haziran'dan sonra gidin, vurun, kırın, dökün demiyorum.

Gerillaya da seslenmek istiyorum. Benim burada barışı, ateşkesi devam ettirdiğim zannediliyor. Böyle bir algı, inanç var. Ben burada barışı, ateşkesi sağlamadım. Asker ateşkesi dinlemiyor. Her türlü teknik araçlarıyla saldırıyor, kimyasal silahlar kullanılıyor. Afganistan'daki gibi pilotsuz hava araçları kullanıyorlar. Tüm bu saldırılar karşısında gerekli tedbirlerini almalıdırlar. Barışı, ateşkesi sağlama gibi bir durum söz konusu değil. Yapmaya çalıştığım, tecrübelerim doğrultusunda sorunun çözümü için gidilmesi gereken yolu göstermektir. Kendimce doğru olan yolu göstermeye ve bunu kabul ettirmeye çalışıyorum. Barışı ateşkesi sağlamışım gibi rehavete girilmemelidir. Gerilla, kendi bulunduğu somut koşullara göre üç kişiyse üç, beş kişiyse beş, kendi pratik önderliğini o anda koşullarına göre belirlemelidir. Mücadele yöntemlerini kendi pratik koşullarına göre belirlemelidirler. Ne yapıyorlarsa ona göre yapmalıdırlar.

Burada yaptığım görüşmelerden sonuç almamız durumunda görüşmeler sonlanmayacak, 15 Haziran'dan sonra da sürecektir. Sonuç almamız durumunda 15 Ağustos'tan itibaren yeni bir süreç başlayacak ve silahlı yöntemin devre dışı bırakılmasıyla birlikte sorunun silahsız demokratik çözümü sürecine girilecektir. Olumlu gelişmeler olmazsa 15 Haziran sonrası herkes için farklı olacak, bu böyle bilinmelidir. Herkes bu durumda kendi rolünü oynamalıdır. Devlet bu konuda adım atmazsa, demokratik çözüm seçeneğinin hayat bulmaması durumunda ortaya iki yönetimli çatışma süreci çıkacaktır. Birinci yönetim, demokratik özerklik yönetimidir. Bu yönetim sadece Kürtlerle sınırlı değildir. Karadeniz'den Trakya'ya, Ege'ye bütün Türkiye'de örgütlenen demokratik özerk yönetimdir ve onların güçleridir. İkinci yönetim ise, AKP'nin hegemonik iktidar yönetimidir. Demokratik çözüm şansının yitirilmesi durumunda bu iki güç arasında, yani demokratik özerk güçler ile AKP'nin iktidar güçleri arasında çatışma kaçınılmaz olacaktır. Ben burada tehdit etmiyorum, sosyolojik bir tespit yapıyorum. Bu ortaya çıkan çatışma bir Türk-Kürt çatışması olmayacaktır. AKP'nin iktidar güçleriyle demokratik özerk güçlerin çatışması olacaktır. Bu ikili yönetim gücü savaşı esnasında CHP, MHP, Ergenekon nereye savrulur, nasıl konumlanırlar, nerede dururlar bilmiyorum. Bu meseleyle de çok ilgilenmiyorum. Ergenekon diye bir güç var mı, ne yapar, CHP, MHP'nin pozisyonları ne olur, ne yaparlar net bir fikrim yok, umurumda da değil.

Buradan bütün gençliğe de seslenmek istiyorum. Mustafa Malçok sınırsız bir cesaret ve inancın göstergesidir. Eylemi bu anlamda anlamlıdır, anısı yaşatılmalıdır. Aynı zamanda gençler şahsında manevi komutandır. Bu bağlılık ve cesaret örgütlülüklerine yansımalıdır. Yiğitlik ve cesaret var, ancak bu tek başına benim posterlerimi ellerine alarak sokaklarda taşınmasıyla, bana bağlılık ifadeleriyle olmamalıdır. Ayrıca kimse benim için kendini de feda etmemelidir. Bu konuda manevi vicdan azabı çekiyorum. Bunu kabul etmiyorum. Somut koşulların somut tahlili doğrultusunda kendi örgütlülüklerini geliştirmelidirler. Yüzlercesi tutuklanıyor, cezaevine konuluyor, mücadele edilirken o kadar kolay kendilerini tutuklattırmamalıdırlar, öldürtmemelidirler. Ciddi örgütlenmeler yaratmalılar. Öyle doğru düzgün bir mücadele yürütmeden cezaevinde kendilerini çürütmemelidirler. Somut koşullara göre değişen daha anlamlı, uzun vadeli öz örgütlülükler oluşturmalıdırlar.

"Buradan bütün gençliğe de seslenmek istiyorum. Mustafa Malçok sınırsız bir cesaret ve inancın göstergesidir. Eylemi bu anlamda anlamlıdır, anısı yaşatılmalıdır. Aynı zamanda gençler şahsında manevi komutandır. Bu bağlılık ve cesaret örgütlülüklerine yansımalıdır. Yiğitlik ve cesaret var, ancak bu tek başına benim posterlerimi ellerine alarak sokaklarda taşınmasıyla, bana bağlılık ifadeleriyle olmamalıdır. Ayrıca kimse benim için kendini de feda etmemelidir"

Bu koşullarda bir yaşamı alçakça bulduğumu, bu koşulları kabul etmediğimi de belirtmeliyim. Kürtlerin bu koşullarda yaşaması, ölümden daha beterdir. Ben ölümü bu koşullardaki bir yaşama tercih ederim. Tabii devrimcilik, adanmışlığı, büyük bir fedakarlığı gerektirir. Ben bu duygularla sadece Kürtlere değil, sola, demokratik sola da bir şeyler katmaya, soluk kazandırmaya çalışıyorum. Uzun yıllar bunun için sabırla, inançla çalıştım. Bakıyorum da kırk yıllık bir devrimci yaşamım var. Hatırlıyorum, 31 Mart Kızıldere katliamı ile başladım devrimci mücadeleye. 31 Mart katliamını protesto etmek için 7 Nisan'da dağıttığım bildirilerden dolayı tutuklandım ve bir süre Mamak Cezaevi'nde kaldım. Böylece başladım.

Suriyedeki halkımıza da sesleniyorum. Suriyedeki demokratik özerk birliklerini, özsavunma birliklerini oluşturmalılar. Kendileri soykırım tehdidi altındadırlar. Bu tehdidi de göz önünde bulundurarak örgütlülüklerini geliştirmeliler. Yine Iraktaki halkımız da kendi örgütlülüklerini geliştirmeliler. Orada demokratik ulus birliği çerçevesinde konferanslarını gerçekleştirmeliler, birliklerini bu temelde güçlendirmelidirler.

Yakın arkadaşım Faruk Vakıf Ahmetoğlu'nun vefat ettiğini öğrendim. Ailesine, annesi babasına başsağlığı ve sabır dileklerimi iletiyorum.

Demokratik Modernite dergisi çalışanlarına selamlarımı gönderiyorum, çalışmalarında başarılar diliyorum. Cezaevindekilerin açlık grevini bırakmış olması olumludur. Ben onlara ilişkin değerlendirmelerimi 15 Haziran sonrasına bırakıyorum. Çalışmalı, yoğunlaşmalarını sürdürmeli, yeni döneme göre kendilerini konumlandırmalı, kendilerine iyi bakmalılar. Tüm halkımıza selamlarımı iletiyorum.

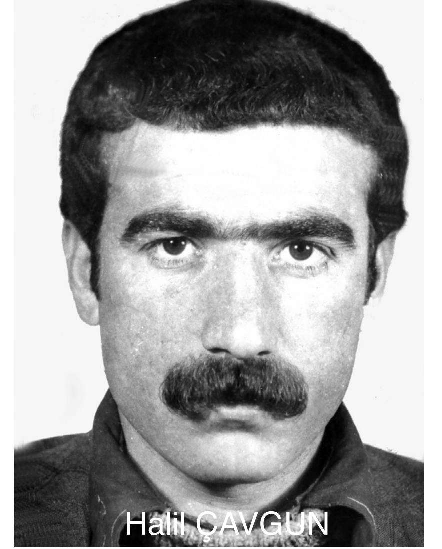
Zafere ulaşmanın doğru yolu şehitler çizgisini özümsemektir

18 Mayıs şehitler gününde, Kürt Hak Önderi'nin *"benim gizli ruhum gibiydi"* dediği büyük enternasyonalist Haki Karer şahsında tüm Özgürlük mücadelesi şehitlerini saygı ve minnetle anıyoruz. Halkımıza yüzyıllarca önderlik edecek güce sahip büyük şehitler ordusunun yaratıcısını saygıyla selamlıyoruz. Herkesin şehitler çizgisinde kendilerini sorgulayarak, kahraman şehitlere verdiği zafer sözünün gereğini pratikte yerinde ve zamanında başarıyla yerine getireceğine inanıyoruz. Bu inançla sayıları on binleri bulan kahraman şehitlerin özlem ve amaçlarını pratikte başaracağımıza dair onlara verdiğimiz zafer sözünü bir kez daha yineliyoruz.

Haki KARER

Deniz GEZMİŞ

İbrahim KAYPAKKAYA

Halil ÇAVGUN

PKK bir şehitler partisidir

Çok iyi bilinmektedir ki, PKK bir şehitler partisidir. Parti ve gerillanın Önderlik ve şehitler çizgisinde hareket eden bir güç olduğu tartışmasızdır. Özgürlük mücadelesi daha ilk büyük şehidini verdiğinde, yani 18 Mayıs 1977'de Antep'te Haki Karer şehit düştüğünde, Apocu grubun bu büyük şehidin anısına bağlılığın gereği büyük bir özgürlük hamlesi gerçekleştirdiği bilinmektedir. Kürt Halk Önderi her zaman "PKK'nin, Haki Karer yoldaşın anısının örgütlenmesi" olduğunu ifade etti. Özgürlük mücadelesinin birbirine halkalar halinde eklenmiş şehitler gerçeğinden oluşan bir kesintisiz zincir olduğunu söyledi. Parti ve gerilla gerçeğinde bu büyük kahraman şehitlerin dipdiri yaşadıklarını, belirtti. Neredeyse kırk yıla yaklaşan bu büyük Özgürlük mücadelesinin şehitlerin anısına doğru sahip çıkmanın ve onu yaşatmanın bir ifadesi olduğunu söyledi.

Haki Karer'in anısına sahip çıkma ve onu yaşatmanın mücadelesi içinde 19 Mayıs 1978'de Hilvan'da Halil Çavgun şehit düştü. Nasıl ki Haki Karer'in anısına bağlılığın gereği olarak Kürt Halk Önderi parti programını hazırlayıp, hareketi partileştirme kararını verdiyse, Halil Çavgun'un şehadeti anısına da gericiliğe karşı Özgürlük mücadelesini geliştirerek mücadeleyi halklaştırma ve silahlı boyuta taşıma kararını verdi. Haki ve Halil yoldaşların anısına bağlılığın sonucu Kürdistan'ın dört bir yanında geliştirilen büyük Özgürlük Mücadelesi, Kürt halkına her zorlu koşulda önderlik etme gücünü gösteren PKK partileşmesine ulaştırdı.

Böyle bir partileşme adımına sömürgeci soykırım rejiminin 12 Eylül faşist-askeri darbesiyle karşılık vermesi ardından, zindanda, yurtdışında ve dağda bu faşist rejime karşı kahramanca direnme süreci gelişti. 1 Mayıs 1982'de Beyrut'ta İsrail uçaklarının bombardımanı sonucu Abdulkadir Çubukçu şehit oldu. 17 Mayıs 1982'de Diyarbakır zindanında 12 Eylül karanlığını aydınlatan Ferhat Kurtay öncülüğündeki Dörtlerin büyük kahramanlık direnişi gerçekleşti. 2 Mayıs 1983'te Güney Kürdistan'da, Kandil'de, Hilvan-Siverek direnişinin öncü komutanı Mehmet Karasungur ve İbrahim Bilgin yoldaşlar şehit düştü. 1 Mayıs 1985'te Garzan'da Mutki ve Şirvan hattında Ramazan Kaplan öncülüğündeki gerilla birliği şehit düştü.

15 Ağustos 1984 kahramanlık atılımından sonra, Mayıs ayının giderek daha çok direnme ayı haline gelmesi ve her gününde büyük kahramanların ortaya çıkması, şehadetlerin yaşanması gerçekleşti. 11 Mayıs 1992'de Tatvan'da Hozan Mizgîn şehit düştü. Kürt özgürlük hareketi mayıs ayının her gününe büyük direnme savaşları sığdırdı. 1 Mayıs'tan 31 Mayıs'a kadar her günde sayıları gittikçe artan kahraman şehitler verdi. 18 Mayıs 1977 tarihinde Antep'te Haki Karer'in şehadetiyle başlayan bu büyük direnme süreci 1 Mayıs Pülümür ve 13-14 Mayıs Uludere şehitlerine kadar uzanan, sayısı on beş bini aşan kahraman şehitler ordusunu ortaya çıkardı. Bu temelde mayıs ayı, Özgürlük mücadelesinde en büyük direnişlerin yaşandığı, her gününde kahramanlıkların ortaya çıktığı bir ay haline geldi. 18 Mayıs şehitler günü olarak başlayan bu direnme süreci, giderek her günü büyük direnişlerle dolu olan şehitler ayı gerçeğine ulaştı.

Başlangıçta Haki Karer'in şehadet günü olan 18 Mayıs'ı şehitler günü olarak kararlaştıran Kürt özgürlük hareketi, giderek mayıs ayının bu gerçekliğini görüp, mayıs ayını Şehitler Ayı olarak kararlaştırdığını ilan etti. O günden şimdiye kadar şehitler günü ve ayı Kürt özgürlük hareketi ve Kürt halkı tarafından şehitleri anma, onları doğru sahiplenme, Önderlik ve şehitler çizgisini derinden özümseme ve bu çizgi temelinde kendini sorgulayarak düzeltip başaran Apocu militan haline getirme çabalarının yürütülmesine sahne oldu. Bir ay boyunca Kürt halkı şehitlikleri ziyaret etti, şehitlerin anısına toplantılar, etkinlikler düzenledi, tartışmalar yürüttü. Bu yıl da bu gerçeklik çok daha kapsamlı ve derin bir biçimde yaşanıyor. Zafere ulaşmanın doğru yolunu militan ve halk gerçeğini şehitler çizgisini özümsemekte buluyor. Dolayısıyla 6 Mayıs 1972'de Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan'ın idamı ardından güçlü bir kararlaşma ve yoğunlaşma yaşayarak önderliksel çıkışı gerçekleştiren Önderlik hareketi, bu büyük direnişlerin anısına bugün Kürt ve Türk halklarına özgürlük ve demokrasi mücadelesinde öncülük eden bir düzeye ulaşmış bulunuyor.

Mayıs ayının büyük kahramanlık ayı olması, Denizlerin, yine İbrahim Kaypakkayaların bu büyük ay içerisinde büyük direniş göstermelerinden de kaynaklanıyor. Kürt halkı açısından büyük kahramanlık ayı olduğu gibi, bütün Türkiye toplumu açısından da, Türkiye'nin tüm özgürlükçü ve demokratik güçleri açısından da böyle bir kahramanlık ayı olma özelliği taşıyor. Bugün bu güç ve özellik kendisini özgürlük ve demokrasi mücadelesinde çok daha derinden hissettiriyor. Bu mücadeleyi yürüten herkese yol gösteriyor, etkisi altına alıyor ve nihayet bu büyük kahramanlıkların anısı bizleri bilinçlendiriyor, doğru yola çekiyor ve örgütlü kılıyor. Bunun sonucudur ki Türkiye'de demokratik siyaset daha örgütlü ve etkin hale gelmeye başlamış bulunuyor. 12 Haziran seçimleri dolayısıyla geliştirilen Demokratik Ulus Bloku tamamen bu büyük kahramanlıkların yol göstericiliğinde gerçekleşiyor. Dolayısıyla şehitler, büyük duygu ve bilinç gücümüz, yol göstericimiz, birleştiricimiz, örgütleyip eyleme çekme gücümüz oluyor. Deniz ve İbrahimlerle başlayan, Hakilerle, Ferhatlarla, Karasungurlarla gelişen, Pülümür ve Uludere şehitleriyle doruğa ulaşan bu büyük kahramanlık çizgisi bugün Demokratik Ulus Bloku temelinde demokratik siyasete dönüşüyor ve kitleselleşiyor.

Şehadet uğruna can verilen davanın zaferine tanıklık etmektir

Demek ki kahraman şehitler ölmediler, tersine canlı bir gerçeklik olarak dipdiri yaşıyorlar. Sadece yaşamıyorlar, aynı zamanda yaşatıyorlar da. Militan bir hareket olarak Kürt özgürlük hareketini yaşatıyorlar, Kürt halkını yaşatıyorlar, Türkiye toplumunu yaşatıyorlar. Gericiliğe karşı özgürlük ve demokrasi mücadelesine önderlik ederek ruh, bilinç, yaşam ve mücadele gücü veriyorlar. Her zaman, her yerde özgür ve demokratik yaşam ve mücadele etme gücü kahraman şehitlerden alınıyor. Mücadele gerçeğini onlar temsil ediyorlar. Doğru ölçüleri, fedai militan Apocu ölçüleri onlar veriyorlar. Onlar dünümüzü, bugünümüzü ve geleceğimizi temsil ediyorlar. Unutmayalım ki bir düşünce, bir dava ancak uğruna ölünmeyi gerçekleştirdiği anda zafer çizgisine oturur, zafer gerçeğiyle birleşir, toplumu etkileme ve her türlü zorluğu yenme gücü kazanır. Ancak uğruna ölümü göze alacak kadar bağlanılan davalar ve düşünceler büyük dava ve düşünce olma özelliği taşır. Şehadet de işte bu anlama gelir. Şehadet demek; uğruna can verilen düşüncenin, davanın zafere ulaşmasına tanıklık etmek demektir. Önderlik gerçeği, önderlik çizgisi ve partileşme hareketi de işte böyle büyük bir davayı ifade ediyor.

Zindanda büyük ölüm orucuna girerken, Kemal Pir'in *"ben bu harekette zaferi görüyorum"* diyerek yürüdüğünü hepimiz biliyoruz. *"Biz özgür yaşamı uğruna ölecek kadar seviyoruz"* diyerek bu büyük direnişe adım attığını yine biliyoruz. Özgür yaşam parti çizgisinde, Önderlik çizgisinde gerçekleşen yaşam oluyor. Onun zafer kazanacağını daha hayattayken görmek ve o zaferi mutlaklaştırmak, onun tanığı olmak üzere kendini davaya şehadet çizgisinde katmak! İşte büyük davaların büyük militanlığı böyle gerçekleşiyor. Dolayısıyla da Önderlik ve parti çizgisinin bir zafer çizgisi olduğu, asla başkasının yaşanılamayacağı bir özgür birey ve toplum gerçekleşmesini ifade ettiği tartışmasızdır. Bizi bugünlere kadar getiren, bu kadar iddialı, iradeli ve yenilmez kılan, zorlukları yenmemize, engelleri aşmamıza fırsat ve imkan veren, bizi birleştiren, halklaştıran, demokratik ulus çizgisinde insanlığa öncülük eden büyük bir özgürlük hareketi haline getiren işte bu büyük direnme gerçeği oluyor. Şehadet çizgisinde yaşanan direniş bu durumu ifade ediyor. Dolayısıyla da şunu asla ve hiçbir zaman unutmamalıyız: Bütün değerlerin yaratıcısı kahraman şehitlerdir. Bize doğru yolu gösteren, iddialı ve iradeli kılan, bizi örgütleyip birleştiren en büyük kaynak şehitler gerçeğidir. Kürt halkını zafer çizgisinde son derece kararlı ve iddialı kılan, onun böyle büyük bir şehitler ordusu önderliğine kavuşmuş olmasıdır.

İşte Önderlik gerçeği bunu ifade ediyor. Kürdistan'daki büyük önderliksel gelişme tamamen böyle bir çizgide gerçekleşiyor. Bu da hepimizi eğitiyor, aydınlatıyor, zihniyet ve vicdan devrimini yapmamıza yol açıyor. Bizi doğru yaşama, politik ve ahlaki toplum ölçülerine çekiyor. Kapitalist modernitenin ve her türlü gerici uygarlık etkilerinin bireycileştirici, küçültücü, bencil kılıcı, bölüp parçalayıcı, saptırıcı eğilim ve tutumlarına karşı fedai çizgisinde ölçü ve özellikler edinmemizi sağlıyor. Halkımızı politik ve ahlaki toplum değerleriyle donatarak, tarihin derinliklerinden gelen doğal komünal toplum yaşamının ölçü ve değerlerini öne çıkartarak günümüzün koşullarına göre yeniden gerçekleşir ve yaşanılır kılıyor.

Şehitler gerçeğinin bu düzeyde aydınlatıcılığı, etkileyiciliği, örgütleyiciliği, birleştiriciliği ve yürütücülüğü vardır. Halk olarak bize komuta eden, Önderlik çizgisini hayata geçirme gücü veren şehitler gerçeğidir. Bu, dün böyleydi. Hareket ve halk olarak bu yaklaşım temelinde her türlü zorluğu yenen ve engeli aşan büyük kahramanlık mücadelesi ortaya çıkarıldı. Bu bugün de böyledir. Düşmanın her türlü baskı, terör, zulüm, oyun ve hilelerine karşı, İmralı işkence sisteminden dağdaki savaşa kadar her alandaki gerici saldırılara karşı özgürlük için topyekun direnme gücünü buradan alıyoruz, doğru yaşam ve mücadele yolunu şehitler gerçeğinde görüyoruz. Bu yolda yürüme bilincine, örgütlülüğüne ve gücüne şehitler gerçeğinde ulaşılıyor. Bütün görevlerin başarılmasını şehitler öncülüğüne borçluyuz. Bu durum yarın da böyle olacaktır. Haki Karer'le başlayıp Pülümür ve Uludere şehitlerine kadar gelen, sayıları on binleri bulan kahraman Özgürlük mücadelesi şehitleri Kürt halkının özgür ve demokratik yaşamına yarın da öncülük edeceklerdir. Toplum olma, ulus olma ve özgür yaşama bilincini ve gücünü yüzyıllarca sürdüreceklerdir. Kürt halkının özgür ve demokratik yaşamına yüzyıllarca öncülük düzeyinde etkide bulunacaklardır. Dolayısıyla Ortadoğu halklarının demokratik devrimini geliştirmelerine ve kardeşleşmelerine katkıda bulunacaklar ve insanlığın özgürlük yürüyüşünün öncüleri ve yol göstericileri olarak her zaman yaşayacaklardır.

Şehitler bize her zaman güç veriyor doğru yolu da gösteriyorlar

Bizim dışımızda büyük zaferlerin öncüsü olmamızı engelleyen herhangi bir husus yoktur. O bakımdan da kendi kendini engelleyen değil, kendini büyük yaratıcı kılarak zaferden zafere koşan bir konuma kesinlikle getirmeliyiz. Bu noktada tabii en büyük güç kaynağımız Önderlik çizgisinin doğru anlaşılmasıdır. Yine şehitler gerçeğinin doğru anlaşılması, doğru özümsenmesidir. Hakilerle başlayan, zindan direnişleriyle süren, Agîtlerle, Bêrîtanlarla, Zîlanlarla gelişen, Adillerle, Nudalarla, Viyanlarla yeni dönemin kahramanlığı haline gelen şehitler çizgisinin doğru anlaşılması, özümsenmesi, yaşanlardan doğru ve yeterli ders çıkartılması esastır. Şehitler bize her zaman güç verdikleri gibi, doğru yolu da gösteriyorlar. Hata nedir, doğru nedir? Kaybettiren nedir, başaran nedir? Bunları da gösteriyorlar. Dolayısıyla kendimizi eğitmemiz başarı ve zaferi yaratan hale gelmemiz açısından da şehitler en büyük güç kaynağımızdır. Onlara bakarak kendimizi eğittikçe tabii ki başarının doğru yolunu mutlaka bulacağız.

İşte şehitler gününü ve şehitler ayını bu bilinç ve ruhla yaşamalıyız. 2011 yılı şehitler ayında şehitler gerçeğini doğru anlamak ve o çizgide kendimizi sorgulayarak zaferi sağlamak için ne gerekiyorsa onu yapmalıyız. Bunun imkanı da, fırsatı da vardır. Yeter ki insan istesin! Bu temelde diyoruz ki: Şehitler ayında kendimizi yeniden yeniden sorgulayalım, dersleri doğru çıkartalım ve Apocu tarzın doğru ve tam uygulayıcısı haline getirelim. İçinde bulunduğumuz süreçte gerekli olan budur. Böyle yapmak bizi zafere ulaştırır. Böyle yapmak bizi tarih yapan, devrim yapan haline getirir. Böyle yapmak bizi Ortadoğu demokratik devriminin öncüsü haline getirir. Bütün bunları yapmak ve başarmaktan daha değerli de hiçbir şey olamaz.

Biz bu temelde bir kere daha Hakilerle başlayıp Pülümür ve Uludere şehitlerine kadar gelen tüm kahraman şehitleri şehitler ayı dolayısıyla saygı ve minnetle anıyor, herkesin şehitler çizgisinde kendilerini sorgulayarak Apocu çizgiyi özümsemeye ve bu temelde 2011 yılının başaran ve zafer kazananı olmaya çağırıyoruz.

Kürt sorunu ve çözüm olasılıkları

YOL HARİTASI

Baştarafı sayfa 24'te

"İttihatçı zihniyet açık ki Kürtleri de hem devletten hem toplumdan dışlamak istiyor, toplum olmaktan çıkarmayı dayatıyordu. Onun için bu politika uzun yıllar boyunca sürdürülen "Kürtler var mı yok mu?" sorununa dönüştü. Cumhuriyetin kurucu unsuru olmaktan çıkarılıp bu yokluk sürecine sokulmanın ne denli dehşet verici bir yönelim olduğunu azıcık bir empatiyle anlamak gerekir. Kürt sorunu bölünme değil, yokluk sürecinden çıkma ve tekrar tarihe yaraşır stratejik dost, ortak ve kardeş olma konumuna ulaşma sorunudur"

Yeni statü, sünni Kürt beyliklerinin İmparatorluk içindeki ağırlıklarını artırırken, alevi ve êzîdî Kürtlerin durumuyla Kurmanc kesimin sorunları ağırlaşmakta, sınıfsal ve mezhepsel çelişki artmaktaydı. Yaklaşık üç yüz yıl süren bu ortaklık statüsü, 19. yüzyılın başlarında kapitalist modernitenin Ortadoğu'ya sızmasıyla bozulmaya başladı. Irak ve Mısır üzerinden bölgedeki etkisini artıran Britanya İmparatorluğu, Süleymaniye merkezli bir milliyetçilik geliştirmeye çabaladı. İlk isyan Süleymaniye yöresinden Baban aşireti liderlerince gerçekleştirildi. Yaklaşık iki yüz yıldır farklılaşarak yaşanan bu süreç Güney Kürdistan'da bugünkü yarım ulus devlet pratiğiyle sürmektedir. 19. yüzyıldaki Kürt isyanları sınıf nitelikleri nedeniyle proto-kapitalist milliyetçidir. İmparatorluk bünyesindeki tüm milliyetler ulus devlet temelinde ayrışmalarına rağmen, Kürtlerin Türklerden ayrışmamasının belirtildiği üzere tarihsel nedenleri vardır. İmparatorluğun devlet çekirdeğinin iki milliyetli üst tabaka ortaklığından kaynaklanan bir devlet zihniyeti söz konusudur. Stratejik nedenler, devletin doğuşundan beri iki alan içinde yükselen her uygarlığın ortak hareket etmesini gerekli kılmaktadır. Aksi halde her iki alandaki toplumların varlığı ve çıkarları tehdit altında olacaktır. Ortaya çıkan her siyasal ve ekonomik oluşum, ortaklık halinde olmanın paha biçilmez değerini ifadelendirmektedir.

Kürtler hem ümmetsel kurtuluşta hem de cumhuriyetin inşasında yer almışlardı

Selçuklu ve Osmanlı Türk sultanlık deneyimleri, bu tarihsel diyalektiği bir kez daha doğrulamaktadır. Tepedeki bey ve sultan arasındaki ortaklık zamanla şeyh, ağa ve tüccar arasındaki ilişkiye dönüştü. Sultan II. Mahmut'la (1808-39) bu ilişkiler daha da bozuldu. Modernitenin bozucu etkisi her iki taraf arasındaki çelişkileri artırarak, yüzyılı boydan boya bir isyan yüzyılına dönüştürdü. İsyanların sonuçsuz kalması ve Osmanlı İmparatorluğu'nun ulus devletçi yönde yeniden inşa çabaları iki milliyet arasındaki ilişkilerin geleneksel niteliğini bozdu. Genç Osmanlılar, Jön Türkler ve en milliyetçi kesimi olan İttihat ve Terakki Cemiyeti (1889) Türk ulus devletçiliğini önce örtülü, sonra açıkça savunmaya başlayınca kopukluk arttı. Bunun karşısında Kürt milliyetçiliği de kendini göstermeye koyuldu. Modern anlamıyla Kürt sorunu bu döneme rastlar. İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin komitacılığa başlaması ve islami milliyetçilik yerine açıkça Türkçülüğe yönelmesi sorunu daha da ağırlaştırdı. İki kesim oluştu: Soycu Türk milliyetçiliği ve islami milliyetçilik. Kürtler islami milliyetçilerle geleneksel beraberliklerini sürdürmeye çalıştılar. Nakşi şeyhleri, Mevlana Halit ve Said-i Nursi, ana akım olarak bu eğilimi temsil ediyorlardı. İmparatorluğun ve daha sonraki devlet oluşumunun ortak niteliğinde ısrarlıydılar. islam, ümmet ideolojisi modernleştirilerek bu amaç için kullanılmaktaydı. Beylerden sonra (1878) nüfuzları ve toplumsal önderlik rolleri artan şeyh ve tarikat eğilimleri bu çizgiyi günümüze kadar sürdürmektedirler.

İttihat ve Terakki Cemiyeti ise, özellikle Balkan Savaşları (1912-13) yenilgisinden sonra, Anadolu ve Mezopotamya arasındaki tarihsel ortaklığa bakmadan, devlet içinde ırkçı bir milliyetçiliğe yöneldi. Bu milliyetçilikte Kürtlüğe yer yoktu. Ermeniler gibi ya var oldukları toprakları terk edecekler ya da bir biçimde yok edileceklerdi. Bu politikayı besleyen Fransız pozitivizmiydi. Sadece güçlü olanın yaşama hakkı vardı; Darwin'in "güçlü olan yaşar" determinizmi, olduğu gibi, bilimsel bir gerçeklikmişçesine topluma uygulanmak isteniyordu. Kapitalist modernitenin vahşeti burada bütün dehşetiyle kendini yansıtmaktadır. Sadece Ermeniler, Rumlar, Süryaniler ve Kürtlerin değil, Türkler ve Arapların da konumunu yaşanmaz hale getiren bu katı pozitivist ideoloji, İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin elinde imparatorluğun son bulmasıyla sonuçlandı. Fakat etkileri Cumhuriyet Türkiyesi'nde de hakimiyetini sürdürdü. Cumhuriyet devriminin jakobenik niteliği ve dayandığı ittifaklarla Mustafa Kemal'in önderliği önceki bölümde değerlendirildiğinden tekrarı gerekmez. Diğer müttefikler gibi Kürtler de cumhuriyetin kurucu unsuruydular. Tarih boyunca olduğu gibi yine stratejik bir ortak olarak hem ümmetsel kurtuluşta hem de cumhuriyetin inşasında yer almışlardı.

Britanya İmparatorluğu'ndan Musul-Kerkük karşılığında geriye kalan Misak-ı Milli sınırlarında ulus devlet ayrıcalığı alınınca hem Kürtlerin dörde bölünmesi gerçekleştirildi, hem de içte kalan parçası üzerinde varlıklarını sona erdirmeye yönelik politikaya amansız bir hızla başlandı ve bu politika hep aynı hızla sürdürüldü. Bu arada şunu da belirtmeliyim ki, 1639'da İran Safevi Hanedanlığı'yla yapılan Kasr-ı Şirin Antlaşması iki milliyet arasındaki stratejik ittifaka aykırıydı. Kürtlerin tamamına yakını Osmanlı İmparatorluğu sınırları dahilindeydi. Misak-ı Milli sınırları kesinlikle Kürtler ve Türklerin birlikteliği üzerine inşa edilmişti. İngilizler ve Fransızlarla yapılan antlaşmalar Misak-ı Milli'ye kesinlikle aykırıdır. Kürtleri tarihlerinin en ağır varlık-yokluk sorunsalına kilitleyen bu antlaşmalar, Türklerle Kürtler arasında sözü çok edilen bin yıllık ortaklığa ve kardeşliğe kesinlikle aykırıdır. Fakat sorulmayan soru, bu aykırı antlaşmalardan kimin sorumlu olduğudur. Hem Kürtleri bazı hegemonik güçlerle girilen ilişkiler sonucunda verilen tavizler karşılığında varlıksal olarak dörde böleceksin, hem de "Kürtlerden bazıları bin yıllık kardeşliği bozuyor" diyeceksin! İronik olduğu kadar gerçekleri göz ardı eden bu yaklaşım, Kürt sorununu tüm Cumhuriyet tarihi boyunca kültürel soykırımın eşiğine kadar getirdi.

Kürt sorunu gerçekten bin yıllık stratejik dostluk ruhunu tamamen bir tarafa iten, inkar eden anlayış ve uygulamalar nedeniyle sadece ekonomik, sosyal, siyasal ve askeri bir sorun olmaktan çıkıp bir halkın kültürel varlığı yokluğu meselesine dönüştü. İsyanlar (1925-1940) bu varlık yokluk sorunundan kaynaklandığı gibi, bu amaç için kullanıldı da. İttihatçı zihniyet açık ki Kürtleri de hem devletten hem toplumdan dışlamak istiyor, toplum olmaktan çıkarmayı dayatıyordu. Onun için bu politika uzun yıllar boyunca sürdürülen "Kürtler var mı yok mu?" sorununa dönüştü. Cumhuriyetin kurucu unsuru olmaktan çıkarılıp bu yokluk sürecine sokulmanın ne denli dehşet verici bir yönelim olduğunu azıcık bir empatiyle anlamak gerekir. Kürt sorunu bölünme sorunu değil, yokluk sürecinden çıkma ve tekrar tarihe yaraşır stratejik dost, ortak ve kardeş olma konumuna ulaşma sorunudur. Bu gerçeği kavramak ancak vicdanlı bir empati anlayışıyla mümkündür.

B- Cumhuriyetin kapitalist modernite projesinin tıkanması ve PKK'nin ortaya çıkışı

Cumhuriyet'in inşasında temel rol oynayan güçler, demokratik bir uzlaşıyı temsil ediyordu. Mustafa Kemal önderliği, bu uzlaşının hem nedeni hem sonucuydu. 1921 Anayasası ve I. TBMM'nin yapısı bu uzlaşıyı gayet iyi açıklamaktadır. İslam ümmetinin varlığı ve savunması sıkça vurgulanmakta, Türklerin ve Kürtlerin ümmetin (Ümmetin Arapça anlamı millettir), milletin iki temel unsuru olduğu belirtilmekte, antiemperyalizm ve Sovyet dostluğu dile getirilmektedir. Meclis zabıtlarında bu olguların izlerine bolca rastlanmaktadır. Sosyalist olmak, Kürt, Kürdistanlılık doğal karşılanmaktadır. Açık ki cumhuriyetin jakobenik devrim dönemi toplumun genel konsensüsünü ifade etmektedir. Britanya İmparatorluğu bu dönemde temel hedeftir. Fakat devrimle işgal önlenip yeni bir düzen tercihine geçildiğinde, İttihatçı kadronun Britanya İmparatorluğu yanlısı bir grubun; gerek Şeyh Sait provokasyonu, gerekse direkt suikast girişimi de dahil olmak üzere çok sayıda komplo ve provokasyonla Mustafa Kemal'i etkisizleştirme çabaları 1925'ten itibaren önemli bir aşama kaydetmiştir. Bu grup İsmet İnönü'nün başbakanlığında daha da güçlenmiştir. Mustafa Kemal'in ancak ölümüne çok yakın dönemde İnönü'yü tasfiyesi sonucu değiştirmeyecektir.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra dünya hegemonyasının ABD'ye geçmesi, bu grubun işini daha da kolaylaştırmıştır. İsmet İnönü tüm tarafsız görünümüne rağmen bu gruba yakındır. Nitekim ABD ile stratejik ilişkiyi Demokrat Parti önderliği değil, İsmet İnönü önderliği sağlamıştır. Daha NATO'ya girilmeden 1944'te Türkiye'nin ilk subay grubu ABD'ye yollanıp eğitimden geçirilmiştir. İlişkiler DP döneminde daha da hızlanmış, 1952'de ordu bünyesinde direkt ABD önderliğinde NATO'ya bağlı Gladio örgütünün tesisine gidilmiştir. Gladio kendini Türkiye'de ilk başta Seferberlik Tetkik Kurulu olarak örgütlemiştir. Maliyesi ve yönetimi ABD tarafından karşılanmıştır. Bu yıllardan itibaren örgüt dal budak salmış, ekonomik, sosyal, politik, askeri ve kültürel alanlar dahil tüm alanlarda örgütlenmiştir. Bütün legal siyasi partileri kontrol ettiği gibi, işçi sınıfını da bizzat 1952'de Gladio ile birlikte kurduğu Türk-İş'le kontrol altında tutmuştur. Sovyet uzantısı Komünist Parti ve sendikalar üzerinde amansız baskı uygulamıştır. Zaten temel gayesi en ufak bir komünist, sosyalist sızma olduğunda anında ezmektir. Kürtlük de komünizm bağlantılı sayıldıkça aynı akıbete maruz kalmıştır. Bu arada yeni kurulan İsrail'le stratejik ve gizli yürütülen ilişkiler söz konusudur. Kürtler içinde geleneksel dinci ve ilkel milliyetçi aile ve şahsiyetlerle de gladio tarzında ilişkiler geliştirilmektedir. İran ve Irak monarşileriyle de benzer ilişkiler kurulmaktadır. CENTO bu ilişkilerin çatı örgütü konumundadır. Ortadoğu'da komünizmin önüne böylesi bir modelle geçilmek istenmektedir.

Açık ki ABD önderliğinde geliştirilen bu model, kapitalist modernitenin 1950'lerden sonra soğuk savaşla aldığı yeni görünümdür. Türkiye Cumhuriyeti, ABD ile yenilenmiş moderniteyi başta kendi ülkesinde ve Ortadoğu'da tesis etmekte başat roldedir. Mustafa Kemal'in yürütmek istediği modernite farklıydı. Sovyet tarzına yakındı ve Sovyetler Birliği'yle stratejik dostluğa dayanıyordu. Aralarındaki bu farkı görmeden 1950'leri,

"Turgut Özal'ın ölümünden sonra gelişen Tansu Çiller darbesi ve peş peşe ordu içinde ve dışında sayısız komplonun geliştirilmesi, çözümlenmesi gereken en temel düğümlerden birisidir. Tansu Çiller'in CIA ajanlığının belgelenmiş olması, bu düğümü kısmen açıklayıcıdır. Yığınla gerçek Atatürkçü aydın ve Kürt ileri geleninin katli, binlerce faili meçhul cinayet, köy boşaltmaları, Hizbullah'ın hortlatılması, bana cumhuriyet üzerindeki büyük komplolardan biri gibi gelmektedir"

hatta 1925'ten sonra Mustafa Kemal'e rağmen geliştirilen modernite unsurlarını doğru çözümleyemeyiz. Ulus devletçilik, kapitalizm ve endüstriyalizm unsurlarının her iki modernitedeki uygulanması arasında ciddi sınıfsal, siyasal, diplomatik ve ekonomik tercih farkları vardır. Sonuçta hegemonik mücadeleyi kazanan önce Britanya İmparatorluğu, sonra ABD olmuştur. Kaldı ki, ikisi arasında her zaman stratejik bağlar geçerlidir. Bu uygulanan modernite, cumhuriyetin demokratik uzlaşısını tasfiye etmekle kalmamış, hepsine karşı açtığı savaşla temel müttefik güçleri birbirine düşman etmiştir. Mustafa Kemal'in kavramakta güçlük çektiği nokta budur. Bunda pozitivist ideolojinin derin etkisi altında olmasının rolü vardır. Bağımsızlık ve özgürlük tutkusu, yerel kültüre, Anadolu kültürüne büyük saygısı her ne kadar pozitivizmin daha tahripkar rol oynamasını frenlemişse de, etkisini önleyememiştir.

Cumhuriyetin modernite projesi baştan sakat doğmuştu

Dinsel dogmatizmin yerine ikame edilen pozitivist dogmatizm Türkiye'de halen laik milliyetçi kesim üzerinde derin bir etkiye sahiptir. Sanıldığının aksine bu laisizm demokratik cumhuriyetçi, hatta cumhuriyetçi olmayıp, despotik ve diktatoryaldır. Tipik uygulaması İttihatçılık ve etkilediği kadarıyla CHP'ciliktir. Hukuk ve siyaset filozofu Carl Schmitt'in 1920'ler, 1930'lar Almanya'sında dinsel ve siyasal teoloji üzerine geliştirdiği tezler Türkiye için daha fazla geçerlidir. Modernitenin tüm siyasal kavramlarının karşılığı ortaçağ, hatta bana göre ilkçağ teolojisinde vardır. Sümer orijinlidir. Pozitivizmin yaptığı, bu kavramları modernite cilasıyla boyayıp 'bilimsellik' adına piyasalaştırması ve kapitalizm adına sunmasıdır. Mustafa Kemal'in kuşku ve tereddütlerini, çok yoğun yaşadığı gergin ruh halini, sabahlara kadar gözleri yaşarırcasına uygarlıklar üzerine kitaplar okumasını pozitivist ve dinsel dogmatizm konusundaki çelişki ve benzerliklerde aramak oldukça gerçekçi ve aydınlatıcı olacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti'ndeki tüm elitist kadroların modernite konusunda derin bir cehaleti ve inançsızlıkla birlikte dogmatizmi yaşadıklarını görmek, kavramak büyük önem taşır. Sağ sol, laik dinci, alevi sünni, Türk Kürt vb tüm ikilemler için bu husus geçerlidir. Cumhuriyet dönemlerinde islam ümmetçileri, sosyalistler, Kürt milliyetçileri ve hatta bir kısım Türk milliyetçileri ile kapitalist modernite unsurları arasındaki çatışmaların nasıl geliştirildiği, yönlendirildiği halen çözümlenmemiştir. Özellikle ABD'nin gladio yönlendirmesiyle feci sonuçlar yaşanmıştır. Yaklaşık yüz yıldır devlet içindeki komitacı ve darbeci anlayış ve örgütlenmelerin kapitalist modernite unsurlarıyla ilişkileri aydınlatılmadıkça, ne devlet ne de toplum krizleri, gerginlik ve çatışmaları kavranabilir. Sistemin hegemonik güçleriyle, özellikle Britanya ve ABD ile ilişkilerin bu gerginlik ve çatışmalardaki rolünün açıklığa kavuşturulması hem demokratikleşmede, hem de Kürt sorununun çözümünde hayati role sahiptir. Mustafa Kemal'in ve ona bağlılıkta samimi geçinenlerin tüm bağımsızlık ve özgürlük çabalarının neden atıl kaldığını ve tersine sonuçlar verdiğini anlamak, ancak cumhuriyetin modernite projesinde hangi iç ve dış güçlerin etkili olduğunu, bağlı oldukları ideolojik hegemonyaları, ekonomik, sosyal, siyasal ve askeri uygulamalarını kavramakla mümkündür. Askeri darbeler ve sivil uzantıları da bu çelişki ve çatışmaların neden sonuç sarmalına bağlı olmaktan öteye bir role sahip olamamışlardır. Bunların tüm kurtarıcılık çabalarının durumu daha da ağırlaştırıp kilitlediği, sosyal bilimcilerin ortak bir tespitidir. Cumhuriyetin modernite projesi baştan sakat doğmuştu. Israrla vurgulanması gereken bu sakatlık, kurtuluşu sağlayan ve cumhuriyeti gerçekleştiren temel güç unsurlarıyla cumhuriyetin çelişkiye düşürülmesi ve hepsiyle çatıştırılmasıdır. Sırasıyla vurgularsak, 1925-26, 1930, 1937-38, 1945-50, 1960, 1970, 1980, 1997, 2001-2002 yıllarının sıralanması bile bünyesel sakatlığı açıkça yansıtmaktadır.

1965-1980 döneminde cumhuriyetin asli kurucu unsurları varlıklarını yeniden duyurmak istediler. Karşılarındaki geleneksel hegemonik güç bloğunu, oligarşiyi yeterince tanımadan, çözümlemeden, tepkisel çıkışlarla varlık arayışına girdiler. Çokça idea edildiği gibi devrim veya karşı devrim yapacak durumda değildiler, ama öyle lanse edildiler. Daha başlarını kaldırdıkları anda kısmen ezildiler, geri kalanların içine sızıldı ve ehlileştirildiler. Ne acıdır ki, karşılıklı kullanılan güçler gladionun rolünü kavramaktan uzaktılar. Şüphesiz burada bağımsızlık, özgürlük ve eşitlik için samimi bir inançla mücadele edenlerle karşıtları arasındaki fark tartışılmaz. Fakat darbelerle bağlantıları da bir gerçektir. Bu dönemde geliştirilen milliyetçi ve islamcı örgütlenmelerin antikomünist gladiocu taktiklerle bağlantıları çok daha barizdir. Bu güçlerin ekonomik ve kültürel yaşam üzerindeki etkileri de önemlidir. Bütün toplumsal yaşam alanları üzerinde belirleyici olan, kapitalist modernite unsurlarının gladiocu üst yönetimidir. Bunda ordu ve siyasi yapılar üzerindeki kontrol başta gelmektedir. Cumhuriyet yönetiminin bu tarz kullanımı açık ki İttihat ve Terakki komitacılığının devamı niteliğindedir. Bunu bozmak için M. Kemal Atatürk'ün çabaları yeterli olmamıştır. Komitacı ve darbeci gelenekle gladiocu kontrol aşılmadıkça, cumhuriyetin demokratik ve hukuki niteliğiyle düzen ve istikrarı sağlanamayacaktır.

Cumhuriyet'in tıkanmış ve sorun üreten yapısının PKK'nin çıkışında belirleyici rol oynadığı bu çözümlemeler ışığında daha iyi anlaşılabilir. 1970'ler gerçekten demokratik çıkışın güç kazandığı bir dönemdi. 12 Mart darbesi bu süreci durduracak güçte değildi. Cumhuriyetin kuruluşunda etkin olan toplumsal güçler yeniden tarih sahnesine çıkmaktaydı; sosyalizm, islamcılık ve Kürt milliyetçiliğiyle cumhuriyette kendileri için meşruiyet arıyorlardı. Demokratik taleplerle yüklüydüler. Bu talepler darbe ve faşist uygulamalarla bastırılmasaydı, demokratikleşmeyle çözüme kavuşabilirdi. Fakat soğuk savaş ve modernite unsurlarındaki krizin daha baskıcı ve giderek faşistleşen yöntemlerle sürdürülmesi tercih edildi. Türkiye Cumhuriyeti gladiocu kontrolün en koyu tarzda uygulandığı ülke haline geldi. 12 Eylül rejimi bu kontrolün en çarpıcı örneklerinden biri olarak gelişti.

Kürtlerin toplum ve halk olarak bitirildiğine inanılmaktaydı

PKK'nin tam bastırılamaması, Kürtlerin iç yapısı ve Ortadoğu'daki çalkantılarla bağlantılıdır. 12 Eylül darbesi aslında neredeyse yirmi dört saatte ortalığı sütliman etmişti. Kürtler konusundaki yanılgısının altında daha derin sosyal nedenler yatmaktaydı. Kürtlerin toplum ve halk olarak bitirildiğine inanılmaktaydı. İsyanların ezilmesinden ve çok sert geçen bir asimilasyon döneminden sonra, bir daha kendilerine gelmeleri olanaksız gibi görülüyordu. Özellikle kapitalist modernite unsurları temelinde gelişen bürokrasi ve orta sınıf başta olmak üzere yeni sosyal mantalite (zihniyet), Kürtleri tarihten silinmiş sayıyordu. Tarihteki rollerini unutmuştu. Tek tük kalan varlıkları, ilkel yaratıklarla özdeş tutulmaktaydı. Üst tabakası çoktan kraldan daha kralcı bir tavırla iktidar uşağı rolünü ustalıkla oynamaya devam ediyordu. ABD ile ilişki içindeki milliyetçi ve tarikatçı unsurlar ise, direniş ve özgürlükle bağ kurmaktan ziyade karşıt bir zemin üzerinde tutuluyorlardı. PKK, bu koşullarda çok tahrip edilmiş de olsa, Kürt toplumsal dinamiğindeki Kurmanc kesimlerin köylü ve kentli yoksullarından ilişkiler geliştirebiliyordu. Yurtseverlik ve Kürtlük duygularından, kültürel yapılardan yararlanıyor, hatta yeniden yaratıyordu. Tüm ezilmişliğine ve parçalanmışlığına rağmen, Kürtlerin toplumsal doğası yapısallıklar taşıyordu. Gerekli olan, asgari yurtseverlik duyguları ve bazı kavramsal bilinçlerdi. O dönem PKK'sinde bu etkileyici duygu ve kavramlar yeterince oluşmuştu. Kendisi için gerekli olan, üst diplomatik ve siyasi kadrolar değil, bu duygu ve kavramların yüksek bir tempoyla harekete geçirilmesiydi. Sınırlı bazı eylemlilikler bu ivmeyi rahatlıkla sağlıyordu.

1970'lerdeki çıkıştan 1980 başlarına kadar bu tarzla gelinmişti. 12 Eylül rejiminin aşırı güç kullanımı, diğer sol ve muhalif güçleri erkenden bastırması ve Diyarbakır Zindanı gerçeği Ortadoğu'daki mevzilenmeyle birleşince, 15 Ağustos 1984 süreci denen silahlı dönemin başlaması güç olmayacaktı. Aslında bu dönem 1982'de de başlatılabilirdi. Dağdaki bazı unsurların görevini layıkıyla yürütmemeleri hamleyi Ağustos 1984'e kadar erteletmişti. İran-Irak Savaşı da elverişli çerçeveye katkıda bulundu. Fakat hareket hiçbir zaman Türkiye Kürdistanı'ndan eksik olmadı, varlığını hep korudu. Çok usta bir gerillacılıktan bahsedilemez. Gerillacılığın karikatürü yapıldı. 15 Ağustos'un devlet açısından beklenmedik bir hamle olmasının avantajları bile çok kötü kullanıldı. Devletler ve Irak Kürdistanı'ndaki güçlerin muhalefet ve sızmalarına rağmen, Ortadoğu'daki mevzilenme hareketi sürdürmeye ve Kürdistan'ın tüm parçalanmış kısımlarından ve Avrupa Kürtlerinden destek almaya yetiyordu.

12 Eylül rejiminin müdahale tarzı lehte sonuçlar vermeye başlayınca, NATO'nun da desteğiyle Olağanüstü Hal ve JİTEM dönemine geçildi. Almanya önderliğindeki NATO gladiosu, 1985'ten itibaren etkin olarak devreye girmişti. Papa ve Palme komplolarının, genel hesaplar içinde olmak kadar, Kürdistan'daki gerilla çıkışıyla dolaylı ve direkt bağları söz konusuydu. PKK'nin 1973-83 arasındaki çıkış dönemi, ideolojik siyasi etkilenme yönü başat olan, silahlı yönü tali rol oynayan bir konumu ifade eder. 1984 çıkışının silahlı yanı başat roldeydi, fakat ideolojik ve siyasi gelişmesini de sürdürüyordu. Olağanüstü Hal ve JİTEM'in rolü, üzerinde çok durmayı gerektirir. Hareket içinde ve dışında yozlaştırıcı birçok eylemin düzenlendiği bilinmektedir. Kadın, çocuk ayrımı gözetmeden yapılan eylemler, hedef olmaması gereken kesimlerin hedeflenmesi, azami keyfiyetçilik eğilimleri ve asgari görevlere sahip çıkmama bu meyanda sayılabilir.

Fakat tuhaf olan, PKK'nin ne kadar şeytanlaştırılırsa o kadar güç kazanmasıydı. Bu, Kürt halkındaki derin susuzluğa işaret etmektedir. Kürtlere uygulanan büyük göçertme hareketleri Ermeniler, Rumlar ve Süryanilere uygulananların toplamından katbekat fazla olduğu halde, her şey PKK hanesine olumlu olarak yansıdı. Tarihsel ve coğrafi koşullar bunda elbette etkiliydi. Tarihsel bir talebe karşılık gelme, yani toplumsal varlığını koruma ve insanlık onuruna sahip çıkma gelişmenin temel belirleyici etkeniydi. Tarihsel taleplerin kendiliğinden yürüyüşünü küçümsememek gerekir.

Turgut Özal Cumhuriyetin demokratik çözüm şansı olabilirdi

Cumhurbaşkanı Sayın Turgut Özal'ın 1992'den itibaren Kürtlere ilişkin politikası beklenmiyordu. Önemini biraz geç fark ettik. Ciddi olarak doğan çözüm şansının onun ölümüyle boşa çıkarılmasını kendi açımdan hep tarihsel bir kayıp olarak anarım. Cumhuriyetin demokratik çözüm şansı olabilirdi, fakat bana göre bazı gladiocu güçler bilinçli olarak bu fırsatı tanımadılar. İngiltere'den dönerken dönemin Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş'in (1990 başları) "bana imha için yeşil ışık yakıldı" demesi bu gerçeği kısmen yansıtır. Turgut Özal'ın ölümünden sonra gelişen Tansu Çiller darbesi ve peş peşe ordu içinde ve dışında sayısız komplonun geliştirilmesi, çözümlenmesi gereken en temel düğümlerden birisidir. Tansu Çiller'in CIA ajanlığının belgelenmiş olması, bu düğümü kısmen açıklayıcıdır. Yığınla gerçek Atatürkçü aydın ve Kürt ileri geleninin katli, binlerce faili meçhul cinayet, köy boşaltmaları, Hizbullah'ın hortlatılması, bana cumhuriyet üzerindeki en büyük komplolardan biri gibi gelmektedir. Mustafa Kemal dönemindeki cumhuriyetin 1924-27 yıllarındaki komplocu, isyancı dönemini çağrıştırmaktadır. Bu yıllarda da cumhuriyetin temelindeki demokratik unsurlar tasfiye edildi. Bu durum halen aydınlatılmış olmaktan uzaktır. Ama kazananın Britanya İmparatorluğu ve kapitalist modernite olduğu açıktır. 1990'ların başındaki demokratik çözüm şansının da benzer komplolarla,

"Ufukta beliren çözüm umutları her geçen gün daha da güçlenmektedir. Cumhuriyetin kendi demokratik modelini oluşturma potansiyeli vardır. Yaşanılan uygarlıkların zengin mirasına sahip çıkılır ve bin yıllık kardeşliğin ve ümmet olmanın verdiği birlik ruhuna layık olunursa, bu potansiyel sadece kendi modelini sunmakla kalmayacak, tüm bölgenin talihsiz halklarına da örnek teşkil edecektir. Kürt sorununun çözüm arayışı, demokratik bir modeli olası ve kaçınılmaz kılmaktadır"

isyan ve cinayetlerle, Kürt tasfiyesiyle sonuçsuz bırakılmasında dış hegemonyanın ve sıkı işbirlikçilerinin rolü küçümsenemez. Cumhuriyet üzerindeki hegemonik kontrolün ne anlama geldiğini 1993-97 dönemindeki kargaşa, katliam, provokasyon ve demografik hareketler kadar gösteren çok az açıklayıcı örnekler vardır.

Devletin hukuki, laik, sosyal ve demokratik niteliğinin tamamen tasfiye edildiği, JİTEM kontrolüne geçtiği, kapitalist modernitenin tüm unsurlarındaki tekelci yapıların hizmete koşturulduğu, ilginç ve örneğine az rastlanır bir dönemden bahsediyoruz. Bu dönemin sonlarında Suriye Cumhurbaşkanı kanalıyla Başbakan Sayın Necmettin Erbakan'ın ve Brüksel üzerinden Toplumsal İlişkiler Bölümü adına ordudan bir kesimin ilişki arayışına olumlu yanıt verildi. Mektup ve bilgi teatisi yapıldı. Fakat Necmettin Erbakan'ın düşürülüşü ve benim Ortadoğu'dan çıkmak zorunda bırakılmamla bu süreç de başarısızlığa uğratıldı. Ben iç ve dış gladiocu çevrelerin bu başarısızlıktaki rolünün küçümsenmemesi gerektiği kanısındayım. Cumhuriyetin halen içinden geçtiği büyük kriz, çatışma ve düşük yoğunluklu savaşın önüne geçilebilirdi. Gerek tek taraflı ateşkes gerekse ilişki durumu buna fırsat veriyordu. Bu girişimler bastırılıp süreç bilinçli olarak boşa çıkarıldı. Var olan çözüm şansı ortadan kaldırıldı.

Şahsımda Kürtlerin özgürlük şansı teslim alınmak isteniyordu

Daha sonraki Avrupa çıkışım ve politik çözüm arayışım da çok açık olarak İngiltere üzerinden boşa çıkarıldı. Atina yönetiminin gladiosuyla işbirliği yapan İngiltere'nin İsviçre'den kaldırdığı özel uçakla Kenya'ya kaçırılmam bu gerçeği gayet iyi açıklamaktadır. Elbette operasyonda NATO üyesi tüm Avrupa devletleri vardı, ama yönetici beyin İngiltere idi. ABD resmi uygulayıcıydı. İsrail ise yol gösteren konumundaydı, Moskova'daki kalışı önleyen güçtü, aslında çok önceleri hem Kenya'da hem de Ortadoğu'dayken kendilerine sığınmamı açıkça söylemişlerdi. Fakat ben güvenmemiştim, güvenmeyi de hiç düşünmedim. Şahsımda Kürtlerin özgürlük şansı teslim alınmak isteniyordu. Kendim de dahil hiç kimsenin buna cüret etmemesi, bunu düşünmemesi gerektiği konusunda da gayet emindim. Çok ilginçtir; cumhuriyet yönetimi üzerinde oynanan oyunlar benim üzerimde ve PKK kanalıyla da Kürtler üzerinde de oynanmak isteniyordu. Yine devrede olan, esasta kapitalist modernitenin bin bir bağla birbirine bağlı unsurlarıydı.

İmralı sürecinde olup bitenden ders çıkarmış olarak sakin ve sabırlıydım. Sorgulama, yargılanma ve tutuklanma sürecinde bu tavrımı korudum. Sorgulayıcılar sanırım günlük taktiklerle yaklaştılar. Sabırlı ve sakin duruşumu yanlış yorumladılar. Aynı yanlış yorumlar örgüt içinden ve dışından da yapılıyordu. Fakat tüm yanlış yorumlara rağmen duruşumu hiç bozmadım. Halen bu tek başına duruşun 11. yılındayım. Dönem boyunca dört katmanlı bir savunma süreci yaşadım.

Birinci Savunma Katmanı: Yargılanma sırasında küçük bir kitapçık halindeki 'Demokratik Çözüm Manifestosu'nu seslendirmeye çalıştım. Güçlü seslendirilmese de, demokratik çözüm için bir değerlendirmenin köşe taşlarını sunucu nitelikteydi. Hükümet ve siyasi çevrelerce değerlendirilmemesi bir kayıptır. Süreç tamamen kendiliğindenliğe bırakıldı, böylelikle çözüleceği sanıldı. Dönemin başbakanı Sayın Bülent Ecevit'in çözüm yanlısı bazı adımları, koalisyon ortağı MHP tarafından boşa çıkarıldı. AKP sorunu hiç anlamak bile istemedi. Belki de çok önceden çizilmiş ve Kuzey Irak (Güney Kürdistan)'taki yönetim endeksli bir 'yol haritası'nı yeterli buluyordu. Üst yönetime, başbakan olarak Sayın Abdullah Gül ve Recep Tayyip Erdoğan'a yazdığım mektuplar ve on bir defa verilen hücre içinde hücre cezasına karşı yaptığım savunmalar yanıt bulmadı. 2005'e kadar zaman boşa harcandı. Yeni bir eylemlilik süreci kaçınılmaz oldu.

İkinci Savunma Katmanı: Buradaki savunmam 'Sümer Rahip Devletinden Demokratik Uygarlığa (Cumhuriyet'e Doğru)' adı altında iki kitap halinde AİHM'nin ilk duruşmasına sunuldu. Daha derinleştirilmiş bir demokratik çözüm denemesiydi.

Üçüncü Savunma Katmanı: 'Bir Halkı Savunmak' adıyla yayınlanan kitapla AİHM Büyük Dairesi'ndeki duruşmaya gidildi. Bu savunma, üçüncü katmanı teşkil etmekteydi. Kürt sorununun oluşumu ve çözüm olasılıkları daha belirginleşmiş bir biçime kavuşturulmuştu.

Dördüncü Savunma Katmanı: Halen içinden geçmekte olduğum süreci dördüncü ve sonuncu savunma katmanı olarak değerlendirmekteyim. 'Demokratik Uygarlık Manifestosu' adı altında beş cilt (I- Uygarlık, II- Kapitalist Uygarlık, III- Özgürlük Sosyolojisi, IV- Ortadoğu'da Demokratik Uygarlık, V- Türkiye ve Kürdistan'da Demokratik Uygarlık Çözümü) halindeki bu savunmamın dört cildi tamamlandı. Son cildi (V. Cilt) ileride tamamlanmaya çalışılacaktır. Şimdilik 'Yol Haritası' olarak geliştirdiğim değerlendirme bu sonuncu cildin ön biçimi durumundadır.

Silahlı mücadelenin başat rol oynadığı son yirmi beş yıllık dönemi (1984-2009) hakikatler savaşı olarak değerlendirmek mümkündür. Bir toplumun kurtuluşundan ziyade, gerçeklerin ortaya serilmesini ifade eder. Hakikatleşme dünya çapında olmuştur. Tarihsel, toplumsal sorunlar kendilerine ilişkin hakikatler serimlendiği oranda çözüm yoluna girerler. Kaldı ki, askeri zaferler zorunlu meşru savunma savaşları olmadıkça hepten sorun kaynağı oluştururlar. Yirmi beş yıllık savaşımın zaferi veya yenilgisinden çok, ne kadar çözümleyici rol oynadığı daha önemlidir. İngiltere'yle Fransa arasındaki Yüzyıl Savaşları ancak Manş Denizi'nin sınır olabileceğini kanıtlamaktan başka ne işe yaramıştır diye sormak gerekir. Kürtlerin varlığını kanıtlamada, geçen çeyrek yüzyıl belirleyici olmuştur. Varlığının ulus devletle taçlandırılması ilk dönem PKK'sinin hedeflerindendi. Fakat dönem sonlarında bu tacın hiç de gerekli olmadığı, bilakis yeni sorunların kaynağı olabileceği yüzlerce deneyimden öğrenildikçe, toplumun demokratik siyasi oluşumu daha anlamlı ve çözümleyici olmuştur.

PKK modernist bir sol partiden çok ahlaki ve inanç temelindeki bir harekete benziyordu

PKK'nin yaşadığı gelişim ve dönüşüm süreçlerini kavramak, kendisini doğru kavramanın da sağlam yoludur. 1970'ler dünyasının soğuk savaş atmosferinde reel sosyalist kamptan sayılmak PKK için de düşünülmekteydi. En azından niyet böyleydi. Yerleştiği mevziler de bunu ifade ediyordu. Fakat entelektüel düzeyi devrimci duygular ve kavramlar düzeyini pek aşmıyordu. Kürt toplumsal doğası da modern kavram ve kuramlarla açıklanır bir materyal konumunda değildi. Devrimci irade çok daha belirleyiciydi. İdeolojiden çok özgür yaşamsallık esinlendiriyordu. Bu nedenle reel sosyalizm gözden düştüğünde pek etkilenmedi. Modernist bir sol partiden çok, ahlaki ve inanç temelindeki bir harekete benziyordu. Teori yok değildi, ama esas bağlayıcı değer ahlak ve inançtı. Savaş sürecindeki Kürt toplumunda belki de en önemli sermaye, halen varlığını koruyan ahlakın gücü, cesareti ve dayanıklılığı belirleyen çetin yaşam koşullarıydı. PKK'nin diğer örnekler gibi bir modernist sol parti modelini pek benimsemeyişi, belki de üretken ve gelişkin olmasındaki temel nedenlerden biriydi. Yaşadığı her bölünme, verdiği her kayıp gelişmesini önleyemediyse, bunda en önemli etken modernist sol parti ve yaşam tarzına kendini fazla kaptırmamasıydı. PKK biçiminde sadece toplum varlık bulmadı, yaşadığı çelişkili sosyal gerçeklikle birlikte kendi içinde özgürleşmenin verdiği güçle iç çatışmayı da yoğun yaşadı. PKK toplumsal savaşın en yoğununu kendi içinde yaşadı. Modernist bir partinin dayanamayacağı bu iç çatışma durumu da gelişmesinin daha sağlamca olmasında etkili oldu.

PKK'deki asıl dönüşüm, devlet odaklı hedefli bir rotadan çıkıp demokratik siyasal oluşumlu bir doğrultuya girmesiydi. Reel sosyalist bir ulus devlet kurmanın zorluklarından ötürü değildi rotayı değiştirmek. Dünya genelinde yaşanan kapitalist yaşamdan farklı olmayan bir yaşam tarzı, kopuşun asıl nedeniydi. Ya başka bir dünyada yaşama imkanı bulacaktı, ya da reel sosyalizmin çözülüşü gibi dağılacaktı. İmralı sürecinin en önemli katkısı, dışarıda sınırlı olarak üzerinde durulan demokratik çözüm yolunun derinliğine inşa edilmesiydi. Savunmalar ve konuşmalar bu yol derinliğini çarpıcı biçimde yansıtmaktadır. Devlet de, PKK de uzun süre bu yönlü gelişmeleri pek kavrayamadı; taktik değişikliklerden ibaret saydılar. Bazılarınca da bir nevi tasfiye sürecinin başlangıcı gibi algılandı. Halbuki siyaset teorisinde, sosyolojik bilgilenmede büyük bir derinlik yaşanıyordu. PKK çok kapsamlı bir dönüşümle karşı karşıyaydı. Sorumsuzlar ve dolayısıyla ahlaki düşkünler bu dönüşüm anını kaçış gerekçesi haline getirmekten çekinmediler. 2000'ler sonrasındaki kaçışlarda belirleyici unsur, dönüşümün ciddiyeti karşısında yaşanılan ahlaki zaaflardı.

Devlet ve ilgili sol çevreler PKK'nin kendi kendisini tasfiye edeceği beklentisi içine girmişlerdi. Bu yanlış ve çok sorumsuz bir yaklaşımdı. Eğer devlet daha sorumlu yaklaşsaydı, 1999 sonrasında tarihsel demokratik dönüşümler yaşanabilirdi. Tek taraflı çabalara layıkıyla yanıtın verilmemesi, gerçekten tarihi bir fırsatın heba edilmesiydi. Sol dökülmenin içine savrulduğu liberal bireycilik, devletten de çok daha sorumsuz davrandı. Kaçışlar hiçbir ahlaki gerekçe tanımıyordu. Toplumların uzun süre yanıltılamayacağı bir kez de umut edilmedik biçimde Kürt toplumunda gerçekleşti. Yaşanan acılar müthiş öğretici olmuştu. Sıradan bir sadakat, toplumun birlik ve özgürlük için ayakta kalmasına yetiyordu. PKK örgüt olarak yok edilse bile, her an özgürlüğü ve onuru için ayağa kalkmaya hazır bir toplum inşa edilmiş, özgür bir halk ve bireyler oluşmuştu.

Sonuç olarak, Kürt sorunu çözülmemişti, ama çözüm imkanları alabildiğine çoğalmıştı. Toplum adeta ayakta, çözüm beklentisi içine girmişti. PKK tek taraflı olarak çözümlerini istediği gibi geliştiremese de, çözümleyici olma şansını daha güçlü sürdürebiliyordu. Ulus devlet çözümü şart olmaktan çıkmış, fakat çok zengin içerikli demokratik siyasi çözümlerin önü açılmıştı. Devlet de tek taraflı çözümlerini dayatamıyordu. Eskisi gibi varlığını katı inkarla sürdüremeyeceğinin iyice farkına varmıştı. Askeri çözüm astarı yüzünden pahalı bir çözüm tarzı haline gelmişti. Sınırsız güç bazen sahibini vurur. O hale gelinmişti. PKK'deki çözülme ve ayrışmaların benzeri devlet içinde de yaşanmaya başlanmıştı. Devlet ilk defa Ergenekon adı altında kendini yargılamaya cesaret ediyordu. Türkiye Cumhuriyeti ilk defa tarihinin en ciddi sorgulama sürecine girdi. İnkar edilen sayısız gerçeklik artık dile geliyordu.

Bu yeni süreçte şüphesiz en önemli gelişme, 2007 Kasımı'nda ABD Başkanı ile Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı arasında gerçekleşen ve içeriği halen tam açıklanmayan görüşmede PKK'nin silahlı mücadelesinin tasfiyesi karşılığında gladionun eski tarz yönetimine son verme kararlılığına ulaşılmasıydı. Ergenekon yargılaması bunun somut ifadesiydi. Bir nevi 1923'lere geri dönülmüştü. 85 yıllık yanlışlıklardan dönmeye cesaret ediliyordu. Cumhuriyet'in asli kurucuları yeniden buluşuyorlardı. Yine kritik bir tarihten geçiliyordu. Bölünmüş Kürtler, birlik ve bütünlük istiyorlardı; hem de yenilenmiş bir Misakı Milli temelinde. Tarih büyük haksızlıklar yaşar, ama asla unutmaz. Günü gelir, taraflar haksızlıkları aşmak için yeniden randevulaşırlar. Şüphesiz çözüm sağlanmamış, ama çözüm yoluna girilmiştir. Ufukta beliren çözüm umutları her geçen gün daha da güçlenmektedir. Cumhuriyetin kendi demokratik modelini oluşturma potansiyeli vardır. Yaşanılan uygarlıkların zengin mirasına sahip çıkılır ve bin yıllık kardeşliğin ve ümmet olmanın verdiği birlik ruhuna layık olunursa, bu potansiyel sadece kendi modelini sunmakla kalmayacak, tüm bölgenin talihsiz halklarına da örnek teşkil edecektir. Kürt sorununun çözüm arayışı, demokratik bir modeli olası ve kaçınılmaz kılmaktadır.

sürecek...

KARADENİZ'İN DALGASINDA-II-

Kelkit'in getirdikleri

Hırçın ve dalgalı Kelkit suyunun geçtiği vadinin üst tarafında konumlanmıştık. Konumlandığımız yer, S. ve K. arasındaki Kelkit suyu boylarıydı. Karayolu, Kelkit suyuyla yer yer kesişiyor, yer yer de paralel uzanıyordu. Üslendiğimiz noktaysa daha çok S.'ye yakındı. Gürgen ağaçlarından oluşan sık bir ormanla kaplıydı. Kış olmasına rağmen etrafı kar tutmamıştı. Etrafı izliyordum. Her yer sakindi, günün ilk saatleri hep böyle huzurlu mu olurdu?

Saatime baktım, eğitim saati yaklaşmıştı. Hazırladığımız eğitim programı doğrultusunda eğitime devam edecektik. Sığınağa girdim. Küçük bir kütüğün üstüne oturdum. Arkadaşlar şakalaşıyorlardı. İnce bedeni ve kısık sesiyle mütevazi bir arkadaş olan Ayhan arkadaş, elindeki küçük volkmeniyle müzik dinliyordu. Çemişgezekli olan Ayhan arkadaş her zaman olduğu gibi Başdere köyünün yerel sanatçılarından birini dinliyordu. Karadeniz'deki yerel sanatçıların kasetlerini sürekli dinlerdi. Böylece halka olan sevgisini perçinliyor, yaşamın özünün yansıdığı türkülerle halka daha da yakınlaşıyordu. Cihan arkadaş, Ayhan arkadaşa yaklaşarak,

"Ayhan arkadaş seninle şarjörlerimizi değiştirelim. Ben sana yirmilik şarjörlerimi vereyim. Sen de bana otuzluk şarjörlerini ver" dedi. Ayhan arkadaş hafif bir tebessümle;

"Ben yetmiş beşlik jarjör arıyorum, sen, 'yirmilik şarjör vereyim' diyorsun. Senin dediğin gibi olmaz" dedi. Ayhan arkadaşın hazır cevaplılığı yine üzerindeydi. Arkadaşlara takılmayı, iki arkadaş arasındaki tartışmayı kızıştırıp gülmeyi ve onları uzaklardan gözlemeyi severdi. Önderliği gerçekten anlamaya çalışan bir arkadaştı.

Eğitimde ilk arayı verdiğimizde, arkadaşlardan biri radyosunu açtı. Haberleri dinlemeye başladık. Bazı arkadaşlar bir köşede konuşmaya dalmışlardı. Dışarıdaki nöbetçi arkadaşlardan biri ansızın içeri daldı. Kaygılı bir ifadeyle,

"Heval sessiz olun, etrafta avcı sesleri geliyor" dedi. Bulunduğumuz çevrede avcılar çok sık dolaşırdı. Fakat '97 kışını soluduğumuz günler boyunca sığınağımızın olduğu mekana çok fazla yanaşmamışlardı. Bu ilkti ve biz şaşırmıştık. Çevrede sürekli avcılar dolaştığı için hazırlıklıydık. Hemen Deniz ve Med arkadaşlar avcı kılığına girip dışarı çıktılar. Deniz ve Med hem yöre halkına benziyordu, hem de Med arkadaş halkla ilişkilenme ve onlara hitap etme konusunda deneyimliydi. Med ve Deniz dışarıda birbirlerine bağırıp çağırıyorlar, ava çıkan iki insan izlenimi vermeye çalışıyorlardı. İçeriden seslerini duyuyorduk. On, on beş dakika geçtikten sonra içeri girdiler. Med arkadaş gülümseyerek,

"Avcılar bize doğru geliyorlardı. Ben ve Deniz onlara doğru giderek, 'biz de bu alanda avlanıyoruz, çevreye tuzaklar kurmuşuz, bizimle gelen diğer avcılar da domuz pususuna yattılar. Bu tarafa gelirseniz, yanlışlıkla vurulabilirsiniz' dedik. Avcılar bir şey söylemeden 'tamam biz diğer tarafa gideceğiz' deyip gittiler. Biraz gözledik. Uzaklaştılar. Biz de çekip geldik" dedi. Eğitime devam ettik.

Avcılar gideli bir saat olmuştu ki, nöbetçilerimizden biri tekrar sığınağa girerek,

"Çevrede hareketlilik var" dedi. Nöbetçi arkadaşla birlikte hemen iki arkadaş çıktı. Gelen sesleri ve hareketliliği netleştireceklerdi. Biraz bekledik ve yapılan keşiften askerlerin bize doğru geldikleri netleşti. Düşman bulunduğumuz alanın istihbaratını almış olmalıydı. Büyük ihtimalle de avcılar söylemişti.

"Mevzilenip çatışmak ve alanı bırakıp gitmek" şeklinde iki görüş çıktı. Düşman üzerimize geliyordu. Mevzilenip çatışmaya karar verdik. "L" biçiminde geliştirdiğimiz mevzi sistemi sağlamdı. İkişer ikişer mevzilendik. Düşmanın gelmesini bekliyorduk. Geldiğinde tam içimize alıp vuracaktık. Askerler vuruş menziline girinceye kadar da kimse ateş açmayacaktı. Mevzilerde, sessizlik içinde askerlerin gelişini bekliyorduk. Özlenen bir dostun gelişi gibiydi zaman. Ansızın aramıza dalan eski özlemleri gidermeden, yeni özlemlerle dolup taşarak yanımızdan ayrıldı. Bu yüzden zaman ansızın aramıza dalan ve giden bir dost gibi kendisine dair özlemler büyütürdü.

Askerlerin yüreklerine tedirginlik ve korku dolmuş bize yaklaşmaktan korkuyorlardı

Uzaktan geldiklerini duyuyorduk. Bağırıp çağırıyorlardı. Karadeniz'deki düşman Dersim'dekine, yani savaşımın daha yoğun geliştiği yerdekine benzemiyordu. Buradakiler daha tecrübesiz ve gerilla karşısında eğitimsizdiler. Bağırış ve çağırışlarından korkarak ve ürkerek geldiklerini düşünüyordum. Uzaktan uzağa birbirlerine isimleriyle hitap ediyor, bir iz bulup, bulmadıklarını soruyorlardı. Mevzilendiğimiz yerde tetikteydik. Çok yavaşlamışlardı. Bir adım atıp, yarım saat bekliyorlardı. Yüreklerine tedirginlik ve korku dolmuş, bize yaklaşmaktan korkuyorlardı. Zaman geçiyordu. Sessizlik çökmüştü. Med arkadaş mevziler arasındaki koordineyi sağlıyordu. Nasıl davranılacağına ve nelerin yapılacağına dair bilgiler veriyordu. Tüm mevzilerin arasında eğilerek dolaştık. Med arkadaş askeri olarak güçlüydü. Karadeniz'e ilk açılım yapan grubun keşif ve üslenme çalışması yaptığı ilk faaliyet alanlarında emeği fazla olan bir arkadaşımızdı. İkinci üslenme yerimiz olan bu kampımızda da yoğun emeği vardı. Emeğine ve cesaretine herkesi ortak ediyordu. Med arkadaşın emeğinden ve cesaretinden biz de güç alıyorduk. Zaman ilerliyor, düşmansa bir türlü içimize girmiyordu. Arkadaşlardan biri eyalet sorumlumuz olan Ayhan arkadaşa yaklaşarak,

"Heval biz bu şeklide beklersek kaybederiz, çok farklı planlarının olduğu kesin. Tedbir alacak durumda değiliz. İstihbarat sonucu geldikleri kesin. Çünkü gelişlerinden tam olarak nerede olduğumuzu bilmediklerini anlıyorum. Geri çekilmeyi öneriyorum ve en sağlıklısının da bu olacağını düşünüyorum" dedi.

Ayhan arkadaş daha önceden o alanda kalmış, alanı daha fazla tanıyan arkadaşları topladı. Bu arkadaşların görüşlerini dikkate alırdı. Onlara dönerek,

"Ne diyorsunuz, nasıl hareket edelim?" dedi. Seslerini iyice kısarak tartışmalarını sürdürüyorlardı. Çevreyi izliyordum. Her ağacın dibinde bir anı, koca bir emek, bir umut cümbüşü gizliydi. Kazıdığımız mevziler, yaptığımız şakalar bir bir aklıma geliyordu. Mevzilendiğim ağacın dallarının arasından gökyüzünü görmek istesem de, gökyüzünün bir parçasına dahi sızamıyordum. Küçücük gürgen ağacı, tüm gökyüzünü kaplamıştı. Giden avcılar istihbarat vermiş olmalıydı. Yoksa düşman ansızın çıkıp gelmezdi. Uzaklarda Kelkit suyu gümbürdeyerek akıyordu. Y. amcayı düşündüm; Şehit düşersek nasıl karşılayacak yas mı tutacaktı? Uzaklaşıp gidersek, her gün o iki katlı evinin önüne çıkıp en son uzaklaştığımızda bıraktığımız izlere mi bakacaktı? Kim bilir belki de o sıcak gülüşünde gamzeleri açılacak, "hevaller gelemeyecekler, biliyorum" deyip kapatacaktı kapılarını. Karadeniz'in tüm kapıları kapanacaktı bize. Belki de bir daha hiçbir kapıyı çalmayacaktık. Y. amcalar bir daha bizi kapılarında karşılamayacaklardı. İçimden "Medya kim bilir belki de iki gün sonra Y. amcanın kapısını tekrar çalacaksın? Bak, sarı saçlı yaramaz bir kız çocuğu olan Umut, yaşadığımız mekanın en zirvesinde bize yol gösteriyor" diyordum. Kahkahalarla gülen Umut'a baktım ve ansızın tekrar içimden "Hevaller gelecekler, gelip Y. amcaların kapılarını çalacaklar" dedim.

En ufak kayıp buradaki çalışmaların gelişim seyrini değiştirebilirdi

Ayhan arkadaşların tartışmalarının sonucunda "geri çekilelim" görüşü ağırlık kazanmıştı. Kendimize güvenip, düşmanın gelişinden yaşadığı psikolojiyi çözsek de, alana yeni girmiştik ve partimizin de alana açılma kararı vardı. Bizim vereceğimiz bir kayıp, buradaki çalışmaların gelişim seyrini değiştirebilirdi. Ayhan arkadaş, mevzilere haber verilmesini istedi. Mevzilere birer birer haber ulaştırıldı. Fısıltı halinde, kulaktan kulağa iletildi. Hazırlıklıydık. Çantalarımızı sırtlayıp, silah elde, yavaş yavaş ve sessizlik içinde mevzilerimizi terk etmeye başladık. Gerillaydık, her olasılığa karşı, her an harekete hazırdık. Kademeli bir şekilde geri çekiliyorduk.

Konumlandığımız yerden çıktık. Düşman tepeleri tutmaya çalışıyor ve hala bağırıp çağırıyordu. Artık rahat yürüyebilirdik, düşmanın göremeyeceği, tehlikeli yeri geçmiştik. Bir saat yürüyüp, uzaklaştıktan sonra oturduk. Geçiş yapmamız için karanlığı beklememiz gerekiyordu. Karayolu sürekli işlekti. Avcısından çobanına, yaşlısından gencine, işi olan olmayan herkes dolaşıyordu. Her yerde hareketlilik vardı. Herkes tarlalardaydı. Tarlalarını sürenler, patosa verenler... Herkes bir işle uğraşıyordu. Kalabalıktık, hafif bir güç de değildik ki içlerinden geçelim. Karanlığı mutlaka beklememiz gerekiyordu. Düşmanı cihazdan dinliyorduk. Düşman hala kampa girmemişti. Adım adım ilerliyorlardı. Biz ise takip ediyorduk. Oturduğumuz yerden ne yaptıklarını dinliyorduk. Aradan çok uzun bir zaman dilimi geçmemişti ki, askerin biri korku dolu, titrek bir sesle,

"Komutanım burada me.. me.. mevzi var" dedi. "Mevzi var" derken kekeliyordu. İçindeki korku muydu sesine yansıyan ya da gerçekten asker kekeme miydi? Askerin mevziye doğru ürkerek gitmesi bize cesaret veriyor, güven geliştiriyordu. Arkadaşlardan biri,

"Keşke mevzilerimizi terk etmeseydik. Mevzilerimize doğru korkuyla gidiyorlar, kesin sonuç alırdık" dedi. Rahime arkadaş gülümseyerek,

"Söylediklerin konusunda geç kaldın" dedi. Biraz önce kekeleyerek konuşan askerin sesi tekrar duyuldu.

"Komutanıım tarayacağım" dedi asker. Bu kez sesi eskisinden de tiz çıkıyordu. Komutan bir dalın dahi kıpırdamasına zaman vermeden,

"Taramayacaksın, biraz bekle, bir süre geçtikten sonra bir adım daha ilerle. Bir bakalım adım adım ilerledikçe nelerle karşılaşacaksın" dedi. Ses kesildi. Hepimiz kendimizi güvenceye almanın rahatlığıyla ve biraz da içimiz burkularak kampımızın başına nelerin gelebileceğini düşünüyorduk. Askerin mevziye doğru nasıl ilerlediğini, yüz hatlarını, mimiklerini, nasıl bir insan olabileceğini düşünüp, onu beynimde hareketli kılmaya çalışıyordum ki, askerin sesi tekrar duyuldu, kekeleyerek,

"Ko.. ko..komutanım me..mevzi boş, ki.. kimse yok" dedi. Komutanın tiz sesi tekrar duyuldu.

"O halde onların farklı pusuları var. Sığınağın içerisinde kendilerini topluca imha edebilirler. Onu hesaba katarak ilerleyin" dedi. Bu kez sesi daha tedirgindi. Asker ilerliyor olmalıydı. Askerin peşi sıra yürüyenlerin nasıl olabileceklerini düşünmeye başladım.

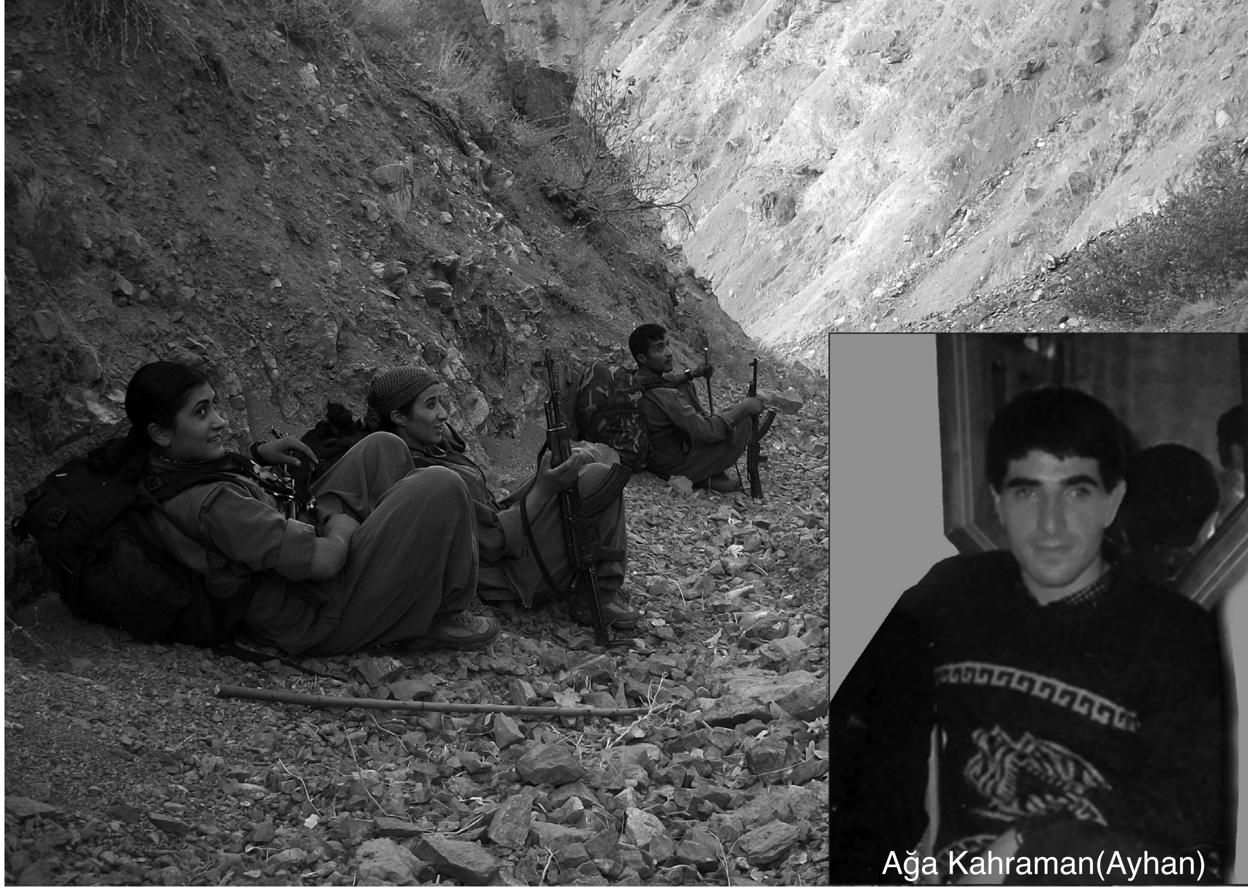
"Ko.. ko.. komutanım burada matara var, be..beyaz bir matara, ne yapayım?" dedi. Komutan,

"Taramayacaksın, ta ki onların görüntüsünü alana kadar. Sana vereceğim emirle hareket edeceksin" dedi. Sesi bir şeyleri keşfeden bir insanın sesi gibiydi. Ekledi,

"İlerle...!" Sesi çok netti. Asker ilerliyor muydu, bilmiyorum. Zaman ilerliyordu. Geçmişi yük edinerek sırtına, hiç tereddütsüz, ikircikliğe düşmeden adım adım ilerliyordu. Asker çoktan yitirmişti bu zaman dilimini. Biz, sabah daha kuşlar ötmeden ve ay yitip gitmeden yetişecek miydik zamana?..

"Komutanım en son noktaya ulaştım. Şu anda tam konumlandıkları yerdeyim. Sığınaklarını görüyorum. Şimdi ne yapayım?" dedi asker. Komutan düşünüyor olmalıydı. "İntiharvari git, sığınakların içine gir" diyemezdi. Askerin ses tonundan içeri girmeyeceği anlaşılıyordu. Ölüme bile bile lades denilmezdi. O da diyemezdi. Komutandan hiçbir cevap alamayınca,

"Komutanım, üçüncü bir emri beklemeyeceğim" dedi paniklemiş bir ses tonuyla. Asker sığınakları taradı. Komutanından ses çıkmadı. Vadinin içinde tarama sesi yankılanıyor, bize kadar ulaşıyordu. Kendi kendime düşündüm;

Ağa Kahraman(Ayhan)

askerin sabırsızlığı, komutanın, "o sığınağa gir" diyebileceğini düşünmesinden mi kaynaklanıyordu?

MG-3'lerin sesini uzaktan uzağa duyuyorduk, ha bire tarıyorlardı. Bir süre yoğun bir şeklide taradılar. Atışlar tek taraflı kalıp sonuç alamayınca, kampın içine girdiler. Her tarafı tarıyorlardı. Bir saate yakındır kekeleyen asker tekrar komutanına sordu,

"Kara çaydanlıkları var, ne yapalım komutanım?" dedi düzgün ve net bir sesle,

"Tara!" dedi komutan.

"Komutanım yemek yedikleri kaşıkları dörde katlayacağım, tüm eşyalarını tarayarak delik deşik edeceğim" dedi. Asker biraz önceki korkusunun acısını böyle çıkarıyordu. Bir yansıtma psikolojisiydi yaşadığı. Hepimiz askerin söylediklerine kıs kıs gülsek de, yaşananlar karşısında zorlanıyorduk. Kekeleyen askerin sesi tamamen düzeldi. Arkadaşlar cihazın sesini kapattılar. Artık askerleri duymuyorduk. Herkes oturduğu yerde karanlığın çökmesini bekliyordu.

Karadeniz'e açılmak istiyorduk

Hava kararmaya başladığında akşam yemeğimizi yiyerek, yola koyulduk. Kelkit suyunun sesine veda edecek, başka bir alana geçecektik. Düşmanın sürekli denetimde tuttuğu ve sık aralıklarla kontrol ettiği bir köprü vardı. Oradan geçemezdik. Çünkü şimdi daha güçlü bir denetim geliştirilmiş olmalıydı. Düşman bizim o köprüden geçeceğimizi, geçebilecek başka bir yer olmadığını çok iyi biliyordu. İlerledik. Köprüye doğru gidiyorduk, fakat oradan geçmeyecektik. Düşman güçlerini her yere yerleştirmişti. Köprüden geçemeyeceğimize göre, suya vurup geçecektik. Biraz durup, köprüye baktık. Araba sesleri, ışıklar birbirine karışmıştı. Biraz izledik. İzlerken aramızda çeşitli yorumlar yapıyorduk. Kimimiz, suyun bu tarafında kalmayı öneriyor, kimimiz ise, suyunu geçmezsek yaptığımız manevranın hiçbir anlamının kalmayacağını söylüyordu. Riskli de olsa karşı tarafa geçmeliydik. Bu alanda böyle bir savaşım geliştirmek istiyor ama kayıp vermek istemiyorduk. Karadeniz'e açılımımızı bu biçimde riske atamazdık. Yarına kalırsak, düşman tüm gücünü araziye yığacaktı ve yüzde yüz karşı karşıya gelecektik. Oysa ki biz, Karadeniz'e açılmak istiyorduk.

Kelkit suyuna doğru yürüdük. Yaklaştıkça sesi gürleşerek bir homurtuya dönüşüyordu. Kışın durgunlaşsa da, yağan yağmurlar Kelkit'i coşturmuştu. Yolumuz tekti ve başka hiçbir yol da yoktu. Tek yolumuza, tek seçeneğimize; Kelkit suyuna yürüyorduk. Kenarına vardığımızda hırçın ve coşarak akıyordu. Otuz arkadaştık. Onar onar ayrılarak, geçmeye karar verdik. Bünyesi zayıf olan arkadaşları ortaya, yani aramıza aldık. Yüzme bilen arkadaşlarsa ön tarafa geçtiler. Suya girdik. Buz gibiydi. Cesaretli ve soğukkanlı olmazsak, en ufak bir panik anında sulara gömülebilirdik. İnsan ilk başta ürperiyor, korkuyor ama sonra suyun coşkusuyla içi kıpır kıpır oluyordu. Kelkit'in karşı tarafına geçtiğimizde rahat bir nefes aldık. Düşman ise hala köprüden geçmemizi bekliyordu.

Deşifre olmuştuk. Deşifre olan bir gücün alanda kalması zorlayıcı olacaktı. Artık bu çevrede kalamazdık. Buralarda olduğumuzu bildiklerinden arama çalışmalarını güçlendirecek ve bize fırsat vermeyeceklerdi. Bir gerilla grubu olarak gizlenmek ve hareket etmek zorundaydık. Kıştı, kimi yerlerde kar yağıyordu. Aramızda tartışıp, alan değiştirmeye karar verdik.

Diğar alana geçecektik fakat coğrafyasını, halkını, düşmanın konumlanmasını bilmiyorduk. Önceden bazı alt yapı çalışmaları yürütülmüştü ama oldukça yetersizdi. Bu bilinmezlik bizi korkutsa da bilinmezi bilinir kılma, bilinmezliğin korkusuna yenilmeme gücümüzün olduğunu biliyorduk.

Kelkit suyu boyunca iki gün yürüdük. hedeflediğimiz alana varmıştık. Geldiğimiz yerde halkla ilişki ve konumlanma açısından az çok tecrübe kazanmıştık. Tedbirli hareket etmeye çalışıyorduk. Coğrafyasını, halkını biliyorduk. Ona göre konumlanıyor, mümkün olduğunca halka görünmemeye çalışıyorduk. Bizden önce Karadeniz'e gelen arkadaşlar, hem Karadeniz'e açılım sağlamak ve yerleşmek amacıyla, hem de herhangi bir olasılığa karşı Karadeniz'in çeşitli yerlerine depolar yapmışlardı. Birkaç depo da bu taraflarda vardı. Çocukluğumda haritada hiç zorlanmadan ismini bulduğum bu kentte yerleşebileceğimiz uygun bir arazi aramaya başladık. Biz yer ararken, dört arkadaş önceden hazırlanan depolardan birini açmaya gittiler. Geçiş yaptığımız yerlerde ve yerleşmek için taradığımız arazide konumlanan bir gerilla grubu olmalıydı. Sık sık gerilla izlerine rastlıyorduk. TİKKO ya da Dev-Sol gerillaları olmalıydılar. Her örgüte ait gerilla grubunun kendisine ait bir izi olurdu. Konumlanma şeklinden tutalım, hareket tarzlarına kadar her grubun izleri kendisine hastı. Yer yer mangalar vardı. Konumlanmak için seçtiğimiz yerde gerilla grubunun bıraktığı ateşten hala dumanlar yükseliyordu. Köylerin her biri gökyüzünden düşmüş yıldız misali parıldıyordu. Bizlerde ateşi söndürmeden hareket etme kültürü yoktu ve bu birçok gerilla grubu açısından da geçerliydi. Buradaki gerilla grubu, bizim gelişimizi avcı ya da asker zannetmiş olmalıydılar. Ateşlerini dahi söndürmeden, az aşağıda akan derenin suyuna karışarak gitmişlerdi. Başka yönlerde ize rastlamadık.

Karadeniz birçok gerilla grubunun ilk konumlandığı açılım yapmak istediği bir alandı

Kar sulandığından bata çıka yürüyorduk. Hava açık, gökyüzü masmaviydi. Güneş bedenimize, doğaya ve toprağa vurarak her yeri ısıtıyordu. Burada kalanların TİKKO gerillaları mı yoksa Dev-Sol gerillaları mı olduklarını ayrıştırmak için uzun uzun izlerine baktık. Fakat çevrede çok fazla iz bırakmadıklarından da netleştiremedik. Zaten bırakıp gitmişlerdi. Daha fazla da araştırmadık.

Karadeniz birçok gerilla grubunun ilk konumlandığı, açılım yapmak istediği bir alandı. Yıllardır buralarda gerilla grupları vardı ve her grup yıllardır tek başına faaliyet yürütüyordu. Karadeniz'e açılımımızın bir nedeni de buradaki örgütleri birleştirmekti. Partimizin çıkış felsefesi gereği, onları ikna etmeye çalışıyorduk. Konuştukça çelişkiler yaşanıyor, bazen de birliktelikler gelişiyordu. Bu birliktelikleri geliştirip, stratejik bir cepheye dönüştürmeyi, halkı bu temelde bilinçlendirip, mücadeleye çekmeyi esas alıyorduk.

Biraz daha ilerledikten sonra konumlandık. Konumlandığımız yerle, arkadaşların açmak için gittikleri depo arasında bir saatlik mesafe vardı. Ateşler yakıp, kümeler halinde oturduk. Depoya giden arkadaşlar için de fazladan odun topladık. Geldiklerinde ısınıp, kurulanmaları için. Gideli bir saate yakın olmuştu ki, duyduğumuz silah sesleriyle irkildik. Bir arkadaş tedirgin gözlerle çevresine bakarak,

"Heval silah sesleri geliyor" dedi. Yüksek bir sesti, tüm arkadaşlar dikkat kesilmiş, seslerin geldiği yöne bakıyordu. Sesler, arkadaşlarımızın gittikleri yönden geliyordu. Az önce konuşan arkadaş,

"Heval müdahaleye gidelim" dedi.

Neler olup bittiğini, neler olabileceğini kimse bilmiyordu. Amasya'da; yeni bir alandaydık. Düşmanın tarzı nedir, nereleri tutmuş, nasıl ve nereden yönelebilir? Bu sorulardan hiçbirine verebilecek sağlıklı bir cevabımız yoktu. Müdahale etmemiz uygun görülmedi. Orayı terk ettik. Bizden önceki gerilla grubunun iz bırakmamak için dere suyunda yürüdüğü gibi biz de dere suyunda yürümeye başladık. Depo açmaya giden arkadaşlar ardımızda, bir belirsizliğin içinde kaldı. Bir zaman sonra belki yine buluşabilirdik, belki de bir daha görüşemeyecektik. Onlar aramızdan ayrıldıkları siluetleriyle hep canlı olarak belleklerimizde kalacaklardı. Çatışma alanından uzaklaşmak için o akşam sürekli yürüdük. Ay ve yıldızlar bizimle el ele yürüdü sabaha kadar.

Sabah güvenli bir yerde konumlandık. Üç dört gün boyunca sürekli çevreyi gözetledik. Arkadaşlarımız gelmediler. Önceden bu alanda alt yapı çalışmaları yürüten bir arkadaş, yanına üç arkadaşı daha alarak, arkadaşlarımıza yönelik bilgi almak üzere tanıdık bir ailenin evine gitti. Döndüklerinde yaşlı dedenin kendilerine anlattıklarını Med arkadaş aktarmaya başladı, "TİKKO gerillalarının yoğun hareketi çevredeki köylüler tarafından ihbar edilmiş. Bu ihbarı değerlendiren ve istihbarat toplayan düşman TİKKO'nun gerilla grubuna yönelik bir pusu atmış. Düşmandan habersiz olan arkadaşlarımız özel timlerin attığı pusuya giriyor. Özel tim sorumlusu yanındakileri kendisinden önce ateş açmamaları için uyararak, "ben ateş ettikten sonra yoğun ateş altına alacağız" diyor. Bekliyorlar. Arkadaşlar yaklaşıyor. Özel tim sorumlusu ateş ediyor. Arkadaşlarımız hemen oldukları yerde mevzileniyorlar. Arkadaşlarımız ilk şoku atlatıp karşılık veriyorlar. Ama Cemal ile Bagok arkadaşlar şehit düşüyor. Türk olan Tarık arkadaş ise ağır yaralanıyor. Karker de ellerini kaldırarak, 'Teslim olacağım' diyor. Düşman ilk önce Karker'in güvenliğini sağlayarak, onu yanına çekiyor. Karker'i de yanlarına alıp ağır yaralı olan Tarık arkadaşın üstüne gidiyorlar. Arkadaşı yarı baygın bir halde ele geçiriyorlar. Ayıltıp konuşturmaya çalışıyorlar. Tarık arkadaş konuşmuyor. Yarasının ağır olduğunu biliyor ve düşmana *"Konuşmayacağım. Şehit düşeceğimi biliyorum. Şehit düşmesem dahi ne grubun yerini ne de kaç kişi olduklarını söylerim. Benden bilgi alamazsınız"* diyor. Epey uğraşıyorlar. O, *"benden hiçbir şekilde bilgi alamayacaksınız"* diyor. MG-3 silahını eline alıp kaldırarak *"alçaklar! Bu silahı öldürdüğüm Mehmetçiğinizin üzerinden kaldırdım. Bu silahları korkak askerlerinizin üzerinden kaldırdık"* diyerek gülüyor. Sonra, *"son bir şey daha söyleyeyim, siz burada beni yakalayıp canımı alabilirsiniz ama kesinlikle yoldaşlarım intikamımı alacaklar. Buna inanıyorum. Yaptıklarınız size pahalıya mal olacak. Benimle uğraşmayın. Durumumu çok iyi biliyorum"* diyor. O sırada özel tim sorumlusu çok sinirleniyor ve silahının dipçiğiyle Tarık arkadaşın kafasına vuruyor. Bunun üzerine arkadaş şehit düşüyor.

"Tarık!" diyorum kendime. "Bize aşılamaya çalıştığın moralin kaynağını bir daha nereden bulacağız. Derya gibi gürleyen o sevinç pınarını bir daha nasıl tadacağız?" Cemal arkadaş ilk olarak Karadeniz'e ayak basan, yöre insanını severek toprağa dokunan ilk gerilla arkadaşlarımızdan değil miydi? Apansız düşen Cemal arkadaşı Karadeniz'in hangi dalgasına gömeceğiz. Hangi martı çığlık çığlığa ondan haber ulaştıracak? Ona "seninle cehenneme de gideriz" derdi arkadaşlar. Öylesine güven verici ve asildi. Ve onun karşısında Karker, ihanet gerçeğiydi. İhanet ki, bir an içinde tüm değerlerinden soyunarak, "yoldaşım" dediği insana, düşmandan önce kurşun sıkmaktı. Karker gerçeği buydu.

Med arkadaş hala konuşuyordu. Ardıma bakmadan hafif esen rüzgara yüzümü vererek yürüdüm. Ne harita vardı yanımda ne de pusula. Rüzgarı haritam ve pusulam bilerek yürüdüm. Ocağın yirmi yedisinde Cemal, Tarık ve Bagok arkadaşlar toprağa düşmüşlerdi. '98 yılı Ocak ayının 31'iydi. Ilık rüzgar 'Onlar şehit, Medya!' diyerek yüzüme çarpıyordu ve rüzgarın estiği yöne, onlara doğru yürüyordum.

sürecek...

Kürt sorunu ve çözüm olasılıkları

YOL HARİTASI

Belki de sınıflı uygarlıkla başlayan ilk toplumsal sorun Kürt orijinleriyle ilgili olabilir. Sümer uygarlığının yükselişinde en çok karşımıza çıkan Kurti, Hurri, Guti, Ari kavramları hep aynı kökeni çağrıştırmaktadır. Bu kavramlar 'Dağlılar', 'Dağlı Halk' anlamına gelmektedir ki, bugünkü Kürtler için de bir unvan olarak hep söylendiği bilinmektedir. Sümer uygarlığı neolitik toplumun antitezi olarak gelişti. Diğer bir deyişle Aşağı Mezopotamya'nın, Dicle-Fırat'ın ovalık vadilerinin dağlık tepelik vadilerine karşı, Yukarı Mezopotamya'ya alternatif olarak yükselişini ifade eder. Neolitik toplumun sorunları bu yükselişle bağlantılıdır. Neolitik toplumun günümüz Kürtlüğüyle elbette birebir özdeşliğinden bahsetmek bilimsel bir tespit sayılmaz. Fakat halen yaşanan neolitik toplum mirasıyla 10.000 yıl öncesinin toplumu arasındaki benzerlikler tesadüfi değildir. Toplumsal tarih, aradaki bağlantı halkalarının sıkı olması gerektiğini söyler. Arkeoloji ve etimoloji aradaki benzerliğin daha da güçlü olduğundan bahseder. Zagros-Toros dağ silsilesinin eteklerindeki toplumun proto-Kürt niteliği güçlü bir olasılıktır.

MÖ 5.000'lerden islamiyetin yayılışına kadar geçen süre ilkçağ olarak değerlendirilir. Bu dönemin toplumunda hiyerarşi, hanedanlık, devlet, kent, sınıf, ticaret, tarım, zanaat, aile, kadın, kölelik, din, yazı, bilim, edebiyat, heykel, mimari ve sanayi üretimi başta olmak üzere uygarlıkla ilgili temel kurumların çığ gibi geliştiği bilinmektedir. Bu yönlü gelişme, toplumsal sorunların da çığ gibi büyümesi anlamına gelmektedir. Proto-Kürtler bu sorunların merkezindedir. Çözüm için bulabildikleri temel yollar tarıma ve hayvancılığa yüklenmek, düşmanlarından kurtulmak için dağların yüceliklerine sığınmak olmuştur. Bu iki özellik bugün bile Kürtler için temel varlık etkenidir. Proto-Kürtlerin egemen hiyerarşisi hep yanı başlarındaki devlet uygarlıklarında eriyerek kendi sınıfsal toplumsal sorunlarını çözerken, geriye kalan emekçi topluluklar bitmeyen kabile ve aşiret boyları halinde hep dağ ve ova arasında konar göçerlikle, tarım hayvancılıkla varlık savaşında yok olmamaya çabaladılar. Geriye kalan dağ ve tarım hayvancılık genellikle –istisnalar kuralı bozmaz– Kürdiydi. Kent zanaatı ve ticareti de genellikle bugünkü Ermeniler ve Süryanilerin mesleği olmaktaydı. Sanki doğal bir işbölümü yapılmıştı. Dicle-Fırat'ın temel halkları böylesine bir yaşam diyalektiğiyle birbirlerine bağlanmışlardı.

Bu halklar ilk büyük ayrılığı hıristiyanlıkla yaşadılar. Daha öncesinde İbrahim'in kavramsal tanrısı Yehova, daha köklü bir ayrımı temsil ediyordu. Uygarlığın bağrından doğan toplumsal sorunların kendilerini hep yeni tanrı ve dinler biçiminde ifade ettiğini hiç unutmamak gerekir. Ne kadar çelişkili din ve tanrı kavramları oluşmuşsa, toplumsal sorunlar da o kadar büyümüş ve çeşitlenmiş demektir. Zagroslardaki Zerdüşt dinselliği tarım ve hayvancılığın yüceliğini, yani tanrısallığını ifade ederken, Sümer, Babil, Akad ve Asur'un tanrıları kenti, ticareti, devleti ve hanedanı yansıtırlar. Bunu açıkça söylerler. Hıristiyanlığın ilk defa ezilmişlerin ve yoksulların dini olarak şekillenmesi, aslında toplumsal sorunlara yine tanrı dini ve diliyle çözüm arayışını ifade eder. Musevilik kabile dini olarak doğarken, Hıristiyanlık ondan halk dini olarak neşet eder. Ümmete, ekümeniğe doğru ilk büyük adım oluyor. Muhammedilik doğuşunda halkı, ümmeti esas alsa da, saltanat sürecinde egemen sınıfın, devletin uygarlık dini olarak hegemonya kuracaktır.

Ortaçağ Kürtlüğü islamiyetin 600'lerde doğuşundan kapitalist modernitenin 1800'lerde Ortadoğu'ya girişine kadar ilkçağ mirasını sürdürür. Oluşan üst tabaka, mirler, beyler, reisler, şeyhler hakim uygarlıkla (Arap, Acem ve Türk olması fark etmez) bütünleşirken, karşılığında Kürt kaftanını terk ederler. Kürtlüğü devlet olarak yaşamak çıkarlarına uygun değildir. Çıkarları onları iyi bir Arap, Acem ve Türk olmaya zorlar. Kürtler için toplumsal sorun böylelikle katmerleşmiştir. Hem ezilen kimlik hem de ihanet edilen kültürel kimlik olarak sorunları derinleşmiştir.

Kürtlerin ortaçağdaki sorunları devlet olmakla çözümlenir miydi? Reel sosyalist dönemde böylesi bir düşünce oluşmuştu. Sanki halkların, kimliklerin devlet olmasıyla sorunları nihai çözümüne varacakmış gibi düşünce üretilirdi. Sosyalizm bile proleter devlet olmayla özdeş kılındığından, bu düşünceye şaşmamak gerekir. Neden bir devletimiz olmadı diye hayıflanırdık. Halbuki demokratik uygarlık düşüncesi, devlet olmanın en büyük dert kaynağı olduğunu kanıtlamaktadır. Arap'ın, Acem'in, Türk'ün devleti diye bir şey de yoktu. Bunlar ulus devletin yarattığı yanılsamalardı; hem de son yüzyıl içinde! İslamiyetin ortak bir devleti vardı. Bazen çıkarları gereği çatışsalar da, hakim hukemaları birlik içindeydiler. İslamın bir de halkı, ümmeti vardı. Onların dünyası ayrışmıştı. Giderek büyüyen sorun dünyasıydı. Böylesine iki temel kutup vardı. Çözümler kadar sorunlar da ortaktı. Din ve tanrının adıyla ifade edilir ve çözülmeye çalışılırdı. Kürtlük, Araplık, Türklük, Farisilik bir kültür olarak var olsa da, sorunları ortak dinin, mezhebin, dinlerin referanslarıyla dile gelirdi. Ne Emeviler ve Abbasiler salt Arap'ın devleti oldular, ne de Selçuklular ve Osmanlılar salt Türk'ün devletiydiler. Acemlerin devlet geleneği de soy devleti değildi. Etnik, kavimsel üst tabaka, devlet olmakla sınıfsal varlığını güçlendirirken, geriye kalan soydaşlarını toplumsal sorunların girdabına atardı. Kürtler, Ermeniler, Asuriler, Rumlar, Türkmenler, Bedeviler ve devlet olmayan Acemler böylesi sorunların girdabına atılmış kültürel gerçeklerdi.

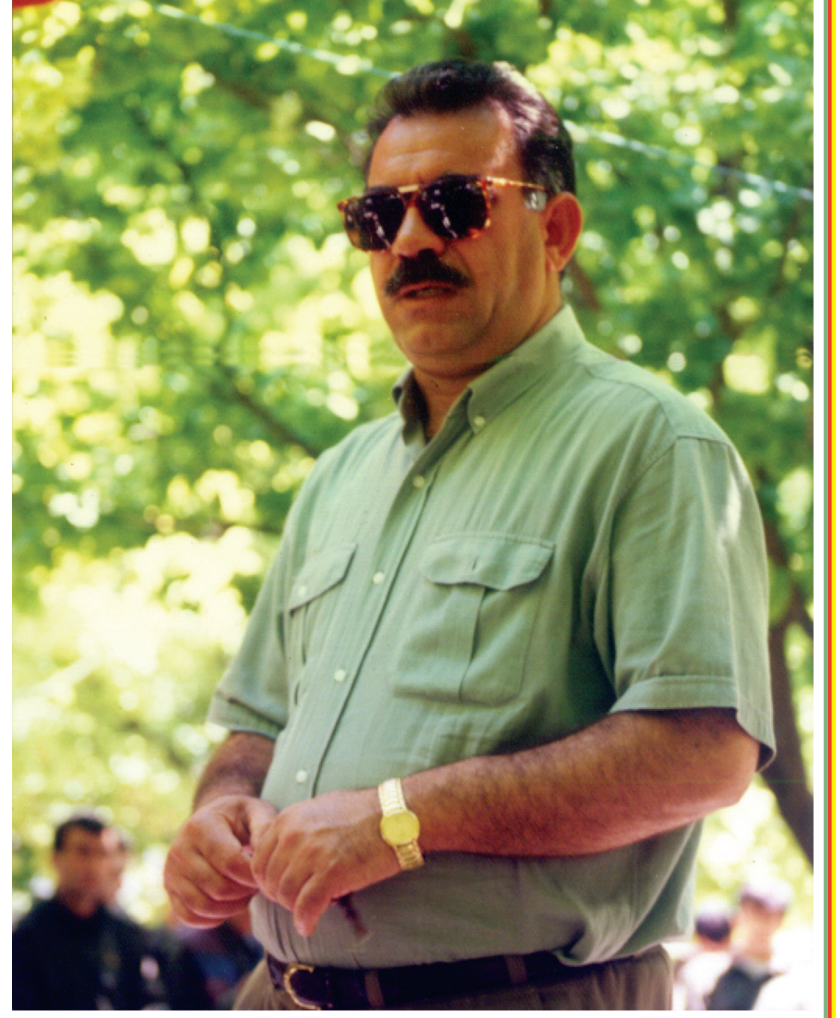
Kapitalist modernite ulus devlet, kapitalizm ve endüstriyalizm unsurlarıyla Ortadoğu'ya girerken, kültürleri gittikçe baskılanan, ezilen ve sömürülen, ortaçağda çok yıpranmış ve soyulmuş kültürel kimlikler ve halklar için adeta ölüm çanları çalar gibidir. Kendi üst tabakalarının hakim ve hukemalarının ihanetine çoktan uğramış bu halklar, kapitalist modernitenin yeni av alanları gibiydi. 19. yüzyıl başlarından itibaren önce ulus devletçilikler adına birbirleriyle boğazlaştırıldılar. Bununla birlikte kar hırsı için hiçbir engel tanımayan kapitalizmin ve endüstriyalizmin işliklerinde hayvanlardan daha kötü çalıştırıldılar. Kara, sermayeye dönüştürüldüler. Yabancılaşma üç katlı oldu: İlkçağ, ortaçağ ve yeniçağ yabancılaşması.

Her kültüre dayatılan milliyetçilik gereği Kürtler de bu afetlerden paylarını aldılar, hem de en ağırından! Ulus devletçilikleri zaferle sonuçlanmadı. Üst tabaka yine mirasına yaraşır tarzda komşu ulus devletçilikler içinde yerini alırken, karşılığında geleneksel halk kültürüne ihaneti reva görüyordu. Bunlar kraldan daha kralcı bir tavırla en iyi Arap, Acem ve Türk olduklarını idea ediyor, bunun için yarışıyorlardı. Kültürel değerler ve kimliklere ne kadar ihanet, o kadar çıkar, para ve maaş demekti. Kürtlük hala proto-Kürtlerin bin yıllardan beri yaşanan iki kutsal varoluş nedenine, tarıma, hayvan sürülerine ve dağlarına sığınarak yok olmaya karşı varlığını koruyacağını sanıyordu.

A- Türk-Kürt ilişkilerinde tarihsel diyalektik

Bu genel anlatı içinde Türk-Kürt ikilemindeki ilişki ve çelişkileri daha yakından ve somut olarak değerlendirmek sorunsallıklarını ve çözüm olasılıklarını aydınlatıcı kılacaktır. Zorun amansız girdabında ne sorunlar ne de çözüm yolları yeterince bilince kavuşur. Aydınlanmanın, bilincin kendisi eğer hakikate yakınsa, çözümün yarısına varılmış demektir. Diğer yarısı açılan yolda uygun adımlarla yürümektir.

Selçuklular boy ve bey olarak Kürdistan (Kürdistan tabirini büyük olasılıkla Kürtlerin kültürel sınırlarına varan Selçuklu Sultanları inşa etmiş, söylemleştirmiştir) sınırlarına vardıklarında, islam kardeşliği silahıyla Bizans'a karşı ortak savaş önerdiler. Kürtlerin kendileri de ezici çoğunluk olarak islamı benimsedikleri ve Bizans karşısında sıkça gerileme durumunu yaşadıkları için, ortak savaş stratejisine destek oldular. Sultan Alparslan 1071 Mayısı'nda o dönem Kürtlerin başkenti sayılan Meyafarqîn (bugünkü Silvan)'de Kürt beyleri ve aşiretleriyle ittifak arayışı içindeydi. Hem beylerden hem boylardan sağladığı ve yarı yarıya Kürtlerden oluştuğu tahmin edilen güç ilavesiyle dönüm noktası sayılan Ağustos 1071 zaferine erişecektir. Kürt boy ve bey kuvvetlerinin bu savaştaki rolü doğru çözümlenmeden, Kürt ve Türk boy ve beyleri arasındaki ilişkiler yeterince çözümlenemez. Zafer stratejikti. Anadolu'nun kapısını Türk boy ve beylerine ardına kadar açıyordu. Kürt boy ve beyleri içinse Bizans tehdidini ve sonuçlarını ortadan kaldırıyordu. İlişkilerin böylesi bir temele oturması çok önemlidir ve geleceğin belirlenmesinde temel rol oynayacaktır.

Daha sonraları esas olarak Türk boy ve beyleri İç Anadolu, Batı Akdeniz ve Karadeniz'e doğru açılan Anadolu'da yoğunlaşırken, Kürt boy ve beyleri de yerleşim yerlerini ve güçlerini geliştirmekten geri kalmadılar. Türk boy ve beyleri hiçbir zaman Kürtlerin egemen, yerleşik oldukları mekanları ve bu mekanlardaki kültürel geleneklerini ele geçirmeye, sahiplenmeye yeltenmediler. Aralarındaki stratejik ittifak, dayanışma ve ortak yaşam kültürü bunu gerektirmekteydi. Bu arada Ermeni ve Süryani halkları da daha çok kentlerde varlıklarını dostça sürdürmeye devam ettiler. Onlarla Bizanslılar arasında mezhep sorunları vardı. Bizans'ın bölgeden uzaklaşması pek zararlarına olmadı.

Bu dönemde Kürdistan'da Artukoğulları, Karakoyunlular ve Akkoyunlular adında bazı Türk beylikleri kurulsa da, bunlar kısa ömürlü olup, dayandıkları boylar da çoğunlukla doğal asimilasyonla Kürt kültürü içinde eriyorlardı. Bu gerçekliğin izleri bugün bile görülebilmektedir. Kürtler ise islamik dönemde çok sayıda yerel beylikle birlikte aşiretler ve kabileler halindeki toplumsal yaşamlarını ağırlaşan sorunlarıyla sürdürüyorlardı. Kavimsel nitelikleri gelişmektedir. Fakat Türk boylarında olduğu gibi üst tabaka çeşitli uygarlıkların hizmetinde beyliklerini geliştirirken, alt kesimler Kurmanc (Kurdmanc) olarak ayrı bir kategoriye ayrışmaktadır. Kürtlerde bu dönemde Arap-Bedevi ve Türk-Türkmen ikilemine benzer bir ayrışma hız kazanır. Osmanlı saltanat dönemine (yaklaşık 1.500'lerin başına) kadar Türk ve Kürt bey ve boy ilişkilerinde aralarında zımni de olsa birbirlerinin hukukuna saygı ve dıştan her iki ana kesime yönelik tehditlere karşı ortak bir stratejiye bağlı hareket etme ağır basmaktadır. Olumlu ilişki yanı olumsuz çelişki yanından daha baskındır. Aralarında sistematik bir çelişki ve çatışma dönemi gözlemlenmemektedir.

Kürt-Türk ilişkilerinde ikinci önemli stratejik aşama Osmanlı İmparatorluğu'nun Ortadoğu'ya açılmasıyla başlamıştır. 16. yüzyıl başlarında İran'da şialık temelinde yükselen Safevi Hanedanlığı'yla Kürt beylikleri arasında artan gerginlikler mezhep çelişkileriyle iyice artmış bulunmakta ve Anadolu üzerinde de gittikçe artan bir etkiye sahip olmaktaydı. Aynı çelişki Mısır odaklı Memlük sultanlarıyla da yaşanmaktaydı. Memlüklerin etkisi de Akdeniz ve Güneydoğu üzerinden artmaktaydı. Kürt beyliklerin konumu stratejik bir rol oynuyordu. Hangi tarafla ittifak etseler Ortadoğu'nun hegemonik gücü onlar olacaktı. Osmanlı Sultanı Yavuz Selim'in adeta iki eşit güç arasında gerçekleştirdiği stratejik ittifak yaklaşımı tarihsel sonuçlarını vermekte gecikmedi. Yapılan ittifak, Kürt beyliklerine geniş özerklik ve hükümet olma yetkisi tanımaktaydı. İttifaktan öteye, Avusturya-Macaristan İmparatorluğu gibi bir Türk-Kürt İmparatorluğu'na yol açmaktaydı. Tarihe dikkatle bakan bir gözlemci, daha MÖ 2000 başlarında Hitit-Hurri-Mitannilerin ilk uygarlık denemelerinde Anadolu-Mezopotamya ortaklığının stratejik niteliğini görebilecektir. Biri diğersiz edemiyor. Ekonomik politik ilişkiler hızla birbiriyle bütünleşmektedir. Osmanlıların muhteşem yüzyılında bu tarihsel olgu kendisini yeniden kanıtlamaktadır.

Devamı 19'da